

מטריית המידע

ספטמבר 2024 | גיליון מס' 94

הרבעון השלישי ל 2024

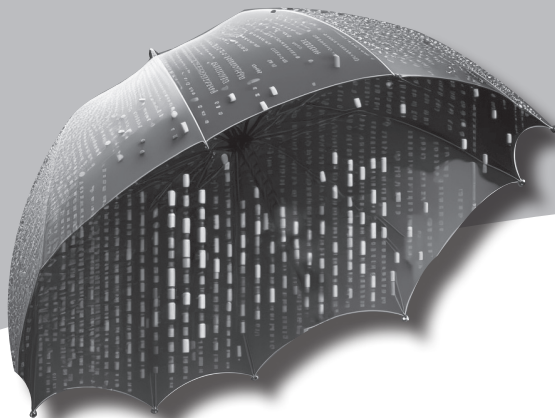
השלכות מלחמת "חרבות ברזל"

תמציות פסיקה במס הכנסה, מע"מ ומס שבח

חקיקה ומידע מקצועי

סוגיות בביטוח לאומי ובדיני עבודה

טבלאות מידע

לציבור לקוחותינו וידידינו

מטריית המידע

(ספטמבר 2024)

הרינו מתכבדים להמציא לכם בזאת את רבעון המידע
לספטמבר 2024

נשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה או
הבהרה שתתבקש

בעריכת
פרופ' הרצל פטל, רו"ח

המפורסם בעלון זה מובא באופן כללי, תמציתי ולתשומת לב. אין
להסתמך עליו מבלי לקבל חוות דעת מקצועית נוספת. דברי החקיקה
המופיעים בעלון המידע אינם נוסח רשמי. רק הנוסח הרשמי של
החקיקה מחייב

”עסקה מלאכותית היא עסקה אשר יכול שתהיה חוקית אולם המחוקק רואה בה עסקה לא לגיטימית בהקשר הפיסקאלי. תכנון מס כשלעצמו איננו בלתי לגיטימי וקונסטרוקציה משפטית המביאה להקטנה או ביטול חבות המס אינה פסולה בהכרח.

הזכות לתכנון מס היא מזכויותיו הבסיסיות של הנישום ונובעת מזכות הקניין. העובדה שעסקה מסוימת מביאה להטבת מס אין בה, כשלעצמה, כדי ללמד כי מדובר בעסקה מלאכותית. כדי לקבוע האם מדובר בעסקה מלאכותית יש לבחון האם העסקה מפחיתה מס באופן לגיטימי אם לאו.”

**ו”ע 18-09-24989 נגה שמרת
נ’ מנהל מיסוי מקרקעין טבריה**

דבר העורך

אנו ממשיכים להביא בחוברת זו - בפרק מיוחד: השלכות מלחמת "חרבות ברזל" - את המידע הרלוונטי שפורסם בחוקים, בתקנות ובהודעות לציבור העסקים ובכלל, באמצעות משרדי הממשלה ובראשם משרד האוצר, רשויות המס ואחרים - כדי להסדיר את ענייני המגויסים והעסקים, בחזית ובעורף.

בנוסף, אנו מביאים בחוברת זו כמידי רבעון את עיקרי החידושים שחלו בתקופה האחרונה בכמה מהתחומים המשמעותיים ביותר הנדרשים לצורך הפעלה ומינוף של מיזמים לגווניהם השונים (חברות, שותפויות, יחידים (עצמאיים ושכירים), מלכ"רים וכד') בתחומי המיסוי (מס הכנסה, מיסוי מקרקעין, מס ערך מוסף), דיני עבודה (חוקי המגן במשפט העבודה) וביטוח לאומי, עלויות מימון ומדדים שונים כגון: מדד המחירים הכללי לצרכן, ריבית פריים וכד'. אנו מלקטים מידע זה מהתחיקה, מהפסיקה, מהרגולציה הממשלתית והסקטוריאליית וכן מההוראות והחוזרים המקצועיים של רשויות המס, המוסד לביטוח לאומי, בנק ישראל, ועוד.

יתרונה של החוברת הוא בזה שהיא מביאה מגוון מידע רלוונטי עדכני שיש בו כדי לסייע להנהלות העסקים לנווט את עסקיהן בסבך התחיקה, הרגולציה וההוראות המקצועיות המחייבות.

כאן המקום להודות לפירמות רואי החשבון אשר סייעו בידינו **באדיבותם**, להביא, בין היתר, חומר הכלול בחוברת זו.

לשכת רואי חשבון בישראל מחזקת את ידי כוחות הביטחון ואת כל אזרחי ישראל בעת מלחמת "חרבות ברזל", שולחת תנחומים למשפחות השכולות, איחולי החלמה לפצועים ונושאת תפילה לשובם בשלום של החטופים.

וכדברי הנביא: "וַיֵּתְצֶרְהָ הָיָא לְיַעֲקֹב - מִמְּנָה יִשְׁעִי" (ירמיהו מג', לז')

בברכה,

פרופ' הרצל פטל, רו"ח

לשכת רואי חשבון בישראל מחזקת את ידי כוחות הביטחון
ואת כל אזרחי ישראל בעת מלחמת "חרבות ברזל",
שולחת תנחומים למשפחות השכולות, איחולי החלמה
לפצועים ונושאת תפילה לשובם בשלום של החטופים

תוכן עניינים כללי

עמוד

- 9 1. השלכות מלחמת "חרבות ברזל"
- 25 2. תמציות פסיקה במס הכנסה, מע"מ ומס שבח
- 41 3. חקיקה ומידע מקצועי
- 71 4. סוגיות בביטוח לאומי ובדיני עבודה
- 133 5. חישוב המס מיגיעה אישית וטבלאות מידע

.1

השלכות מלחמת "חרבות ברזל" על העוסקים והמעסיקים

השלכות מלחמת חרבות ברזל-1

עמוד	תוכן העניינים
11	1 סיכום עדכונים מקצועיים - מענקים ופיצויים בקשר למלחמת חרבות ברזל [באדיבות הפירמה "KPMG ישראל"]
12	2 קבלת תמיכה לשימור פעילות עסקית בצפון הארץ
15	3 המערכת להגשת תביעות לפיצויים במסלול מחזוריים בגין החודשים מרץ-אפריל 2024 עבור עסקים ביישובים מפונים, עסקים בקו העימות בצפון ובאזור התגוננות גליל עליון
15	4 נפתחה המערכת להגשת תביעות פיצויים במסלול שכר לחודשים ינואר-פברואר 2024 ובמסלול מקדמות לחודשים מאי-יוני 2024
16	5 קיזוז מע"מ תשומות בגין הוצאות ביטחון בקיבוצים וביישובים סמוך לגבול רצועת עזה
17	6 משיכת כספים מקרן השתלמות בשיעור מס מופחת לפני שחלפו 6 שנים ממועד ההפקדה הראשון
18	7 היערכות לקראת העלאת שיעור המע"מ מ-17% ל-18% [מובא באדיבות הפירמה פאן, קנה ושות', רו"ח]
22	8 רשימה מעודכנת של יישובי ספר

1. סיכום עדכונים מקצועיים - מענקים ופיצויים בקשר למלחמת חרבות ברזל [באדיבות הפירמה " KPMG ישראל"]

מובא להלן "סיכום עדכונים מקצועיים - מענקים ופיצויים בקשר למלחמת חרבות ברזל" הרלוונטי לרבעון האחרון לשנת 2024:

1.1 מסלול השקעות הון לשימור פעילות עסקית בצפון הארץ - הרשות
להשקעות במשרד הכלכלה והתעשייה משיקה מסלול חדש במסגרתו יוקצו 30 מיליוני שקלים במטרה לשקם, ולפעול לשימור הפעילות של עסקים קיימים בצפון הארץ באזור המאום, בדגש על עסקים בתחום התעשייה, לצורך יציאה מהמשבר אליו נקלעו בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" במסגרת הוראת מנכ"ל 4.76. הסייע שיינתן במסגרת התכנית יכולול השתתפות בשיעור של 50% בהשקעות מסוגים שונים - השקעות במבנה, השקעות בציוד ומכונות, השתתפות בעלות ייעוץ להגשת הבקשה וכן הוצאות העתקה לשם הפעלה זמנית באתר אחר. תחת הוראה זו ישנם שני מקצים:

1.1.1 המקצה המהיר: מיועד למבקשי סיוע המגישים תוכנית השקעות עד 2 מיליון ש"ח. הסייע במסלול המהיר ניתן בדרך של כל הקודם זוכה.

1.1.2 המקצה התחרותי: מיועד למבקשי סיוע המגישים תוכנית השקעות מעל 2 מיליון ש"ח ועד 30 מיליון ש"ח. הסייע ניתן על בסיס הקצאה תחרותית.

יציין כי רשימת היישובים עודכנה מאז הפרסום הראשוני, לרשימת היישובים ולמידע נוסף לחצו כאן.

המסלול ייפתח להגשה החל מה- 9.9.2024 וייסגר ב- 31.10.2024.

1.2 תביעת פיצויים לעסקים בשל נזק עקיף ממלחמת חרבות ברזל, קרן פיצויים - מסלולים פתוחים להגשה:

1.2.1 מסלול מחזורים מרץ-אפריל - מיועד לבעלי עסקים שפוננו ועסקים ב"אזור שנפגע בחודשים מרץ-אפריל" כפי שנקבע בתקנות. המסלול בגין חודשים אלו פתוח להגשה עד ל-23.10.2024.

1.2.2 מסלול מחזורים מאי-יוני - מיועד לבעלי עסקים שפוננו וכן לעסקים ב"אזור שנפגע בחודשים מאי-יוני" כפי שנקבע בתקנות. רשימת היישובים בצפון הורחבה מפעימות קודמות ושווה לבחון האם עסקכם נכלל ביישוב זכאי לפעימה זו. המסלול פתוח להגשה עד ה-15.11.2024.

1.2.3 מחזורים משרתי מילואים - מסלול המיועד לעוסקים משרתי מילואים, אשר הכנסתם נפגעה כתוצאה מהמלחמה. תנאי זכאות - מעל ל-30 יום מילואים בצו 8 ושליטה מעל ל-25% בעסק.

המענק מחושב בהתאם לנוסחת המחזורים על פני 3 תקופות זכאות -
ינואר-פברואר, מרץ-אפריל, מאי-יוני. **כל הפעילות ייסגרו להגשה ב-30-
לספטמבר.**

1.2.4 מסלול אדום - מיועד לעסקים הנמצאים בתחום יישובי הספר (עד 7 ק"מ
מהגבול בדרום, עד 9 ק"מ מהגבול בצפון) שהפעילות העסקית שלהם
נפגעה כתוצאה מהמצב הבטחוני. **המסלול ייסגר להגשה ב-31.10.2024.**

1.2.5 מקדמות - בעלי עסקים ביישובי ספר בדרום ובצפון שפוננו מביתם לפי
החלטתם ממשלה ונגרם להם נזק עקיף בשל המלחמה זכאים למקדמות
(על חשבון המסלול האדום). **הגשת הבקשה למקדמות תיסגר להגשה
ב-30 לספטמבר.**

**1.2.6 מענק לעסקי תירות ברשויות סמוכות לוחמה ממושכת ינואר-פברואר
ומרץ-אפריל** - מיועד לבעלי עסקים בענף התיירות שמחזור העסקאות
שלהם נמוך מ-400 מיליון ש"ח ועסקם נפגע כתוצאה מהמלחמה. **המסלול
ייסגר להגשה ב-9.9.2024.**

1.2.7 שכר מפונים - מעסיק ששילם שכר לעובדים המתגוררים באחד היישובים
שפוננו במהלך המלחמה בהתאם להחלטת הממשלה ונעדרו מעבודתם,
זכאי לפיצוי מלא עבור השכר ששילם (עד פי 2.5 מהשכר הממוצע במשק).
**פעילות פתוחות להגשה - ינואר-פברואר (עד ה-7.11.24), מרץ-אפריל
(עד ה-15.12.24), מאי-יוני (עד ה-26.1.2025).**

1.2.8 מסלול שכר - פיצוי לעסקים בשל אובדן שכר עבודה המשולם לעובדים
שנעדרו מעבודתם בשל המצב הביטחוני באזור שנפגע בהתאם לרשימת
היישובים בתקנות לכל פעימה ינואר-יוני. **פעילות פתוחות להגשה -
ינואר-פברואר (עד ה-16.10.24), מרץ-אפריל (עד ה-15.11.24), מאי-יוני
(עד ה-26.12.2024).**

1.2.9 מסלול ורוד (חקלאות) - קבלת פיצויים בגין נזקים שנגרמו לחקלאים
ביישובי ספר בעקבות המלחמה ומכיל בתוכו תבנית חישוב ייחודית לאומדן
גובה הנזק. **המסלול ייסגר להגשה ב-24.9.2024.**

2. קבלת תמיכה לשימור פעילות עסקית בצפון הארץ

בהודעת הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה מתאריך 27.8.2024 לעניין
קבלת תמיכה לשימור פעילות עסקית בצפון הארץ השיקה הרשות מסלול חדש
במסגרתו יוקצו 30 מיליוני שקלים במטרה לשקם, ולפעול לשימור הפעילות של עסקים
קיימים בצפון הארץ באזור המאויים, בדגש על עסקים בתחום התעשייה לצורך יציאה
מהמשבר אליו נקלעו בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" במסגרת הוראת מנכ"ל 4.76.

מסלולי הסיוע

בהוראה זו 2 סוגי מסלולים:

- מסלול מהיר - המסלול מיועד למבקשי סיוע המגישים תוכנית השקעות עד 2 מיליון ש"ח. הסיוע במסלול זה יינתן בדרך של "כל הקודם זוכה".
- מסלול תחרותי - המסלול מיועד למבקשי סיוע המגישים תוכנית השקעות שעולה על 2 מיליון ועד 30 מיליון שקלים. הסיוע במסלול התחרותי יינתן בדרך של "הקצאה תחרותית".

מה אפשר לקבל במסגרת המסלול

- במסגרת המסלול אפשר לקבל השתתפות בשיעור של 50% מסך ביצוע תוכנית השקעות שכוללת:
- השקעות בציוד ומכונות - השקעות אשר נרשמות כרכוש קבוע בספרי החברה.
- השקעות במבנה - בנייה ישירה, פיתוח סביבתי ושיפוץ.
- ייעוץ להגשת בקשה והכנת תוכנית עסקית - בסעיף זה תוכר הוצאה בהיקף של עד 15,000 ש"ח.
- הוצאות העתקה לשם הפעלה זמנית באתר אחר - במקרה שאין אפשרות לקיים את פעילות העסק באתר המקורי באזור המאויים, כולה או חלקה. הוצאות כגון: פירוק הציוד בעסק הקיים באזור המאויים, שינוע הציוד לאתר הזמני, התקנת הציוד באתר הזמני, וכן יוכר סכום זהה לטובת הוצאות החזרה לאתר המקורי של העסק.

מי יכול להגיש בקשה להשתתפות

- תאגיד או עוסק מורשה לרבות עוסק פטור המגיש בקשה לסיוע בהתאם להוראה זו שעונה על התנאים הבאים:
- עיסוקו העיקרי הוא באחד מענפי הכלכלה המוגדרים בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה למעט הענפים המוגדרים בהוראה.
- יובהר כי לא יינתן סיוע לתאגיד סטטוטורי, חברה ממשלתית, רשות מקומית או חברה בבעלות רשות מקומית.
- נכון ליום 6.10.2023 אתר העסק היה מצוי באזור המאויים כהגדרתו בהוראה, והייתה לו פעילות כלכלית-עסקית שהניבה לו הכנסות שהופקו באתר זה.

כפל הטבות

- מבקש הסיוע שקיבל סיוע בהתאם להוראה זו **לא** יהא זכאי לקבל סיוע עבור אותם רכיבי השקעה מכל גורם ממשלתי אחר.
- יובהר כי במקרה של רכיבי השקעה הכלולים בבקשה ובגינם התקבל פיצוי ממס רכוש יינתן סיוע עד לגובה של 75% מעלות השקעה במצטבר מהרשות להשקעות וממס רכוש.

מה צריך לצרף לבקשה

לבקשת ההשתתפות, יש לצרף את המסמכים הבאים:

- תעודת התאגדות או תעודת עוסק מורשה;
- במקרה של תאגיד - דוח רשם חברות מלא;
- טופס אימות מורשי חתימה;
- טופס בקשה חתום;
- תוכנית עסקית;
- הצהרת המנהלים המוסמכים לחתום בשם התאגיד;
- בקשה לפתיחת/עדכון זכאי בארץ;
- דו"ח כספי אחרון מבוקר לשנת 2023 ואם אין עדיין דוח כספי מבוקר לשנת 2023 יגיש דוח כספי מבוקר לשנת 2022 ומאזן בוחן לשנת 2023 (עוסק מורשה יגיש דוח רווח והפסד חתום ע"י רו"ח לכל אחת מהשנים 2022-2023).
- מאזן בוחן לשנה השוטפת;
- אישור ניהול חשבון בנק שהונפק עד 30 ימים לפני מועד הגשת הבקשה/צילום צ'ק;
- אסמכתאות אודות בעלות על הקרקע או המבנה או הסכם שכירות;
- אישור ניהול ספרים;
- אישור לצורך ניכוי מס;
- ככל שקיבל פיצוי ממס רכוש בגין השקעות מזכות הנזכרות בבקשתו, או הגיש בקשה לקבלת פיצוי ממס רכוש שטרם הוכרעה, יצרף אסמכתא בדבר הפיצוי שהתקבל או הפיצוי המבוקש על ידו.
- מבקש סיוע שיותר מ- 50% מבעלי מניותיו הינם תושבי האזור המאויים נכון ליום 6.10.2023 נדרש לצרף פלט ממשרד הפנים או צילום ספח ת.ז להוכחת מקום המגורים של בעלי המניות או של העוסק המורשה או העוסק הפטור, לצורך בחינת זכאות לניקוד לפי אמות המידה.

תקשור עם הרשות להשקעות ולפיתוח בעניין מסלול המענקים

• לצ'אט עם נציג

• להתכתבות בווטסאפ 055-9727071

• לשיחה טלפונית עם מוקד מקצועי 03-9778794

הערה:

- שני המסלולים יפתחו להגשת בקשות ביום **09/09/2024** בשעה 09:00.
- המקצה ייסגר להגשת בקשות בתאריך **31/10/2024** בשעה 13:00.
- טרם הגשת הבקשה יש לעיין בתנאי המסלול המופיעים [בהוראת מנכ"ל 4.76](#) מיום 14/08/2024 ובנספחים הנלווים לה.

3. המערכת להגשת תביעות לפיצויים במסלול מחזורים בגין החודשים מרץ-אפריל 2024 עבור עסקים ביישובים מפונים, עסקים בקו העימות בצפון ובאזור התגוננות גליל עליון

בהודעת רשות המיסים מתאריך 24.6.2024, החל מתאריך ההודעה, יוכלו בעלי עסקים מיישובים מפונים, בעלי עסקים באזור קו העימות בצפון וכן בעלי עסקים באזור התגוננות גליל עליון להגיש תביעה לפיצויים במסלול מחזורים בגין החודשים מרץ-אפריל 2024.

כן, נפתחה האפשרות להגיש תביעה במסלול שכר לתקופה זו, ובעלי העסקים יבחרו את אחד משני המסלולים. על מנת להגיש תביעה יש להיכנס למערכת, להזדהות, לבחור באפשרות "חרבות ברזל - מרץ-אפריל" ולבחור במסלול המתאים, בהתאם להנחיות ורשימות היישובים המפורטות באתר הרשות.

בהתאם לתקנות שאושרו על ידי ועדת הכספים, בשל הימשכות מצב החירום נקבע כי בעלי עסקים מפונים לפי החלטות ממשלה, וכן בעלי עסקים באזור קו העימות בצפון ובאזור התגוננות גליל עליון, יהיו זכאים לפיצויים מוגדלים בגין החודשים מרץ-אפריל, בשל העובדה שהעסקים פועלים באזורים שבהם פיקוד צפון נתן הנחיות מיוחדות אשר הגבילו באופן משמעותי, רציף ולאורך זמן את הפעילות הכלכלית באותה תקופה.

הפיצויים יחושבו בהתאם לירידה במחזור העסקאות בין החודשים מרץ-אפריל 2023 לבין החודשים מרץ-אפריל 2024 למדווחים בדיווח דו-חודשי וחד-חודשי, בכפוף לתקרה של 5 מיליון ₪. **הגשת תביעה תתאפשר עד ל-23 באוקטובר 2024** ותשלום פיצויים יתבצע תוך 7 עד 14 ימי עסקים מהגשת תביעה מלאה (חוץ ממקרים בהם נדרשת בדיקה והשלמת מסמכים). תנאי מוקדם לבדיקת הזכאות הוא הגשת דיווח למע"מ בגין החודשים שעבורם מבוקשים פיצויים ותשלום שכר מלא לעובדים.

4. נפתחה המערכת להגשת תביעות פיצויים במסלול שכר לחודשים ינואר-פברואר 2024 ובמסלול מקדמות לחודשים מאי-יוני 2024

בהודעת רשות המיסים מתאריך 16.6.2024, החל מתאריך ההודעה, יוכלו בעלי עסקים מיישובים מפונים, בעלי עסקים באזור קו העימות בצפון וכן בעלי עסקים באזור התגוננות גליל עליון להגיש תביעה לפיצויים במסלול מחזורים בגין החודשים מרץ-אפריל 2024.

כן, נפתחה האפשרות להגיש תביעה במסלול שכר לתקופה זו, ובעלי העסקים יבחרו את אחד משני המסלולים. על מנת להגיש תביעה יש להיכנס למערכת, להזדהות, לבחור באפשרות "חרבות ברזל - מרץ-אפריל" ולבחור במסלול המתאים, בהתאם להנחיות ורשימות היישובים המפורטות באתר הרשות.

בהתאם לתקנות שאושרו על ידי ועדת הכספים, בשל הימשכות מצב החירום נקבע כי בעלי עסקים מפונים לפי החלטות ממשלה, וכן בעלי עסקים באזור קו העימות

בצפון ובאזור התגוננות גליל עליון, יהיו זכאים לפיצויים מוגדלים בגין החודשים מרץ-אפריל, בשל העובדה שהעסקים פועלים באזורים שבהם פיקוד צפון נתן הנחיות מיוחדות אשר הגבילו באופן משמעותי, רציף ולאורך זמן את הפעילות הכלכלית באותה תקופה.

הפיצויים יחושבו בהתאם לירידה במחזור העסקאות בין החודשים מרץ-אפריל 2023 לבין החודשים מרץ-אפריל 2024 למדוחים בדיווח דו-חודשי וחד-חודשי, בכפוף לתקרה של 5 מיליון ש"ח. **הגשת תביעה תתאפשר עד ל-23 באוקטובר 2024** ותשלום פיצויים יתבצע תוך 7 עד 14 ימי עסקים מהגשת תביעה מלאה (חוץ ממקרים בהם נדרשת בדיקה והשלמת מסמכים). תנאי מוקדם לבדיקת הזכאות הוא הגשת דיווח למע"מ בגין החודשים שעבורם מבוקשים פיצויים ותשלום שכר מלא לעובדים.

5. קיזוז מע"מ תשומות בגין הוצאות ביטחון בקיבוצים ובישובים סמוך לגבול רצועת עזה

במענה לפניית נציגות לשכת רו"ח חשבון בנושא שבנדון, השיב מר יוסי הרשברג - מנהל תחום במחלקה המקצועית באגף המכס ומע"מ, כלהלן:

- כיתת הכוננות שומרת על היישוב כולו - הן על החלקים המשמשים לצרכים עסקיים להפקת עסקאות חייבות במס והן על החלק המוניציפלי.
- מאחר ומרבית הפעילות של כיתות הכוננות הינה בגין החלקים המשמשים לפעילות עסקית, היישובים המפורטים בהמשך יהיו זכאים לנכות $\frac{2}{3}$ ממס התשומות כקבוע בתקנה 18(ב) (2) (*).

למען הסר ספק יובהר כי החלטה זו מתייחסת לניכוי מס התשומות בגין הוצאות הביטחון בלבד, ולא קובעת עמדה באשר לתקבולים עתידיים ככל שיתקבלו.

רשימת היישובים הכלולים במסגרת החלטה זו

1. אבשלום	2. אוהד	3. אור הנר
4. בארי	5. בני נצרים	6. ברור חיל
7. גבים	8. גברעם	9. דורות
10. דקל	11. זיקים	12. חולית
13. יבול	14. יד מרדכי	15. ישע
16. יתד	17. כיסופים	18. כפר עזה
19. כרמיה	20. כרם שלום	21. מבטחים
22. מגן	23. מפלסים	24. נווה
25. נחל עוז	26. ניר יצחק	27. ניר עוז
28. ניר עם	29. נירים	30. נתיב העשרה
31. סופה	32. סעד	33. עין הבשור

34. עין השלושה	35. עלומים	36. עמיעוז
37. פריגן	38. צוחר	39. רעים
40. שדה ניצן	41. שדה אברהם	42. שלומית
43. שוקדה	44. תלמי אליהו	45. תלמי יוסף

(*) 18 (א) בלי לפגוע בהוראות פרק זה, מס תשומות בשל רכישת נכסים או בשל קבלת שירותים לשימוש בעסקאות שלגביהן מותר מס התשומות בניכוי (להלן בתקנה זו - לצרכי העסק) וגם לשימוש בעסקאות שלגביהן אין מס התשומות מותר בניכוי או לכל שימוש אחר (להלן בתקנה זו - שלא לצרכי העסק) - יהא ניתן לניכוי בשיעור יחסי שהוא כיחס השימוש לצרכי העסק לכלל השימוש.

(ב) היה בשימוש שלא לצרכי עסק, שימוש בלתי מסויים ינהגו לפי הכללים כדלהלן -

(1) קבע המנהל את החלק היחסי לשימוש שלא לצרכי עסק, יראו את קביעתו כשומה וינהגו על פיה, כל עוד לא נקבע אחרת;

(2) **לא קבע המנהל את החלק היחסי, ועיקר השימוש בנכס או בשירות הוא לצרכי עסק, רשאי העוסק לנכות שני שלישים ממס התשומות;**

(3) לא קבע המנהל את החלק היחסי ועיקר השימוש בנכס או בשירות הוא שלא לצרכי עסק, רשאי העוסק לנכות רבע ממס התשומות.

6. משיכת כספים מקרן השתלמות בשיעור מס מופחת לפני שחלפו 6 שנים ממועד ההפקדה הראשון

בהודעת רשות המיסים מתאריך 14.8.2024 מודיעה הרשות כי הממשלה אישרה את הצעת שר האוצר לאפשר לשכירים ועצמאים למשוך כספים מקרן השתלמות בשיעור מס מופחת, במקום בשיעור מס שולי. על פי החוק, ההטבה תחול עד סוף שנת 2024, וזאת רק לאחר אישור ועדת הכספים ומליאת הכנסת.

במצב החוקי הקיים, סכומים שמשך שכיר או עצמאי מחשבונו בקרן השתלמות, לרבות הפרשי הצמדה, וכן ריבית ורווחים אחרים, פטורים ממס רק אם חלפו 6 שנים ממועד התשלום הראשון ולגבי עובד או יחיד שהגיע לגיל הפרישה - רק אם חלפו 3 שנים ממועד התשלום הראשון. משיכה מוקדמת מהאמור, מחייבת תשלום מס בשיעור המס השולי על הכספים שנמשכו.

על פי הצעת החוק, במקום המס השולי, יחול שיעור מס של 15% (ובמקרה של יחיד שהגיע לגיל פרישה 7.5%), לכל היותר, על סכומים שנמשכו כאשר, ככל שמועד המשיכה קרוב לתקופה הקבועה בדיון למשיכה פטורה ממס, שיעור המס שיחול יהיה נמוך יותר. כך, לדוגמה, יחיד שלא הגיע לגיל הפרישה ויבקש למשוך כספים 3 שנים לאחר מועד התשלום הראשון, ישלם מס בשיעור של 7.5% על הכספים שנמשכו.

7. היערכות לקראת העלאת שיעור המע"מ מ- 17% ל- 18%

[מובא באדיבות הפירמה פאן, קנה ושות', רו"ח]

מובא להלן פירוט ההיערכות הנדרשת עם כניסתו לתוקף של צו מס ערך מוסף העלאת שיעור המע"מ ל-18% החל מתחילת שנת 2025.

כללי

ביום 28.2.2024 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על עסקה ועל יבוא טובין) (תיקון), התשפ"ד - 2024, במסגרתו יועלה שיעור המע"מ מ- 17% ל- 18%, וזאת החל מיום 1.1.2025.

ביום 14.4.2024 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספים) (תיקון), התשפ"ד-2024, במסגרתו תוקן צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים), התשנ"ג-1992 כך ששיעור מס השכר ומס הרווח המשולמים על פעילות בישראל של **מוסד כספי** יועלה מ- 17% ל-18%, וזאת החל מיום 1.1.2025.

מצאנו לנכון לעדכן אתכם במשמעויות של השינוי על מנת שתוכלו להיערך בהתאם. בהנחה שהשינוי ייכנס תוקף החל מ- 1.1.2025 (להלן - "**היום הקובע**") יחול שיעור המס החדש על כל העסקאות שהמועד לחיוב במס לגביהם יהיה החל מאותו יום.

1. עסקאות מסוג מכר של טובין:

1.1 בעיקרון, מועד החיוב במס במכירתם של טובין הינו המועד שבו נמסרים הטובין ללקוח, ולכן כדאי לשקול הקדמת הספקת מוצרים במקרים שבהם התחייבתם במחיר ללקוח שהוא צרכן סופי (קונה שאינו עוסק) מבלי שתוכלו להשית עליו את התוספת שתחול. יש לזכור שאם לקוח הזמין מוצר ושילם את מלוא התמורה, או את חלקה לפני שהמוצר סופק ואותו מוצר יסופק לאחר היום הקובע יהיה עליכם להתחייב במס לפי שיעור המע"מ החדש, וזאת גם אם הוצעתם חשבונית מס ושילמתם את המע"מ לפני המועד החוקי.

1.2 טובין שייסופקו ללקוחות לפני היום הקובע יחויבו במע"מ בשיעור של 17% גם אם התמורה או חלקה טרם שולמה, או שהתמורה תשולם בתשלומים לשיעורין לאחר היום הקובע.

1.3 על אף האמור לעיל, בעסקה של מכר טובין בידי אחד מאלה, יחול החיוב במס בעת קבלת הכסף ועל הסכום שהתקבל - בסיס מזומן:

א. עוסק שמחזור העסקאות שלו אינו עולה על שני מיליון ש"ח;

ב. עוסק שמתקיים בו האמור בפרט 2(ג) לתוספת א' להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבונות), התשל"ג-1973; [1]

עוסקים כאמור בסעיף 1.3 לעיל, מועד החיוב במס לגביהם יחול על בסיס מזומן, ולכן כדאי לשקול קבלת התמורה לפני היום הקובע על מנת ליהנות משיעור מע"מ של 17% ולא 18%.

[1] יצרן שמחזור עסקו עולה על 2,150,000 ש"ח אך אינו עולה על 3,800,000 ש"ח, או שמחזור עסקו פחות מ- 2,150,000 ש"ח אך בעסקו יותר מ- 6 מועסקים ולא יותר מ- 17 מועסקים;

2. עסקאות מסוג מתן שירותים:

2.1. במתן שירות קיימים שני מועדים אפשריים לחיוב במס, ומועדים אלו הם הקובעים לגבי שיעור המס שיחול.

2.2. סעיף 24 לחוק מע"מ, קובע כי במתן שירות חל החיוב במס עם קבלת התמורה ועל הסכום שנתקבל - בסיס מזומן. משמע, שמועד קבלת התמורה הוא שיקבע את שיעור המס שיחול. תקבולים שיתקבלו לפני היום הקובע יתחייבו במע"מ של 17%, ואילו תקבולים שיתקבלו ביום הקובע או לאחריו יתחייבו במס של 18%. לפיכך, במקום שסוכם מראש עם צרכן סופי (מי שאינו עוסק) על מחירה של עסקה ככוללת מע"מ, יש מקום לנסות לסכם עם מקבל השירות על הקדמת תשלומים לפני היום הקובע או לחילופין להודיע ללקוח כי תשלומים לאחר היום הקובע יחייבו אותו בתוספת המע"מ של 1%.

2.3. יחד עם זאת, סעיף 29(א) לחוק מע"מ, קובע כי בשירות שניתן בעסקה שמחירה מושפע מיחסים מיוחדים בין הצדדים, או שלא נקבע לה מחיר או שתמורתה כולה או מקצתה איננה בכסף, וכן בשירות שניתן על ידי עוסק שמחזור העסקאות שלו עולה על 15 מיליון ש"ח וחלה עליו החובה לנהל פנקסי חשבונות לפי תוספת י"א להוראות ניהול פנקסי חשבונות על ידי נתני שירותים ואחרים, יחול החיוב במס עם נתינת השירות - בסיס מצטבר;

לגבי שירות מתמשך שלא ניתן להפריד את חלקיו - מועד החיוב במע"מ הוא בגמר מתן השירות או בעת קבלת התמורה - המוקדם מבניהם, ולכן גם במקרים כאלו ניתן להזיל את המחיר לצרכנים ע"י הקדמת התמורה.

3. עסקאות מסוג מכר של מקרקעין:

3.1. מועד החיוב במס לגבי מכר של נכסי מקרקעין הוא עם העמדת המקרקעין לרשות הקונה, או לשימוש, או עם הרישום על שמו של הקונה בפנקס המתנהל על פי דין - המוקדם מבניהם. על אף האמור לעיל אם משתלמים סכומים כל שהם לפני המועד הנ"ל מתחייב כל תשלום במס במועד תשלומו.

3.2. כל נכס מקרקעין שיימסר לקונה (לרשות הקונה או לשימוש) או שיבוצע רישום בטאבו על שמו של הקונה לפני היום הקובע יהיה לגביו חיוב במע"מ בשיעור של 17%, ואילו לגבי נכס מקרקעין שיימסר לקונה אחרי היום הקובע יהיה חיוב במע"מ לגביו בשיעור של 18%, ברם ככל וישולמו לגביו תשלומים לפני היום הקובע - התשלומים יחויבו במע"מ בשיעור של 17%.

3.3. לכן, מי שמכר לדוגמה מקרקעין שימסרו ביום הקובע או אחריו, והבטיח את עצמו בהסכם המכירה לכך שאם יחול שינוי במע"מ הוא יחול על הקונה, יוכל לפנות לקונה ולהציע לו הקדמת תשלומים וכך ישפר את תזרים המזומנים שלו.

4. עסקאות מסוג של עבודות בנייה:

4.1. לפי חוק מע"מ עבודות בנייה מוגדרות: "עבודות בנייה" - לרבות עבודות חפירה, הריסה, ביוב וניקוז, הנחת צינורות, סלילת כבישים ודרכים, הכשרת קרקע וכיוצא באלה."

4.2. בעסקאות אלו מועד החיוב במס הוא עם השלמת העבודה, או העמדת המקרקעין שבהם נעשו עבודות הבניה לרשותו של המזמין - המוקדם מבניהם. על אף האמור, אם מתקבלת תמורה לפני המועד הנ"ל, יוקדם מועד החיוב במס למועד קבלת התמורה לגבי כל תמורה שמתקבלת.

4.3. עולה מכך, שבעסקאות אלו יחול שיעור מע"מ של 17% אם עבודות הבניה יסתיימו עד ליום הקובע, בין אם העבודה נמסרה ובין אם לאו, וכך יהיה גם לגבי כל התשלומים שישולמו עד ליום הקובע. מאידך, בעבודות שיסתיימו לאחר היום הקובע יחול שיעור מס של 18% רק לגבי יתרת התשלומים שישולמו ביום הקובע או אחריו.

4.4. לפיכך, בעבודות בניה לצרכן סופי (מי שאינו עוסק) שסוכם עימו מראש מחיר הכולל מע"מ, כדאי להשלים את העבודה עד למועד הקובע או לנסות להקדים את קבלת התמורה. במקרה שבו השינוי במע"מ יחול על הקונה, ניתן לפנות אליו ולהציע לו את הקדמת התשלום ובכך לשפר את תזרים המזומנים.

5. עסקאות שמועד החיוב לגביהן חל על בסיס מזומנים - תקנה 7 לתקנות מע"מ:

5.1. תקנה 7 לתקנות מע"מ קובעת רשימה של מקרים וסוגי עסקאות לגביהן, חל מועד החיוב במס, על בסיס מזומן, כדלהלן:

- עסקאות של עוסקים שחלה עליהם חובה לנהל פנקסי חשבונות על פי אחת מהתוספות שלהלן להוראות ניהול ספרים - תוספת ג' (קמעונאים) ככל שהיא נוגעת לעוסקים שחלים עליהם סעיפים קטנים (ג), (ד), (ה), (ו) ו-(ז) לסעיף 2 של אותה תוספת; תוספת ה' (בעלי מקצועות

חופשים); תוספת ו' (רופאים); תוספת ז' (בעלי בתי ספר לנהיגה);
תוספת ח' (בעלי בתי ספר); תוספת ט' (מתווכי מקרקעין); תוספת י'
(מתווכי רכב);

• **עסקאות של השכרת נכסים;**

• עסקאות כמפורט בתקנה 6א לתקנות מע"מ, כשהמס בשלהן משתלם
מאת מקבל השירות;

• **עסקאות של מתן אשראי;**

• עסקאות של מכירת מנוי על עיתון, כתבי עת, ספרים, קבצים
ועדכוניהם, הצגות, קונצרטים וכיוצא באלה.

יצוין, כי בעסקאות כאמור, לא יחול בסיס מזומן במידה ומחיר העסקה
הושפע מיחסים מיוחדים בין הצדדים, או שלא נקבע לה מחיר או שתמורתה
כולה או מקצתה איננה בכסף.

בהתאם, תשלומים שיתקבלו לפני היום הקובע יחויבו במע"מ בשיעור של
17% ואילו תשלומים שישולמו ביום הקובע או אחריו יחויבו במע"מ בשיעור
של 18%.

6. **תשומות שלא ניתן לקזזן:**

6.1. במקרים בהם לא ניתן לקזז תשומות בגין רכישת נכסים או קבלת שירותים,
מומלץ להקדים רכישות (בתנאי שהטובין יתקבלו בפועל לפני היום הקובע)
או את קבלת השירותים, או במקרים מסוימים בהם המוכר /נותן השירות
מתחייב לפי בסיס מזומן (ראה סעיפים קודמים), להקדים את התשלומים.

כך לדוגמא, ניתן להקדים:

א. רכישת רכבים פרטיים;

ב. תשלומים בגין שירותים ונכסים שהתשומות בגינן אינן מוכרות במלואן
או בחלקן, כגון הוצאות אחזקת רכב (תיקונים, דלק) או אצל חברות
אחזקה, שעל-פי גישת מע"מ זכאיות לנכות 25% בלבד ממס התשומות
הכלליות (רואה חשבון, משרד, משפטיים).

7. **ייבוא:** ביבוא טובין, משולם המס על פי יום השחרור מהמכס. לפיכך, באם מדובר
בטובין שלא ניתן לקזז בגינן את התשומות, מומלץ להקדים את יום השחרור
מהמכס לפני היום הקובע.

8. **מס שכר וריווח על מוסדות כספיים:** כאמור, במקביל להעלאת המע"מ מ-17%
ל-18%, יועלה מס השכר ומס הרווח החל על מוסדות כספיים מ-17% ל-18%

לפיכך, באם חל מס שכר על המשלם (מוסדות כספיים), מומלץ לשקול הקדמת
תשלומי שכר חריגים (למשל: משכורת 13, דמי הבראה, מענקים) לפני היום הקובע.

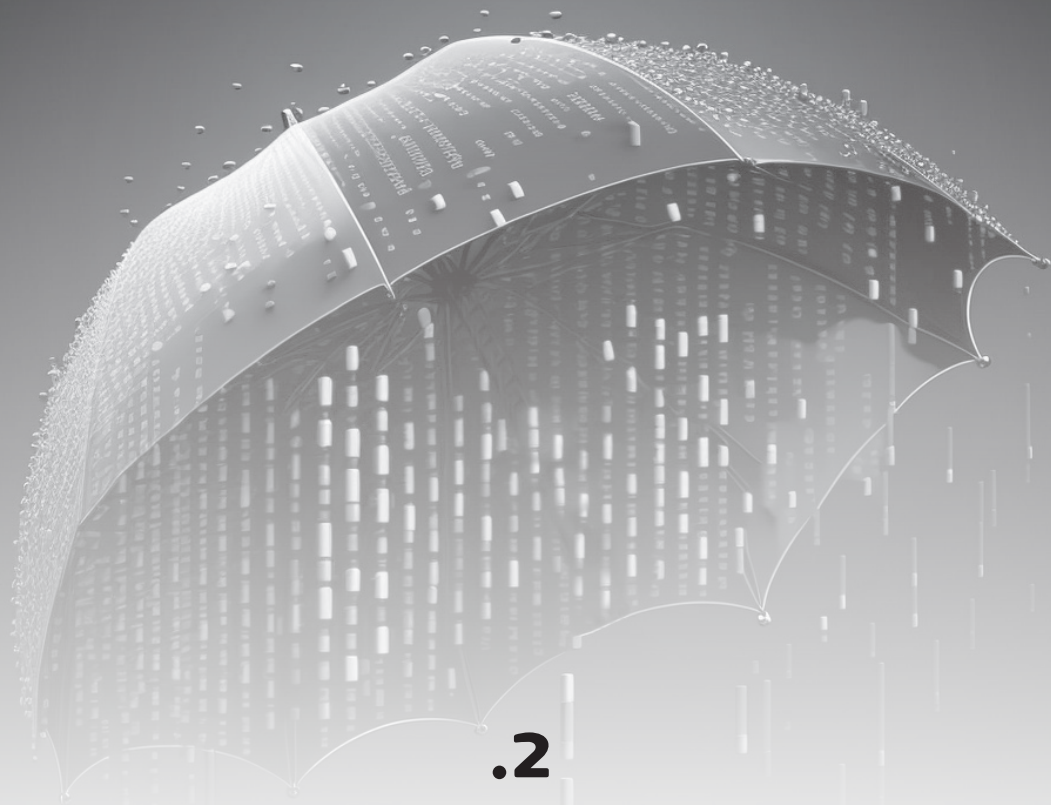
8. רשימה מעודכנת של יישובי ספר

מס'	שם היישוב	סמל יישוב	רשות	יישובים מפונים	יישובים מאוימים לעניין החלטת 975
1	אביבים	1115	מרום הגליל	כן	כן
2	אבן מנחם	1081	מעלה יוסף	כן	כן
3	אדמית	1068	מטה אשר	כן	כן
4	אילון	294	מטה אשר	כן	כן
5	אלקוש	603	מעלה יוסף	לא	כן
6	בית הלל	322	מבואות החרמון	כן	כן
7	בצת	589	מטה אשר	כן	כן
8	ברעם	667	הגליל העליון	כן	כן
9	גורן	755	מעלה יוסף	כן	כן
10	גורנות הגליל	1219	מעלה יוסף	כן	כן
11	דוב"ב	1067	מרום הגליל	כן	כן
12	דישון	2063	מבואות החרמון	כן	כן
13	דן	303	הגליל העליון	כן	כן
14	דפנה	302	הגליל העליון	כן	כן
15	הגושרים	356	הגליל העליון	כן	כן
16	חורפיש	496	חורפיש	לא	כן
17	חניתה	280	מטה אשר	כן	כן
18	יערה	795	מעלה יוסף	כן	כן
19	יפתח	453	הגליל העליון	כן	כן
20	יראון	623	הגליל העליון	כן	כן
21	כפר גלעדי	76	הגליל העליון	כן	כן
22	כפר יובל	2009	מבואות החרמון	כן	כן
23	כפר ראש הנקרה	579	מטה אשר	כן	כן
24	כפר רוזנאלד (זרעית)	1130	מעלה יוסף	כן	כן
25	כרם בן זמרה	664	מרום הגליל	לא	כן
26	לימן	674	מטה אשר	כן	כן
27	מטולה	43	מטולה	כן	כן

מס'	שם היישוב	סמל יישוב	רשות	ישובים מפונים	ישובים מאוימים לעניין החלטת 975
28	מלכיה	596	הגליל העליון	כן	כן
29	מנרה	347	הגליל העליון	כן	כן
30	מעיי ברוך	416	הגליל העליון	כן	כן
31	מצובה	325	מטה אשר	כן	כן
32	מרגליות	843	מבואות החרמון	כן	כן
33	משגב עם	378	הגליל העליון	כן	כן
34	מתת	1184	מעלה יוסף	כן	כן
35	נטועה	1147	מעלה יוסף	כן	כן
36	סאסא	578	הגליל העליון	כן	כן
37	ע'ג'ר	4501	ע'ג'ר	כן	כן
38	עבדון	892	מעלה יוסף	לא	כן
39	עלמה	688	מרום הגליל	לא	כן
40	עראמשה*	1246	מטה אשר	כן	כן
41	פסוטה	535	פסוטה	לא	כן
42	צבעון	1213	הגליל העליון	כן	כן
43	קרית שמונה	2800	קרית שמונה	כן	כן
44	ריחאניה	540	מרום הגליל	לא	כן
45	רמות נפתלי	372	מבואות החרמון	כן	כן
46	שאר ישוב	324	מבואות החרמון	כן	כן
47	שומרה	614	מעלה יוסף	כן	כן
48	שלומי	812	שלומי	כן	כן
49	שניר	1132	הגליל העליון	כן	כן
50	שתולה	1045	מעלה יוסף	כן	כן

אזורי תעשייה

שם אזור התעשייה	סמל ישוב
גורן (אז.תע.)	9755
תל-חי (מר. תע.)	1851
שלומי (אז. תע.)	9812
קריית שמונה-גליל עליון	2801

2.

תמציות פסיקה עדכנית במס הכנסה, מע"מ ומס שבח

תמציות פסיקה עדכנית במס הכנסה, מע"מ ומס שבח

התמציות שלהלן כוללות (בסופן) קישור לנוסח המלא של פסקי הדין שמתפרסם במיסים אונליין. תוקף הקישור מוגבל בזמן למי שאינם מנויי מיסים אונליין.

עו"ד איתן צחור

עמוד

תוכן העניינים

1. דחיית מרבית ערעורו של בעל עסק בענף מכירת המשקאות, על שומות שהוצאו לפי מיטב השפיטה בעקבות הפרש הון בלתי מוסבר
27
2. דחיית ערעור שהגיש מנהל חברה למתן שירותי מטבע, על צווי שומה שהוצאו לו, שהוסיפו סכום הכנסה בגין אי דיווח על עמלות
30
3. הארכת מועד לפי שיקול דעת פקיד השומה למניעת טענת התיישנות מצד הנישום
32
4. ביטול הכרה בקבוצת ספורט כ"מלכ"ר מיוחד" שאינו חייב במס שכר וחייב ניכוי מס במקור מדמי שכירות
34
5. ביטול הכרה בקבוצת ספורט כ"מלכ"ר מיוחד" שאינו חייב במס שכר, וחייב ניכוי מס במקור מדמי שכירות, שווי רכב ספורטאי חוץ
37
6. מיסוי חברה נשלטת זרה בהיעדר ראיות על הכנסה אקטיבית ושיעור המס בחו"ל, חיוב בריבית רעיונית ואי התרת הוצאות מימון
38

1. דחיית מרבית ערעורו של בעל עסק בענף מכירת המשקאות, על שומות שהוצאו לפי מיטב השפיטה בעקבות הפרש הון בלתי מוסבר

המערער הינו בעל עסק עצמאי (עוסק מורשה) בענף מכירת המשקאות, אשר התחיל את פעילותו במכירה ושיווק משקאות קלים בשנת 2010. המערער רכש סחורה (משקאות) בעיקר משתי חברות סיטונאיות הרשומות ברשות הפלסטינאית (חברת "אבו עלאן" וחברת "פאל מידן"). הוא הגיש שתי הצהרות הון: האחת ליום 31.12.12 שבה ההון נטו היה 403,000 ש"ח, והשנייה ליום 31.12.16 ובה ההון 476,000 ש"ח. לטענת המערער, הוא חב, בגין משיכת סחורה, ל'אבו עלאן' סך כולל של 1,412,205 ש"ח והחוב הועבר לפאל מידן. למערער ולחברת 'אבו עלאן' היה הסכם הפצה, כאשר התנהלות הצדדים הייתה, שחברת 'אבו עלאן' מספקת, כסיטונאית, למערער והלה מפיץ את הסחורה באותו אזור חלוקה. לימים, אחד מבעלי המניות באבו עלאן פרש מהחברה והקים את 'פאל מידן'. לטענת המערער, חברת 'אבו עלאן' המחיתה את חובו של המערער כלפיה לחברת 'פאל מידן'. על כן, לטענת המערער, המשיב לא לקח בחשבון בחישוב השומה כי החוב נוצר בשל שנים קודמות וכי אין ליחסו לשנות המס שבשומה בהליך דנא. המשיב הכיר למערער אך ורק את הסכומים המצוינים ב-4 חשבונות אוטונומיה של הרשות הפלסטינית (חשבונות P) של 'פאל מידן', בסכום כולל של 185,406 ש"ח - על שם חברת 'פאל מידן'. המערער, בתצהירו, הבהיר כי יתרת החוב נובעת גם בשל חובות בגין שנים קודמות לספק הקודם - 'אבו עלאן'. המערער צירף לתצהירו 49 חשבונות P של 'אבו עלאן' החל משנת 2010 עד (וכולל) שנת 2015.

פקיד השומה שערך את השומות התייחס בעיקר להתחייבות לספק, כי לא נחה דעתו, לאור מחזורי הרכישות בשנים עברו, ולא קיבל את גרסת המערער לפיה חובותיו כלפי 'אבו עלאן' הועברו לפאל מידן. לאור האמור, נוכח המשיב כי יש הפרש בלתי מוסבר של 1,985,721 ש"ח, אולם הוא הפחית את חשבונות P הנ"ל (של פאל מידן) בסך של 185,406 ש"ח, והעמיד את סכום ההפרש הבלתי מוסבר על 1,800,315 ש"ח. לפיכך, המשיב ייחס את הפרש ההון הבלתי מוסבר, בהתאם לפסיקה, באופן שווה (פריסה ליניארית) ל-4 שנות המס הפתוחות שבין שתי הצהרות ההון. על כך הוגש הערעור.

דין ההוכחות בבית המשפט התקיים בנוכחות מתורגמנית, שתרגמה את שאלות החקירה למערער מעברית לערבית ולהפך. אכן, היו קשיים בתרגום אך איכות התרגום הייתה ברמה שניתן להבין כדבעי את תשובות העדים לשאלות שנשאלו. כמו כן, רוב רובן של האסמכתאות שצורפו לתיק נערכו ונכתבו במקור בשפה הערבית, אולם צורף תרגום נוטריוני, כדין מטעם המערער עצמו.

בעניינו - הן נטל הבאת הראיה והן נטל השכנוע נותרו על כתפי המערער. כידוע, ואף דובר בהלכה הפסוקה רבות, כי צד שעליו להביא ראיה ונמנע מהביא, הרי שהיעדר הראיה ייזקף לחובתו. עיקר הערעור במקרה הנדון מבוסס על טענת המערער לפיה המשיב לא החשיב את יתרת החוב המצוינת בהצהרות ההון 2016, כחוב לחברת

'אבו עלאן', שעבר לחברת 'פאל מידן'. הסכום הנ"ל - לגרסת המערער - מורכב מסכום שבמחלוקת (מלאי פג תוקף, מלאי מקולקל, החזר פיקדון בגין משטחים וכיו"ב) מחשבוניות P של 'אבו עלאן', שבהתאם להסכם חלוקת אזורי הפצה הועבר החוב ל'פאל מידן', ומחשבוניות P (של פאל מידן). נמצאנו למדים, ביחס להוכחת החוב לאבו עלאן - כי לא הומצאו למשיב הוכחות ברורות או תיעוד חשבונאי או אסמכתא לכך כי קיים חוב לחברת אבו עלאן - באף לא אחד מששת הדיונים שהתקיימו. לטענת העד מטעם המערער (באסם), התיעוד החשבונאי מושמד בתום כל שנה. על כן, לא ניתן להמציא למשיב כרטסות נגדיות, דוחות וכיו"ב בקשר למצבת החובות של המערער כלפי 'אבו עלאן' וכלפי 'פאל מידן'. אין לקבל טענה זו. נישום מחויב בניהול ספרים, על פי דין, בהתאם לסוג והיקף עיסוקו. על כן, היה על המערער לשמור תיעוד כלשהו ביחס לתשלומים אותם שילם או לגובה ההתחייבות שלו כלפי 'אבו עלאן'. קשה להלום טענה לפיה, את יתרת החוב משך שנים ידעה חברת 'פאל מידן' לציון (1.4 מיליון ש"ח), ואילו כאשר המערער והעד מטעמו, באסם, נשאלו אם יש תיעוד למצבת החובות של המערער כולם 'מילאו פיהם מים', וענו כי הם 'לא יודעים', 'לא זוכרים', 'לא עוסקים בזה' ותשובות כיצא באלה. גם אם נקבל את הגרסה כי המערער עשה 'טובה' לכאורה לאבו עלאן, במשיכת סחורה על מנת לעמוד ביעדים, שורת ההיגיון שזו האחרונה תספוג לפחות חלק מהמלאי שפג תוקפו. נקיטה בפרקטיקה של השמדת התיעוד, כאשר קיים חוב בסדר גודל כמתואר לעיל, אינה מתיישבת עם השכל הישר. אין לקבל את גרסת העד מטעם המערער (באסם) לפיו החוב השנוי במחלוקת בגין סחורה פגומה עומד על 400,000 ש"ח או 500,000 ש"ח, לטענתו. יוצא אפוא כי הסחורה הפגומה בכלל שנות פעילות המערער עד לשומת שנת 2016 (משך 7 שנים לערך) עמדה על כ-10% סחורה פגומה, נתון שאינו סביר כל כך.

יתרה מזו, קשה להלום את גרסת המערער לפיה - מחד גיסא, קיים חוב כה גדול ביחס למחזור קנייתו מ'אבו עלאן' ו'פאל מידן' במשך יותר מחצי עשור, שלא נפרע, ומאידך, הספק ממשיך לספק סחורה באין מפריע. התנהלות זו נוגדת את שורת ההיגיון ואינה מעידה על שיקולים כלכליים מסחריים. כמו כן, המכתב שהפיקה חברת 'אבו עלאן' - לפיו קיים חוב למערער בסך של כ-1.4 מיליון ש"ח מעלה חשד כי זה נעשה בדיעבד. סמיכות הזמנים להוצאת מכתב הנושא תאריך 31.12.2016, כאשר הצהרת הון 2016 הוגשה למשיב ביום 20.7.2017, מעלה חשד כי המכתב הוצא אך ורק לצורך הצהרת הון.

המערער טען כי המשיב החשיב את 'המלאי המת' פעמיים כנ"ל. אין לקבל טענה זו, שכן בהתאם לרישום החשבונאי, כאשר מוסיפים את 'המלאי מת' ליתרת הסגירה בסעיף עלות המכר, הרי שההכנסה גדלה ולא קטנה, שכן סעיף עלות המכר גדלה אף היא. על כן, על מנת לשקף את ההפרש הנכון בין הצהרות הון, היה נכון להוסיף את השימושים שנוצלו לרכישת המלאי, גם אם לבסוף אותו מלאי מת - פג תוקף ולא נמכר, שכן, למערער היה את הסכום לרכישת אותו מלאי.

הוצאות מחיה: יש מקום להפחית את הוצאות המחיה לרמה שעל פי לוח 5-6, ולפיכך יש להפחית סך של 190,488 ש"ח מהפרש ההון הבלתי מוסבר. המערער מתגורר במזרח ים, המשיב לא טרח לבדוק באיזו דירה הוא מתגורר, שטחה וכיו"ב. כמו כן, בשלב א' הייתה הסכמה, ולא בכדי, לקביעת הוצאות מחיה לפי לוח 5.

קצבאות ילדים: מעת שהמשיב הודה כי אכן המערער קיבל קצבאות ילדים מהמל"ל בסך 24,141 ש"ח, יש להפחית סכום זה מסכום ההפרש הבלתי מוסבר.

קנס גירעון: בנסיבות המקרה, אף שלא עלה בידי המערער להוכיח את טענתו בדבר החוב לספקים, לא נראה שהגירעון נוצר במזיד (לעניין סעיף 190ג) לפקודה). משום כך, אין מקום לחייבו בקנס בשיעור 30% ויש להסתפק בקנס גירעון בשיעור 15%.

סה"כ הפרשים בלתי מוסברים: 1,585,686 ש"ח; הסכום יתחלק בשווה ל-4 שנות המס הפתוחות, בהתאם לשיעורי המס, הזיכויים והניכויים של המערער. הערעור נדחה ברובו.

[ע"מ 58275-04-19 עודאללה שוויקי נ' פקיד שומה ירושלים 2, מיום 27.6.24, בפני כב' השופט א. דורות, פורסם במיסים אונליין](#)

2. דחיית ערעור שהגיש מנהל חברה למתן שירותי מטבע, על צוויו שומה שהוצאו לו, שהוסיפו סכום הכנסה בגין אי דיווח על עמלות

בשנות המס שבמחלוקת, המערער היה בעל המניות היחיד והמנהל של חברה למתן שירותי מטבע ("ציינג'") בשם שלום מזל וברכה בע"מ. המערער משך משכורת מהחברה. הוא דיווח רק על הכנסות ממשכורת שקיבל מהחברה.

במסגרת חקירה שנוהלה על ידי יחידת יהלום ברשות המסים ומשטרת ישראל, עלה החשד כי המערער ניהל ותפעל בחשאי את העברות כספיים בין מדינות עבור לקוחותיו בסכומים גבוהים, אשר לטענת המשיב - עליה המערער אינו חולק - הגיעו למאות מיליוני שקלים. המשיב, בעקבות אותה חקירה, סבר כי בגין העברות אלה המערער קיבל עמלות, עליהן לא דיווח כהכנסה. החברה והמערער כלל לא הגישו דוחות לשנות המס שבמחלוקת, ואף לא הציגו ספרי חשבונות שניהלו.

במסגרת החקירה, נתפסו אצל המערער שלוש מחברות צהובות בהן תועדה, במידה כזו או אחרת, פעילות המערער. לצד מחברות אלו, נמצאו במחשב של המערער שני קבצי אקסל ובהם שתי טבלאות התחשבות המתייחסות לאחד מלקוחותיו, הוצאו מסמכי העברות בנקאיות והופקו הודעות ווטסאפ שנשלחו בין המערער ובין גורמים שונים שנחשדו כמעורבים בפרשה. המערער נחקר מספר פעמים בין השנים 2016-2014, ובחקירותיו שמר על זכות השתיקה. בתאריך 21.5.15 נדרש המערער להגיש הצהרת הון ליום 31.12.14, ולטענת המשיב זו הוגשה באופן מלא רק ביום 13.9.20. לטענת המשיב, מחומרי החקירה עולה כי המערער סיפק שירותי העברות כספיים עבור לקוחות שונים, בארץ ובחו"ל, באמצעות חשבונות בנקים בחו"ל. חשבונות אלו נפתחו על שם אנשי קש וחברות קש בחו"ל אותן ניהל המערער, ואשר רשומות אף הן על שם אותם אנשי קש. העברות הכספיים בוצעו מחו"ל לישראל, מישראל לחו"ל ובין מדינות שונות בחו"ל.

משבחר המערער שלא להציג ראיות של ממש אודות אופן פעילותו ובהיעדר דוחות וספרי חשבונות, לא נותר אלא לבנות שומה על בסיס הנתונים הקיימים. בניית השומה מורכבת ממספר רכיבים:

- קביעת סכומי העברות.
- קביעת שיעור העמלה.
- קביעת סוג המטבע.

על כך הוגש הערעור וביהמ"ש פסק כי החברה לא הגישה דוחות (וכך אף המערער), ולא הוצגה ולו ראשית ראייה ממנה ניתן ללמוד כי החברה דיווחה על ההכנסות. ככלל, נטל ההוכחה בערעורי מס מוטל על המערער. כך קובע סעיף 155 לפקודה. עוצמתה של חובה זו גוברת במקרים שבהם דרך התנהלות הנישום היא שפוגעת באפשרות לעריכת שומה מדויקת. המערער לא עמד בנטל זה, ולא במקצת ממנו, וטענותיו בסופו של חשבון נותרו טענות בעלמא. אי הצגת הראיות על ידי המערער

לא משקפת עניין נקודתי, אלא קו עקבי השוזר שורה של ראיות ועדים אשר יכלו לשפוך אור על שאירע, ושאותם בחר המערער שלא להציג למשיב ולבית המשפט. המערער בחר שלא להביא לעדות אף אדם, ונותר הוא עצמו עד יחיד מטעמו.

מדובר בפעילות כלכלית בהיקף אדיר. פעילות זו הייתה בהכרח מלווה בתכתובות ובמסמכים. כך ביחס לאנשים עמם פעל המערער, וכך ביחס לחשבונות בנק - בארץ ובחול. מכל אלה בחר המערער שלא להציג כמעט דבר. במצב דברים זה, נחיצותם של עדים ומסמכים רלוונטיים ברורה, אלא שהמערער בחר, כאמור לעיל, שלא לספק תשתית ראיתית זו - ולו ביחס לחלק מההעברות. כדי ללמוד על אופי פעילות המערער והשירותים שנתן, ניתן לפנות אל מקור אחד - דברי המערער עצמו. מהאמור על ידו עולה, כי המערער הפעיל חשבונות בחו"ל, בעיקר בהונג קונג ובסין, באמצעות גורמים שונים להם שילם המערער שכר חודשי. גורמים מקומיים אלה פתחו על שמם/על שם חברות שהוקמו חשבונות בנק, מהם ואליהם ביצע המערער את העברות הכספיים. היעדר ראיות של ממש בידי המערער מביא לכך שאין כל אינדיקציה שהפעילות בוצעה באמצעות החברה ולא באופן ישיר על-ידי המערער. בנסיבות אלה נכון עשה המשיב כשייחס את ההכנסות למערער ולא לחברה. בהיעדר ספרי חשבונות ודוחות כספיים, המשיב קבע את סכום הפעילות שביצע המערער על סמך שני נתונים: הסכומים המחוקקים במחברות הצהובות והסכומים המופיעים בטבלת ההתחשבות. מסכומים אלה ניטרל המשיב העברות שבוצעו בתקופה לגביה יש חפיפה בין המחברות הצהובות לטבלאות ההתחשבות. בהתאם לכך, מחזור הפעילות של העברת הכספים לשנים 2013-2014 הוא 573,558,952 ש"ח. המשיב קבע את שיעור העמלה מההעברות בשיעור של 2% (ובטענה חלופית הסכים המשיב להעמידה על 1.5%). קביעה זו נעשתה על דרך האומדן, בהתבסס בעיקר על דברים שמסר אחד העדים שנחקר בחקירות, ותוך הבנה כי בהיעדר דיווח ובהיעדר ספרי חשבונות - לא ניתן להגיע לנתונים מדויקים. כאמור לעיל, המערער חולק על קביעה זו של המשיב וסבור כי יש לקבוע את שיעור העמלה על סך של 0.4% בלבד. המערער לא הציג כל אסמכתא מזמן אמת בכל הנוגע לשיעורי העמלות.

סיכום ומסקנות: כפי שנכתב לעיל ומכל הטעמים שפורטו, אין לקבל את טענות המערער בדבר העמלה בה הוא ביקש כי יחויב - בשיעור של 0.4% בלבד. אלא שבכך אין די, ויש עדיין לבחון את שיעור העמלה הממוצעת שקבע המשיב. המשיב, כאמור, העמיד את העמלה על שתי אפשרויות: 2%, ולחילופין 1.5%. יש לאמץ את שיעור העמלה החלופי שהציע המשיב, בשיעור של 1.5%, והשומות יתוקנו בהתאם. המערער, אשר דרך התנהלותו ואופן הגשת ראיותיו הכבידה על המשיב, יישא בהוצאות המשיב בסך 50,000 ש"ח. הערעור נדחה.

[ע"מ 21-04-7427 זאב ברגר נ' פקיד שומה פתח תקווה, מיום 1.7.24, בפני כב' השופט א. גורמן, פורסם במיסיים אונליין](#)

3. הארכת מועד לפי שיקול דעת פקיד השומה למניעת טענת התיישנות מצד הנישום

המערערת הגישה את הדו"ח לשנת 2011 בשנת 2012. השומה בשלב א' הוצאה ביום 27.4.2014. המערערת הגישה השגה על השומה ביום 11.6.2014. במהלך הדין בהשגה פנה פקיד השומה למחלקה המקצועית ברשות המסים בבקשה להפעלת הסמכות לפי סעיף 152(ג) לפקודה (בנוסחו אז) ולהאריך את המועד להוצאת השומה בשנה נוספת, דהיינו כי התקופה להוצאת השומה תסתיים ביום 31.12.2016 במקום ביום 31.12.2015. ביום 25.11.2015 החליט הרפרנט המקצועי, רו"ח ערן דביר, להאריך את התקופה. ביום 28.11.2016 ניתנה החלטה בהשגה, במסגרתה, על סמך חוות דעת שערך מומחה מטעם המשיב, נקבע למניות שווי של כ-56 מיליון ש"ח ובהתאם לכך נקבעו רווח ההון והמס שעל המערערת לשלם. ביום 29.1.2017 הגישה המערערת ערעור על השומה (הערעור הראשון), ובו העלתה את טענת התיישנות. פקיד השומה דחה זאת ועל כך הוגש הערעור.

ביהמ"ש פסק כי סעיף 145 לפקודה קבע (לפי נוסחו הקודם) שפקיד השומה יסיים את הטיפול תוך 3 שנים מתום שנת המס שבה נמסר הדו"ח, "ובאישור המנהל" - תוך 4 שנים. השאלה כאן היא, האם "אישור המנהל" ניתן כדין. יצוין כי סעיף זה תוקן בשנת 2015 ונקבע בו כי הסמכות לערוך שומה לפי מיטב שפיטה היא מלכתחילה לתקופה של ארבע שנים, בלא צורך באישור המנהל. במקרה דנן, משעה שהדו"ח לשנת 2011 הוגש בשנת 2012, הרי שכל עוד לא הופעלה סמכות הארכה לפי סעיף 145(א)(2) הנ"ל, מתיישנת השומה ביום 31.12.2015. מאחר שהארכת המועד נעשתה במקרה דנן בשלב ההשגה, הרי שהוראה נוספת רלוונטית לעניין שבפנינו היא זו שבסעיף 152(ג) לפקודה, הקובעת (בנוסחה במועדים הרלוונטיים) נוסח דומה לפיו תוך 3 שנים, ובאישור המנהל תוך 4 שנים, תחל התיישנות או תוך שנה מיום הגשת ההשגה.

הבקשה שהופנתה למחלקה המקצועית להארכת תקופת התיישנות הוגשה, כאמור, ביום 25.11.2015, והטעם שניתן לבקשה זו הוא כדלקמן: **"טרם הובהרו עובדות חדשות שהתגלו ואשר עשויות להשפיע מהותית על קביעת השומה: יש לבדוק את נושא התמורה שהתקבלה בגין מניות בחברות מוחזקות. על פניו נראה שאפילו את חלקה בעודפים לא קיבלה".** עוד באותו יום אישר הרפרנט המקצועי את הארכת המועד המבוקשת, וזאת "לאחר שעייתי בחומר הנוגע לדוחות לשנת המס 2011". המערערת טוענת, כי אין תוקף להארכת המועד האמורה, וזאת מכמה טעמים:

א. הארכת המועד נעשתה בניגוד לעקרון שנקבע בחוזר מס הכנסה 3/2009 מיום 11.11.2009 "הארכת תקופת התיישנות שומה" (להלן: "החוזר") ולפיו: "הואיל והארכת תקופת השומה הינה החריג ולא הכלל, השימוש בסמכות זו תעשה במשורה. לפיכך, פניה להארכת תקופת השומה תעשה במקרים מיוחדים בלבד תוך התחשבות בעקרון סופיות השומה".

- ב. אין כל ממש בנימוק שניתן בבקשה להארכת המועד לפיו התגלו עובדות חדשות הנוגעות לעודפיה של החברה.
- ג. ההחלטה להארכת המועד ניתנה ללא נימוק מלבד אמירה סתמית כי היא ניתנה "לאחר עיון בחומר".
- ד. דבר לא מנע מהמשיב לערוך חוות דעת זו בשלוש השנים שעמדו לרשותו, שהרי כל הנתונים הרלוונטיים כבר היו בפניו.
- ה. אין ממש בטענת המשיב לפיה נציג המערערת "הסכים" להארכת המועד.

המערערת תולה את יהבה בפסק הדין שניתן על ידי ביהמ"ש בעניין **ג'רבי** (ע"מ 14-07-30296) שם נקבע כי ההחלטה להאריך את תקופת ההתיישנות בשנה נוספת נעשתה שלא כדין ובניגוד לחוזר. יש להבהיר כי המקרה הנדון כאן שונה מעניין **ג'רבי**. לפיכך, תוצאתו של ערעור זה שונה.

כפי שאף עולה מעניין **ג'רבי**, יש להבחין בין הארכת תקופת התיישנות בשלב א' ועל פי סעיף 145(א)(2) לפקודה ובין הארכת התקופה בשלב ב' ועל פי סעיף 152(ג) לפקודה. ראשית, משום שהנימוק בדבר השלוש שנים אינו מתקיים ככל שמדובר בשלב ההשגה. שנית, כי על פני הדברים, השיקולים הנוגעים להארכת תקופת התיישנות בשלב ההשגה שונים מאלה שיש לשקול בשלב א'. יש לציין שגם החוזר מתייחס באופן מובחן ושונה להארכת מועד בשלב ב'. לא נדרש כי יתגלו עובדות חדשות או כי קיים קושי אובייקטיבי באיסוף מידע. כל שנדרש הוא, כי קיים צורך בבדיקות נוספות לשם ביסוס עובדתי לקראת הוצאת צו. להבדיל מעניין **ג'רבי**, במקרה דנן הובהר היטב טעמה של ההחלטה בדבר הארכת תקופת התיישנות. כפי שתואר לעיל, בשלב ההשגה מצא פקיד השומה קושי בתמורה כפי שדווחה. המערערת, מצידה, לא המציאה כל הערכת שוויו. הסתבר כי המערערת תבעה וקיבלה תמורה נוספת של 80 מיליון ש"ח, דהיינו כי התמורה שבשומה היא כרבע מהשווי הנכון והאמיתי של המניות. בנסיבות אלה, העובדה שההחלטה עצמה אינה מנומקת כנדרש לא מצדיקה את ביטולה. מי שמנצל במקרה דנן לרעה את ההליך המשפטי היא המערערת. התנהלותה נגועה בחוסר תום לב. נמצא, כי המערערת לא דיווחה על התמורה הנוספת שקיבלה, חרף העובדה המובהקת כי מדובר בתמורה ששולמה בגין המניות.

המסקנה היא, שהארכת תקופת התיישנות נעשתה כדין - התוצאה לפיה תמורה שהתקבלה "באיחור" אינה חייבת במס, משום שעל פי הנטען אין ליחסה, לא לשנת העסקה ולא לשנה שבה היא התקבלה, אינה סבירה. המקרה דנן מתאים גם מתאים להטלת קנס גירעון "רגיל" בשיעור 15%, בעקבות התנהלותה של המערערת בכל הקשור ל"ערפול" הדיווח על התמורה הנוספת. הערעור נדחה.

[ע"מ 20-08-42089 פלונית נ' פקיד שומה נתניה, מיום 19.5.24, בפני כב' השופט ש. בורנשטיין, פורסם במיסים אונליין](#)

4. ביטול הכרה בקבוצת ספורט כ"מלכ"ר מיוחד" שאינו חייב במס שגר וחייב ניכוי מס במקור מדמי שכירות

העמותה המערערת מפעילה את קבוצת הכדורסל (גברים) "מכבי ראשון לציון" מאז 1991. המערערת חויבה בתשלום מס שגר בגין שחקנים תושבי ישראל ותושבי חוץ בשנות המס 2015-2019. סוגיות נוספות המצויות במחלוקת בין הצדדים: ניכוי מס במקור משגר ספורטאי חוץ; ניכוי מס במקור מדמי שכירות; תיאום הוצאות בגין ארוחות לספורטאי חוץ. ממועד הקמתה ועד היום המערערת מסווגת כמוסד ללא כוונת רווח (מלכ"ר) בהתאם לסעיף 1 לחוק מס ערך מוסף. בנוסף, המערערת מסווגת כמוסד ציבורי בהתאם לסעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה.

- **בעניין מס השגר:** לטענת המערערת, היא אינה חייבת במס שגר שכן היא במעמד של "מלכ"ר מיוחד" המשלם מס שגר באופן חלקי בהתאם לסיווג הכנסותיו כמלכ"ר לעומת הכנסותיו העסקיות. כמו כן, השומות הוצאו ללא סמכות והמערערת מופלית לרעה לעומת מלכ"רים אחרים שאינם משלמים מס שגר.

- **בעניין ניכוי מס במקור משגר ספורטאי חוץ:** לטענת המערערת, אין לחייבה במס לאור אמנת המס שבין ישראל וארצות הברית הפוטרת ממס ספורטאים לגבי הכנסות שעד 400 דולר ליום. כמו כן, המערערת זכתה בעבר בתיק בנושא זה ולכן חל השתק שיפוטי על סוגיה זו.

- **בעניין ניכוי מס במקור בגין דמי שכירות וניכוי הוצאות עבור ארוחות:** לטענת המערערת, היא לא חייבת לנכות במקור מדמי השכירות שהיא משלמת עבור דיור שחקניה. כמו כן, יש להתיר למערערת לנכות הוצאות בגין ארוחות לספורטאים לפי הסכום הנורמטיבי הקבוע בתקנות.

פקיד השומה דחה את כל הטענות. ביהמ"ש המחוזי פסק, כי במקרה זה לא היתה חריגה מסמכות פקיד השומה כשפעל בענייני מע"מ אלא האצלה ברורה של הסמכות ממנהל רשות המסים. לגבי הטענה ל"מלכ"ר מיוחד" הזכאי לכאורה לתשלום חלקי של מס השגר בלבד: המערערת לא טרחה לפרט ולנמק בסיכומיה את הטענה לפיה המערערת היא בבחינת "מלכ"ר מיוחד". לא יעלה על הדעת, כי נישום יסווג עצמו ויירשם כמלכ"ר לצורך מס ערך מוסף, ובהתאם לכך אף לא ישלם מס עסקאות, אך מנגד יטען כי יש לראותו כ"עוסק", באופן מלא או חלקי, לצורך הימנעות או הקטנת חבותו בתשלום מס שגר. התנהלות זו, על פניה, נגועה בחוסר תום לב חמור ויש לדחותה. במסגרת ההליך דן לא הובאו על ידי המערערת ראיות, או, למצער, הסברים טובים ומשכנעים, באשר לשיקול הדעת שהנחה אותה לפצל את הכנסותיה לאלו המשקפות, לדעתה, פעילות מלכ"רית, ולאלו המשקפות פעילות עסקית. קשה לקבל את עמדת המערערת לפיה חלק משמעותי ביותר מהכנסתה מהסוג של "מנויים, כרטיסים, גביע המדינה, חסויות ספונסרים, מנהלת וכיוצא ב" נושא אופי עסקי, וכי רק הכנסותיה מהעירייה נושאות אופי "מלכ"רי".

עפ"י ההלכה הקיימת, החוק איננו מכיר במעמד של "מלכ"ר מיוחד" ואיננו מתיר חישוב מס על פי "נוסחה חלקית". יש להבחין בין מצב בו העסק מקיים שתי פעילויות שונות ונפרדות, הניתנות לרישום באופן שונה לצרכי מע"מ, ובין עסק המקיים פעילות אחת לגביה מבקשים מעין רישום "היברידי", שאותו אין לאפשר. לא ניתן להבין כיצד עומדת המערערת בערעור דגן על טענת ה"מלכ"ר המיוחד" לאחר דחיית הערעור שהוגש לבית המשפט העליון בעניין **הפועל תל אביב**. ביום 13.2.2018 פרסם המשיב מתווה פשרה שעניינו "סוגיית מס השכר בקבוצות הספורט - פשרה" ('מתווה רולנד'). בין היתר, במתווה הפשרה נקבעו עקרונות אלה: (א) בשנת המס 2014-2012 יאשר המשיב לקבוצות הספורט תשלום מס שכר חלקי בהתאם לדיווחיהן; (ב) בשנת המס 2015 ואילך ישולם מס שכר מלא. העובדה כי המערערת לא "נהנתה" משימוש בפועל במתווה הפשרה, אין פירושה כי יש להעניק לה הטבה בשנות המס שבערעורים, שאינה עולה בקנה אחד עם המתווה, וזאת רק על מנת שיתאפשר לה "להשתמש" בהטבה שניתנה בעיתוי אחר ובנסיבות שונות.

מהראיות עולה כי המערערת ידעה שעמדת פקיד השומה היא, כי יש לשלם מס שכר מלא ואין הוא מקבל את הגישה בדבר מס שכר חלקי. זאת, אף אם הסתבר כי יועציה המקצועיים הם אלה אשר יזמו את הפנייה אליה ואת ההצעה להחיל את גישת מס השכר החלקי. יועציה אף היו מעורבים בתיקים נוספים במסגרתם הוצגה עמדתו המפורשת של פקיד השומה אשר אינה מכירה בתשלום מס שכר חלקי. יועצים אלה לא הובאו לעדות מטעם המערערת וחזקה על פי הדין כי לא היה בעדותם כדי לסייע לה. מתוך עדות מנהל המערערת עולה באופן ברור שהמערערת, לא רק שביקשה לפעול ב"שיטת מצליח", אלא אף נמנעה בכוונת מכוון לפנות לרשויות המס על מנת לבחון האם גישתה מקובלת עליהם, כנראה משום שחששה לקבל תשובה שלילית.

אין לקבל את טענת המערערת לפיה היא זכאית לתשלום מס שכר חלקי על שום שקבוצות ספורט אחרות דיווחו באופן זה ולא הוצאה להן שומה.

באשר לסוגיית ניכוי מס במקור, על פי האמנה למניעת כפל מס שבין ישראל וארצות הברית: די בקריאה פשוטה של סעיפי האמנה הרלוונטיים כדי להגיע למסקנה הברורה והחד משמעית כי סעיף 18 לאמנה לא התכוון לצמצם את יריעת החיוב במס ככל שמדובר במי ששווה בישראל 183 ימים ויותר, כאמור בהוראה הכללית הקבועה בסעיף 17 לאמנה, אלא להרחיבה, כך שבדרנים ציבוריים (ובכלל זאת ספורטאים) יחויבו במס אף אם שהו בישראל תקופה קצרה יותר, ובלבד ששכרם עולה על 400 דולר ליום שהייה.

ניכוי מס במקור מדמי שכירות: המערערת מעמידה דירות לטובת השחקנים הזרים ולשם כך היא חותמת על הסכמי שכירות עם בעלי הדירות. לטענת המערערת, מאחר שהשחקנים המתגוררים בדירות הם השוכרים מבחינה מהותית (ורק מפאת דרישת בעלי הדירות אינם חותמים בעצמם על הסכמי השכירות), והמערערת

משמשת עבורם כזרוע ארוכה - לא קמה חובה לניכוי מס במקור. לחילופין טוענת המערערת, כי בכל מקרה היה מקום להקטין את שיעור ניכוי המס במקור בהתחשב בכך שמשכירי הדירות פטורים ממס או חייבים בשיעור מס של 10%. מהתקנות עולה, כי לצורך חובת ניכוי מס במקור לא נדרש כי מי שמשלם את דמי השכירות יתגורר בדירה, ולמעשה אף לא נדרש כי הוא זה שיחתום על הסכם השכירות. די בכך שהוא ני שמשלם דמי שכירות על מנת שייחשב "שוכר" לצורך התקנות. טענת המערערת לפיה היא זו שעורכת את הסכמי השכירות מול בעלי הדירות בשל הקושי הקיים לשחקנים לעשות כן בעצמם, לא הוכחה. אין לקבל את טענת המערערת כי לא מדובר ב"דמי שכירות" לצורך התקנות מאחר שהיא מוסד ציבורי הפטור ממס. מצו קביעת דמי השכירות עולה, שדי בכך "שניתן לתבוע אותו כהוצאה בייצור הכנסה"; נאמר "הכנסה" ולא "הכנסה חייבת". מה גם שהמסקנה העולה מעמדתה לפיה מי שפטור ממס, פטור אף מניכוי מס במקור, אינה סבירה ואינה מתיישבת עם הרעיון הגלום בחובת ניכוי המס במקור. לעניין הקטנת שיעור הניכוי במקור, המערערת לא הגישה כל בקשה להקטנת שיעור ניכוי המס במקור, לא מסרה פרטים על המשכירים או תצהירים מטעמם ולא זימנה אותם לעדות, כך שלא ניתן לדעת האם אכן שילמו מס על דמי השכירות או שהם זכאים לשיעור מס מופחת.

ניכוי הוצאות עבור ארוחות לספורטאי חוץ: ביהמ"ש העליון פסק שעיון בלשון התקנה מעלה כי אין כל אחיזה לפרשנות לפיה הסכום הנקוב בה הוא "סכום נורמטיבי" שזכאי ספורטאי החוץ לנכות באופן אוטומטי.

הערעור נדחה על כל חלקיו. בשים לב להתנהלותה של המערערת, ביהמ"ש חייב אותה בהוצאות בסך 75,000 ש"ח.

[ע"מ 29006-03-22 עמותת מכבי ראשון לציון כדורסל נ' פקיד שומה רחובות, מיום 13.8.24, בפני כב' השופט ש. בורנשטיין, פורסם במיסים אונליין](#)

5. ביטול הכרה בקבוצת ספורט כ"מלכ"ר מיוחד" שאינו חייב במס שכן, וחייב ניכוי מס במקור מדמי שכירות, שווי רכב ספורטאי חוץ

ביום 25.10.2016 נרשמה המערערת, סלעים איתנים - עמותה לקידום ספורט כדורסל הבוגרים בעיר חולון, כעמותה ברשם העמותות, ומיום 1.11.2016 ואילך היא באה בנעליה של עמותת "כוכב עולה" ומפעילה את קבוצת הכדורסל המשחקת בליגת העל בישראל ובליגת האלופות של פיב"א. המערערת מעסיקה עובדים ישראלים וזרים, ביניהם גם שחקני כדורסל אמריקאים. סוגיות נוספות המצויות במחלוקות בין הצדדים: ניכוי מס במקור משכר ספורטאי חוץ; ניכוי מס במקור מדמי שכירות; שווי שימוש ברכב; תיאום הוצאות בגין ארוחות לספורטאי חוץ. ביהמ"ש דחה את כל טענות העמותה בפסק דין זהה לזה שניתן בע"מ 29006-03-22 **עמותת מכבי ראשון לציון כדורסל** מיום 13.8.24 (ראו לעיל) למעט בנקודה נוספת שהועלתה במקרה זה והיא סוגיית ניכוי המס במקור - שווי רכב.

לטענת המערערת, "טובת המעביד" היא שלעובדים יהיו כלי רכב צמודים ולכן אין לזקוף בגינם שווי. ביהמ"ש דחה טענה זו. מתן רכב לעובד בידי מעסיקו מהווה הטבה בעלת שווי כספי מובהק, המחייבת זקיפת הכנסה על פי התקנות הרלוונטיות, וההלכה בעניין זה ברורה וחד משמעית מזה שנים.

הערעור נדחה על כל חלקיו. כפי שעולה מהדברים שהובאו לעיל, המערערת העלתה במסגרת הליך זה טענות מטענות שונות, מן הגורן ומן היקב, לרבות טענות שכבר נדונו והוכרעו בבית המשפט העליון וההלכה בעניין ברורה וידועה. נוכח האמור, המערערת תישא בהוצאות המשיב בסך של 75,000 ש"ח.

[ע"מ 38608-01-22 סלעים איתנים - עמותה לקידום ספורט כדורסל הבוגרים בעיר חולון נ' פקיד שומה פתח תקווה, מיום 8.6.24 בכ"ב השופט ש. בורנשטיין, פורסם במיסים אונליין](#)

6. מיסוי חברה נשלטת זרה בהיעדר ראיות על הכנסה אקטיבית ושיעור המס בחו"ל, חיוב בריבית רעיונית ואי התרת הוצאות מימון

המערערת החזיקה, בין היתר, בשבע חברות זרות שהחזיקו בנכסי מקרקעין מניבים והשאלה היא, אם חברות אלה הן בגדר חנ"ז שיש לשלם מס בגין הכנסותיהן בישראל כדיבידנד. פקיד השומה קבע, כי החברות הזרות הן בגדר חנ"ז בהתאם להגדרה שבסעיף 75(ב)(א)(1) לפקודה. זאת מאחר שהכנסות החברות הזרות מהשכרת הנכסים וממכירת הנכס בגרמניה מהוות הכנסות פסיביות והמערערת לא הוכיחה כי שיעור המס החל עליהן עולה על 15%. ביחס לסוגיה השנייה, הנוגעת לריבית הרעיונית, המערערת החזיקה 25% מהון המניות של חברה הולנדית. המערערת דיווחה בעבר על הלוואה שהעניקה לחברה ההולנדית שהיא נושאת ריבית בשיעור של 10%. בשנות המס, המערערת לא דיווחה על הכנסות מריבית בגין הלוואה. המערערת טענה, כי אין ביכולתה של החברה ההולנדית לפרוע את הלוואה. פקיד השומה לא קיבל את הסברי המערערת וזקף לה הכנסות מריבית בשיעור של 10% מההלוואה. ביחס לסוגיה השלישית הנוגעת להוצאות מימון, הנהלה וכלליות, המערערת לא דיווחה על הכנסה עסקית. עם זאת, המערערת דרשה ניכוי הוצאות מימון, הנהלה וכלליות בסכום מצטבר של למעלה משלושה מיליון ש"ח. המשיב קבע כי הואיל ולמערערת אין פעילות עסקית, היא איננה זכאית לניכוי הוצאות אלו. על כך הוגש הערעור.

ביהמ"ש המחוזי פסק בסוגיית החנ"ז, כי לעמדת המערערת בקיאותן של החברות הזרות בתחום הנדל"ן המניב, האסטרטגיה העסקית שלהן לאיתור הזדמנויות רכישה, המנגנון העסקי, פעולות ההשבחה והכוונה להשאת רווחים, פעילותן וכן היגיעה האישית המשמעותית הנדרשת והמיושמת בפועל מעצם אופיים של הנכסים, מצביעות בבירור על אופיין העסקי והמסחרי של ההכנסות מדמי שכירות. בסעיף 75 לפקודה, תחת הכותרת "בעלי שליטה ישראלים בחברה נשלטת זרה", מוגדרת בסעיף קטן (א) "חברה נשלטת זרה" ככזו שרוב הכנסתה היא פסיבית ושיעור המס החל עליה במדינות החוץ אינו עולה על 15%. המערערת לא הרימה את הנטל המוטל עליה להוכיח כי הכנסות החברות הזרות אינן הכנסות פסיביות וכי המס החל על החברות הזרות עולה על 15%. סעיף 75 לפקודה נחקק כדי למנוע תכנון מס שבו תושב ישראל מחזיק פקדונות, ניירות ערך או נכסי מקרקעין באמצעות חברה תושבת חוץ שבשליטתו, תוך דחיית אירוע המס בישראל למועד חלוקת הדיבידנד בפועל או למועד מימוש השקעתו בחברה הזרה.

לענייננו, בכל הנוגע לשאלת סיווג ההכנסות, נקודת המוצא לפי סעיף 75(א)(5) לפקודה היא, כי הכנסה מדמי שכירות היא הכנסה פסיבית. מלבד טענה בעלמא, המערערת לא הציגה ולו בדל ראיה לכך שההכנסה היא אקטיבית. המערערת הייתה יכולה להדגים כיצד פועלת מערכת האיתור, אלו הזדמנויות היו בידי החברות

הזרות, כיצד החברות הזרות משביחות את הנכסים, אלו נכסים הן מכרו וכיו"ב, אך היא כשלה מלעשות כן. לא די להעלות טענות כלליות אלא יש צורך להוכיח בראיות פרטניות כי המערערת והחברות הזרות פועלות כפי הצהרת המערערת. לא ניתן לקבל את טענת המערערת, כי החברות הזרות ניהלו בפועל את הנכסים באמצעות חברות הניהול. אין מחלוקת שחברות הניהול מנהלות פעילות עסקית אך השאלה היא, אם החברות הזרות מנהלות גם הן פעילות עסקית. פעילות חברה המסתכמת בגביית שכר דירה בקשר לנכס אחד או שניים ותשלום לחברת ניהול אינה עולה לכדי פעילות עסקית.

באשר לשיעור המס החל על החברות הזרות במדינות החוץ, ביחס לשלוש מהן לא סופקו על ידי המערערת נתונים כלל, והמערערת בסיכומיה מניחה שמדובר בשיעור מס דומה. על בסיס הנחה שכזו לא ניתן לקבוע כי שיעור המס של אותן החברות עולה על 15%. גם אם נניח שלמערערת לא הייתה גישה לנתונים המלמדים על שיעור המס ששולם בפועל, דבר המוקשה בפני עצמו, לכל הפחות ניתן היה להביא לעדות את רואי החשבון שמטפלים בחברות שיעידו מכלי ראשון על שיעור המס הממשי ששולם. למצער, המערערת הייתה יכולה להביא מומחה לדיני המס בצרפת ובגרמניה. מהתנהלותה בהליך נדמה שהמערערת שכחה שהנטל הוא עליה. למעשה, מדובר בעדות יחידה של בעל דין, שניתנת בעיקרה מפי השמועה, מבלי שיש די מסמכים אובייקטיביים מזמן אמת שתומכים באמור. על בסיס החומר שהוצג, לא ניתן להגיע למסקנה מבוססת כי שיעורי המס של החברות הזרות אינם עולים על 15%, ועניין זה פועל לחובת המערערת.

בקשר לטענת המערערת כי המשיב לא פעל בסמכותו להשיג מסמכים וכי הוא לא שעה לבקשותיה בעניין, נדמה שהמערערת נקלעה לכדי טעות. המערערת, כנישומה, היא האחראית לשמור את מסמכיה ולהציגם. הסמכות של המשיב לדרוש מסמכים נועדה בעיקרה לאתר העלמות מס, ולא על מנת להקל על חברה להשיג את מסמכיה ולהוכיח את טענותיה.

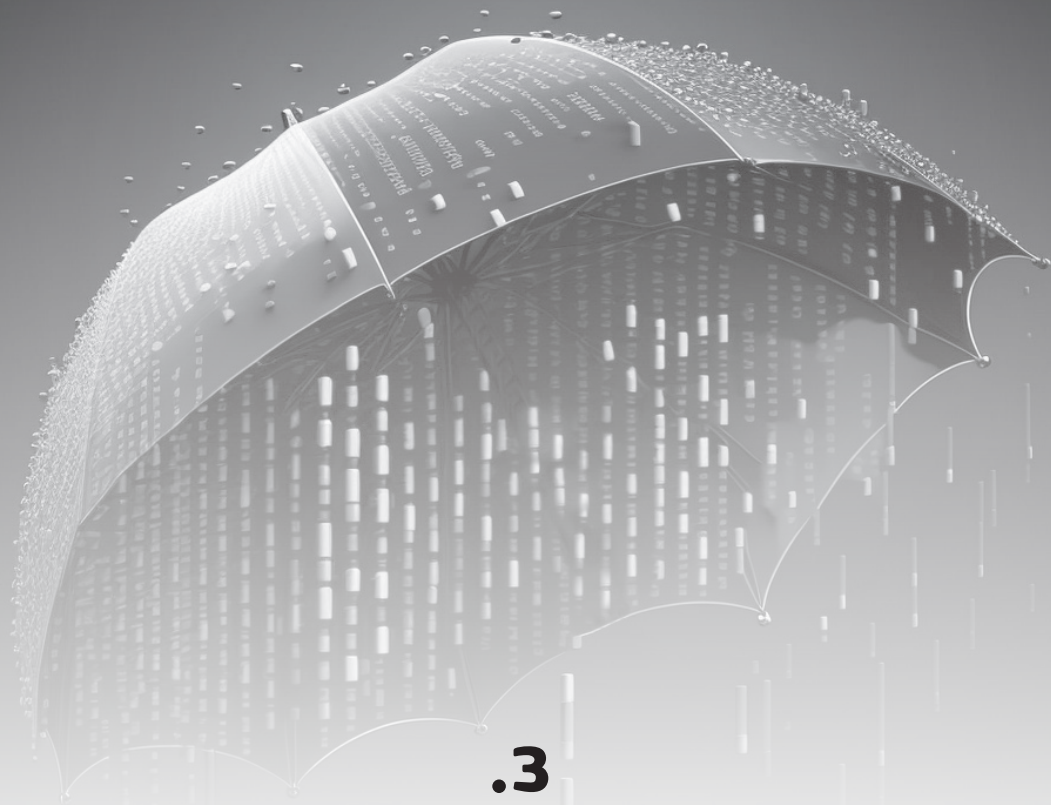
לסיכום סוגיה זו נקבע, שהגדרת חנ"ז מתקיימת בחברות הזרות, ואילו המערערת לא הוכיחה אחרת.

לעניין הכנסה מריבית בגין ההלוואה: גם כאן, כל טענות המערערת נטענו בעלמא, ללא בדל הוכחה. לא ברור מהו מקור ההלוואה, לא הוצגו מסמכים הנוגעים לחברה הלווה ולא הוצגו דוחות הנוגעים למצבה הכספי הנוכחי, כך שלא ניתן לדעת אם היא חדלת פירעון ומאיזו שנה. נציג המערערת אף הודה שהחברה הלווה לא פורקה ושהוא לא ראה דוחות שלה. נציג המערערת אף סיפר בחקירתו שהוא לא היה מודע לתנאי ההלוואה ולוויתור עליה, שהוא לא קיבל את ההחלטה על הוויתור, ושהוא אף לא יודע מי הגורם שקיבל. במצב עניינים זה, ובדומה לאמור לעיל ביחס לחנ"ז, לא ניתן לקבל את טענות המערערת.

בעניין ניכוי ההוצאות: גם ביחס לסוגיה זו כשלה המערערת מלהוכיח את טענותיה. המערערת לא הוכיחה מה היה תפקידה המרכזי בביסוס האסטרטגיה העסקית של הקבוצה או במימון החברות הזרות, ומלבד טענות בעלמא, לא סיפקה כל מסמך המבסס את טענותיה. לא הוצגו תוכניות, התכתבויות, מצגות, שעבודים או כל מסמך אחר שמדגים או מציג את טיב היחסים בין המערערת ובין החברות הזרות. המערערת טענה, כי היא ביססה את האסטרטגיה באמצעות "ההון האנושי" הקיים בה. לא ברור באיזה "הון אנושי" מדובר. המערערת לא פירטה מי היו עובדיה באותה העת, ומה הייתה מומחיותם. גם כאן, המערערת מעלה טענות כלליות מבלי לפרטן ולבססן כראוי. המערערת אף מודה כי רק "לעיתים" המימון שנטלה לעצמה שימש למימון החברות הזרות, וגם זאת, רק "להון עצמי טרם לקיחת הלוואות מצדדים שלישיים". כלומר, עולה כי המערערת לא מימנה את החברות הזרות כדבר שבשגרה. צוין כי טענות המערערת בעניין ניכוי ההוצאות אינן עולות בקנה אחד עם טענותיה לעיל בסוגיית החנ"ז ביחס לאופי פעילות החברות הזרות. שכן, מטענותיה בעניין ניכוי ההוצאות עולה כי "ההון האנושי", ו"האסטרטגיה העסקית" היו של המערערת, ולמעשה החברות הזרות הן רק כלי לביצוע עיקר הפעילות שמתרחשת אצל המערערת, ואילו מטענות המערערת ביחס לאופי פעילות החברות הזרות בסוגיית החנ"ז עולה, כי דווקא החברות הזרות הן אלו שמבצעות את עיקר הפעילות העסקית. המערערת טוענת כי לאור טענותיה יש להכיר לה בהפסד המועבר כפי שהוצהר. עם זאת, לאור דחיית הערעור, ובהיעדר התייחסות מטעם המשיב בסיכומיו, לכאורה אין פגם בכך שההפסד המועבר יקוזז כנגד ההכנסות שיוחסו למערערת.

הערעור נדחה.

[ע"מ 8846-04-22 ויטלה קפיטל בע"מ נ' פקיד שומה למפעלים גדולים, מיום 11.7.24, בפני כב' השופטת י. סרוסי, פורסם במיסים אונליין](#)

.3

חקיקה ומידע מקצועי

חקיקה ומידע מקצועי

עמוד

תוכן העניינים

43	1. תקציר החקיקה (*)
43	1.1 חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995
43	1.2 תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חברות ברזל) (הוראת שעה), התשפ"ד-2023
43	1.3 תזכיר חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס'...), התשפ"ד-2024
43	1.4 תיקון מס' 273 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961
43	1.5 הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 274)
44	1.6 תיקון פקודת מס הכנסה (מס' 274)
44	1.7 תקנות מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה) (מס רכישה) (תיקון), התשפ"ד-2024
44	1.8 תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חברות ברזל) (הוראת שעה) (תיקון מס' 5), התשפ"ד-2024
44	1.9 חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975
44	2. פרסומי רשות המיסים (*)
44	2.1 מס הכנסה
45	2.2 מע"מ
45	2.3 מיסוי מקרקעין
45	2.4 מס רכוש וקרן פיצויים
46	3. מידע מקצועי
46	3.1 הוראת ביצוע מס ערך מוסף מספר 2024/01 הנדון: מודל חשבוניות ישראל - הקצאת מספרי חשבוניות
46	3.2 יישום מודל חשבוניות ישראל - איחוד עוסקים ושותפויות (מובא באדיבות הפירמה קוסט, פורר, גבאי את קסירר ושות', רו"ח)
53	3.3 הגבלות בשימוש מזומן - שאלות ותשובות
54	3.4 אזורי התעשייה בטבריה עילית [אגוז] ובמכבים [מודיעין, מכבים, רעות] יהפכו לאזורי תעשייה מרחביים באזור פיתוח א'
63	3.5 נוהל לקבלת כספי מיסים בשל רווח ממימוש אמצעי תשלום מבוזר [קריפטו] - הארכת תוקף עד סוף שנת 2024
64	3.6 ניכוי מס במקור במכירת נכסים דיגיטליים
64	3.7 התרת הוצאות בעד ארוחות לספורטאי חוץ
66	3.8 מערכת התרומות הדיגיטלית
67	3.9 זכאות לפטור בהתאם לסעיף 9א לפקודה על קצבאות המשולמות לגמלאי צהל
68	3.10 סיווג החברה כחברה משפחתית - החלטת מיסוי בהסכם
69	3.11 פס"ד בעניין סטייה מהוראות תקנות לניכוי הוצאות רכב - בחברה - במקום חישוב שווי רכב - הכרה בהוצאות הרכב עפ"י נוסחת ההכרה לעצמאים
70	(*) בעריכת עו"ד איתן צחור

1. תקציר החקיקה (*)

להלן תקציר חקיקה במס הכנסה, מע"מ ומס שבח שהתפרסמו לאחרונה

1.1 **חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995**, ס"ח 3230, מיום 2.7.24, עמ' 956 - תיקון מס' 246: הוספת הוראת שעה בסעיף 86 (זכאות לגמלאות בעין) לתקופה שמיים תחילתו של צו ביטוח בריאות ממלכתי (1.7.23 או 1.7.24, לפי העניין) ועד 2.7.26.

1.2 **תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה), התשפ"ד-2023**, ק"ת 11342, מיום 1.7.24, עמ' 2830 - הארכת התוקף עד 30.6.24 והנחיות לגבי החודשים מרץ עד יוני 2024 (תיקון תקנות 1 ו-3).

1.3 **תזכיר חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס'...), התשפ"ד-2024** (7.7.24) - במסגרת מאמצי הממשלה לסייע למשקי בית בתקופה מאתגרת זו, מוצע לאפשר למשורר כספים מקרן השתלמות לפני תום 6 שנים ממועד התשלום הראשון לחשבון הקרן וזאת מבלי שיחולו שיעורי המס השולי כפי שקבוע בחוק. במסגרת ההטבה המוצעת, מוצע להחיל, במקום המס השולי, שיעור מס של 15% (ובמקרה של יחיד שהגיע לגיל פרישה 7.5%), לכל היותר, על סכומים שנמשכו כאשר, ככל שמועד המשיכה קרוב לתקופה הקבועה בדיון למשיכה פטורה ממס, שיעור המס שיחול יהיה נמוך יותר. ההטבה המוצעת תחול בהוראת שעה עד תום שנת 2024.

1.4 **תיקון מס' 273 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961**, ס"ח 3262, מיום 25.7.24, עמ' 1124 - הוספת סעיף 53א (הארכת תקופה לעניין הפקדות לקרן השתלמות ולקופת גמל לקצבה לעצמאי המשרת בשירות מילואים ולבן זוגו).

1.5 **הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 274)**, הצ"ח (ממשלה) 1788, מיום 5.8.24, עמ' 1324 - בהתאם לסעיף 9(א16) ו-16(ב) לפקודת מס הכנסה סכומים שמשך שכיר או עצמאי מחשבונו בקרן השתלמות, לרבות הפרשי הצמדה, וכן ריבית ורווחים אחרים, פטורים ממס, רק אם חלפו 6 שנים ממועד התשלום הראשון לאותו חשבון ולגבי עובד או יחיד שהגיע לגיל הפרישה - רק אם חלפו 3 שנים ממועד התשלום הראשון, ומשיכה מוקדמת מהאמור, תחייב תשלום מס בשיעור המס השולי על הכספים שנמשכו.

במסגרת מאמצי הממשלה לסייע למשקי בית בתקופה מאתגרת זו, מוצע לאפשר למשורר כספים מקרן השתלמות לפני תום 6 שנים ממועד התשלום הראשון לחשבון הקרן, וזאת בלי שיחולו שיעורי המס השולי כפי שקבוע בחוק. במסגרת ההטבה המוצעת, מוצע להחיל, במקום המס השולי, שיעור מס של 15% (ובמקרה של יחיד שהגיע לגיל פרישה - 7.5%), לכל היותר, על סכומים שנמשכו, וככל שמועד המשיכה קרוב לתקופה הקבועה בדיון למשיכה פטורה ממס, שיעור

המס שיחול בשל המשיכה יהיה נמוך יותר. ההטבה המוצעת תחול בהוראת שעה עד תום שנת 2024.

1.6 **תיקון פקודת מס הכנסה (מס' 274)**, ס"ח 3287 מיום 14824, עמ' 1490 - תיקון סעיף 141 במסגרת תיקון עקיף בחוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 13), התשפ"ד-2024.

1.7 **תקנות מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה) (מס רכישה) (תיקון), התשפ"ד-2024**, ק"ת 11414 מיום 12.8.24, עמ' 3248 - תיקון תקנה 12 (הטבה לעולה ברכישת בית עסק) והוספת תקנה 12א (הטבה לעולים ברכישת דירת מגורים).

1.8 **תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה) (תיקון מס' 5), התשפ"ד-2024**, ק"ת 11420 מיום 18.8.24, עמ' 3284 - תיקונים ועדכון לחודשים יולי-אוגוסט 2024.

1.9 **חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975**, י"פ 12707 מיום 4.9.24, עמ' 11675 - תואם הסכום הנקוב בסעיף 67(א2)(1) והחל מיום 1.9.24 הסכום הוא 1,725,000 ש"ח.

2. פרסומי רשות המיסים (*)

2.1 מס הכנסה

זכאות לפטור בהתאם לסעיף 9א לפקודה על קצבאות המשולמות לגמלאי זיה"ל (הודעה לציבור, 24.6.24)

הארכת תוקף נוהל הוראת שעה לקבלת כספי מיסים בשל רווח ממימוש אמצעי תשלום מבוזר (הודעה לציבור, 1.7.24)

פתיחת 'תיק עסק' ברשות המסים ובביטוח לאומי בפעולה אחת (הודעה לציבור, 15.7.24)

סיווג חברה כמלווה כ"גוף פיננסי תושב חוץ" לעניין סעיף 6 לחוק לעידוד תעשייה עתירת ידע (הוראת שעה), התשפ"ג-2023 - החלטת מיסוי בהסכם (החלטת מיסוי 1175/24, 16.7.24)

סופית: ישראל עברה בהצלחה את הביקורת של ארגון ה-Global Forum בנושא שקיפות ודיווח לצורכי מס (הודעה לציבור, 19.7.24)

קבלת דוחות הנישומים לשנת מס 2023 והטיפול במשרדים (הו"ב מ"ה 28.7.24, 8/2024)

עדכון הנחיות בנוגע לחישוב המס על הכנסות גבוהות לפי סעיף 121 לפקודה וגבייתו (הודעה לציבור, 31.7.24)

עד סוף 2024 ניתן יהיה למשוך כספים מקרן השתלמות בשיעור מס מופחת לפני שחלפו 6 שנים ממועד ההפקדה הראשון (הודעה לציבור, 4.8.24)

הארכת מועדים בעקבות מלחמת חרבות ברזל - הפקדות משרת מילואים
(הודעה לציבור, 5.8.24)

הבהרה לעניין החלטת הממשלה בדבר משיכת כספים מקרן השתלמות
(הודעה לציבור, 14.8.2024)

החלת כללי ה-STTR (Subjet to Tax Rule (Pillar Two)) על חברות ישראליות
(הודעה לציבור, 12.8.2024)

רשות המיסים פרסמה שני "מסלולים ירוקים" בנושא מפעל טכנולוגי העוסק
בפיתוח תוכנה ומעסיק משאיל (הודעה לציבור, 28.8.24)

רפרנטורה ותקינה חשבונאית - סיווג תשלומי פרישה לשותפים שפורשים
משותפות - החלטת מיסוי בהסכם (החלטת מיסוי 8809/24, 3.9.24)

2.2 מע"מ

עדכון סכומים בחוק מע"מ ובתקנותיו החל מיום 1.7.2024 (חוזר מע"מ, 23.6.24)
חבות במס ערך מוסף בגין תקבול מסוג תשר (חוזר מע"מ, 25.7.24)

מודל חשבונות ישראל - הקצאת מספרי חשבונות (הו"ב מס ערך מוסף
01/2024, מיום 15.8.24)

2.3 מיסוי מקרקעין

אושר: עולים חדשים ישלמו מס רכישה של 0.5% בלבד בגין דירה יחידה
ששוויה עד 6 מיליון ש"ח (הודעה לציבור, 29.7.24)

הוראת נוהל - אופן המצאת אישורי מיסים לבקשה לרישום פרצלציה רצונית
(הודעת סמנכ"ל רשות המיסים מיום 31.7.24; הודעה לעיתונות מטעם דוברות
רשות המיסים ודוברות משרד המשפטים מיום 12.8.2024)

2.4 מס רכוש וקרן פיצויים

נפתחה המערכת להגשת תביעות פיצויים במסלול שכר לחודשים ינואר-
פברואר 2024 ובמסלול מקדמות לחודשים מאי-יוני 2024 (הודעה לציבור, 6.6.24)

נפתחה המערכת להגשת תביעות לפיצויים במסלול מחזורים בגין החודשים
מרץ-אפריל עבור עסקים ביישובים מפונים, עסקים בקו העימות בצפון ובאזור
התגוננות גליל עליון (הודעה לציבור, 23.6.24)

נפתחה המערכת להגשת תביעות לפיצויים בגין נזק עקיף במסלול מחזורים
לחודשים מאי-יוני ובמסלול שכר לחודשים מרץ-אפריל (הודעה לציבור, 15.7.24)

מתן ארכה להגשת תביעות פיצויים לעסקים עבור מלחמת חרבות ברזל
(הודעה לציבור, 16.7.24)

קרן הפיצויים פתחה היום את האפשרות להגשת בקשות למענק לעצמאים ששירתו במילואים בצו 8 עבור נזק עקיף בחודשים מאי יוני (הודעה לעיתונות, 28.7.24)

אשר מתווה פיצויים חדש לכלל העסקים בצפון לחודשים מאי-אוגוסט 2024, שר האוצר בצלאל סמוטריץ': "מדינת ישראל עומדת מאחורי תושבי הצפון ובעלי העסקים הנחושים והאמיצים" (הודעה לעיתונות, 7.8.24)

החל מה-11.8.24: ניתן להגיש בקשות למקדמה לחודשים יולי-אוגוסט 2024. בעלי עסקים ברמת הגולן ובגליל העליון יכולים להגיש תביעת פיצויים במסלול מחזורים לחודשים מאי יוני 2024 (הודעה לעיתונות, 11.8.2024)

נפתחה המערכת להגשת תביעות לפיצויים בגין נזק עקיף במסלולי שכר ושכר מפונים לחודשים מאי-יוני 2024 (הודעה לעיתונות, 26.8.24)

3. מידע מקצועי

3.1 הוראת ביצוע מס ערך מוסף מספר 01/2024 הנדון: מודל חשבוניות ישראל - הקצאת מספרי חשבוניות

בהוראת ביצוע זו מחדדת רשות המיסים כי להבדיל מיישום המודל בשנת 2024 שהיוותה שנת פיילוט, כי החל משנת 2025 הפיילוט מסתיים ומתחילה המדיניות המקורית לפיה, בין היתר, תהיה לרשות המיסים הסמכות לטרב לרשום מספר הקצאה לבקשת העוסק אם רשות המיסים ראתה לנכון לעשות כן. במקרה כזה עומדת לזכות העוסק האפשרות להשיג על כך ומפורט בהוראת הביצוע מלוא התהליך באשר לכך.

להלן עיקרי הוראת הביצוע:

1. הדרישה לקבלת מספר הקצאה

עוסק נדרש לפנות לרשות המיסים, באופן מקוון (כפי שיפורט להלן), לקבלת מספר הקצאה בהתקיים ארבעה תנאים:

- א. לשנת 2025 סכום חשבונית המס ללא מע"מ עולה על 20,000 ש"ח.
 - לשנת 2026 סכום חשבונית המס ללא מע"מ עולה על 15,000 ש"ח.
 - לשנת 2027 סכום חשבונית המס ללא מע"מ עולה על 10,000 ש"ח.
 - לשנת 2028 ואילך סכום חשבונית המס ללא מע"מ עולה על 5,000 ש"ח.
- ב. חשבונית המס כוללת רכיב מע"מ.
- ג. הלקוח/מקבל החשבונית הינו "עוסק מורשה".
- ד. הלקוח/מקבל החשבונית דרש מספר הקצאה.

ביחס לחשבונית מס הכוללת רק עסקאות פטורות או חשבונית מס בשיעור אפס, לא נדרש מספר הקצאה ועל כן לא יינתן מספר כאמור.

למען הסר ספק, עוסק ראשי לבקש מספר הקצאה עבור חשבונית מס בכל סכום.

2. מתן מספר הקצאה לחשבונית מס על ידי הרשות

בשנת 2025 ואילך רשות המיסים תקצה מספר לכל חשבונית מס לגביה תוגש בקשה ובלבד שתעמוד בתנאים שיקבעו מעת לעת.

בעסקאות החייבות דיווח על בסיס מזומן, לפני מתן מספר ההקצאה בפועל, ניתן להגיש בקשה למתן "אישור הקצאה" עבור מסמך מקדים לחשבונית מס, מסמך מסוג חשבון עסקה/פרופורמה.

"אישור הקצאה" יתקבל מרשות המיסים כאישור עקרוני לקבלה עתידית של מספר הקצאה וגם הוא כולל מספר בן 9 ספרות.

על גבי המסמך המקדים תוצג הודעה כי אישור זה אינו מהווה מספר הקצאה ולא ניתן לקזז באמצעותו את מס התשומות.

3. הפעולות הנדרשות לקבלת מספר הקצאה על ידי מוציא החשבונית

א. רישום למערכת הזדהות ממוחשבת

1. לצורך שימוש בשירותים המקוונים של רשות המיסים, לרבות "מערכת הקצאת מספרי חשבוניות", חובה לבצע רישום ראשוני במערכת הממוחשבת דרך האזור האישי באתר האינטרנט של רשות המיסים. ניתן לבצע את הרישום דרך קישור זה "[רישום לקוח לשירותים דיגיטליים](#)".

2. לצורך הרישום וטרם כניסה לקישור מומלץ להצטייד בכרטיס אשראי וטופס 106

(לשנה הקודמת) או לחלופין נתוני דיווח למס הכנסה או למע"מ, לצורכי הזדהות בלבד.

יש להירשם בהתאם לסוג העוסק, כעוסק יחיד ("רישום עבורי") או כחברה ("רישום /עדכון עבור תאגיד").

ב. מתן הרשאות להגשת בקשה לקבלת מספר הקצאה

1. עוסק הרושם כתאגיד נדרש להסמיך גורמים מטעמו להגיש בקשה לקבלת מספר הקצאה.

2. עוסק יחיד ראשי גם הוא להסמיך גורמים מטעמו להגיש בקשה לקבלת מספר הקצאה.

3. טרם הענקה וקבלה של ההרשאה על ידי כל אדם בגיר, נדרשים שני הצדדים לבצע רישום ראשוני וחד פעמי לשירותי רשות המיסים כאמור בסעיף א' לעיל.

עוסק יחיד

רשאי לתת הרשאה לאחרים לביצוע פעולות בשמו על פי השלבים הבאים:

- א. העוסק יירשם למערכת ההזדהות הממוחשבת כאמור לעיל.
- ב. העוסק ייכנס לקישור "[מתן הרשאה לביצוע פעולות דיגיטליות](#)" או באזור האישי באתר רשות המיסים.
- ג. העוסק יבחר את הפעולה שעבורה בכוונתו לתת הרשאה לגורם אחר וירשום את פרטיו של מי שקיבל על ידו את ההרשאה לביצוע הפעולה האמורה.
- ד. הגורם שקיבל את ההרשאה על ידי העוסק, יקבל הודעה במסרון/מייל על קבלת הרשאה על ידי העוסק לביצוע הפעולה שהוגדרה ויקבל קישור למערכת מתן הרשאה לביצוע פעולות דיגיטליות באזור האישי שלו.
- ה. הגורם שקיבל את ההרשאה יזדהה במערכת הרישום והזיהוי של רשות המיסים ולאחר מכן יאשר או ידחה את ההרשאה שניתנה לו על ידי העוסק.
- ו. רק לאחר שהמערכת תקלוט את מתן ההרשאה על ידי בעל העסק ואישורה על ידי הגורם שקיבל אותה, תינתן האפשרות לגורם שקיבל הרשאה לבצע את הפעולה שהוגדרה.

תאגיד

התאגיד נדרש לתת הרשאה לאחרים לביצוע פעולות בשמו על פי השלבים הבאים:

- א. התאגיד יעבור רישום וזיהוי באתר רשות המיסים תחת לשונית "[רישום לקוח לשירותים דיגיטליים](#)" "עבור תאגיד".
- ב. ההרשאה תבוצע באזור האישי באתר רשות המיסים על ידי אחד מבעלי התפקידים המורשים.
- ג. בעל התפקיד הרלוונטי יבחר את הפעולה שעבורה בכוונתו לתת הרשאה, ואז ירשום את פרטיו של מי שקיבל את ההרשאה על ידו לביצוע הפעולה האמורה.
- ד. הגורם שקיבל את ההרשאה על ידי התאגיד, יקבל הודעה במסרון/מייל על קבלת הרשאה על ידי העוסק לביצוע הפעולה שהוגדרה ויקבל קישור למערכת מתן הרשאה לביצוע פעולות דיגיטליות באזור האישי שלו.
- ה. הגורם שקיבל את ההרשאה יזדהה במערכת הרישום והזיהוי של רשות המיסים ולאחר מכן יאשר או ידחה את ההרשאה שניתנה לו על ידי התאגיד.

1. רק לאחר שהמערכת תקלוט את מתן ההרשאה על ידי התאגיד ואישורה על ידי הגורם שקיבל אותה, תינתן האפשרות לגורם שקיבל הרשאה לבצע את הפעולה שהוגדרה.

ההרשאה תהיה בתוקף לתקופה מקסימלית של שנה או עד לביטולה על ידי נותן/מקבל ההרשאה, כמוקדם מבניהם.

ג. הגשת בקשה לקבלת מספר הקצאה לחשבונית מס

הגשת הבקשה תתבצע באחת מהחלופות הבאות:

1. באמצעות תוכנת הנהלת החשבונות

הבקשה תוגש באמצעות תוכנת הנהלת החשבונות של העוסק. התוכנה, שתותאם למתווה החדש, תבצע פנייה אוטומטית לרשות המיסים לקבלת "מספר הקצאה" (ללא שינוי בהתנהלות מפיק החשבונית). חשבונית המס שתופק לאחר הפנייה לרשות, תכלול ותציג את מספר ההקצאה (יצוין כי רשות המיסים פנתה ליצרני התוכנות הרשומות ופרסמה הנחיות על מנת לאפשר היערכות להפעלת ממשק מקוון לקבלת מספרי הקצאה).

2. באמצעות כניסה עצמאית ליישום אינטרנטי ייעודי

הבקשה תוגש באמצעות כניסה עצמאית ליישום אינטרנטי ייעודי של רשות המיסים. היישום שעלה לאוויר במהלך נובמבר 2023 זמין באתר רשות המיסים.

יישום זה מתאים לשימוש גם בטלפונים ניידים.

היישום נועד לעוסקים המשתמשים בפנקסי חשבוניות, ולמקרים בהם לא ניתן להשתמש בחלופה שבסעיף 1.

בחלופה זו על העוסק לציין ביישום האינטרנטי את מספר המסמך (מספר האסמכתא), מספר ע.מ/ח.פ של הלקוח, סכום לפני מע"מ, סכום המע"מ ותאריך.

העוסק יקבל את מספר ההקצאה/"אישור הקצאה" (לפי העניין) שאותו יציין על גבי חשבונית המס/המסמך המקדים.

היישום האינטרנטי מותאם גם לשימוש במכשיר טלפון נייד.

ד. אי מתן מספר הקצאה לחשבונית מס

א. כללי

1. החל משנת 2025 היה למנהל יסוד סביר לחשש שחשבונית המס, שלגביה הוגשה הבקשה למתן מספר הקצאה, תוצא שלא כדון, תישלח לעוסק הודעה מקוונת ולא יינתן מספר הקצאה.

ההודעה המקוונת תכלול:

- העילה לאי מתן מספר הקצאה.
- קביעת מועד לקיום שימוע.
- ארבעת החלופות הבאות:

1. ביטול הבקשה לקבלת מספר הקצאה לחשבונית.
2. המשך העסקה ללא קבלת מספר הקצאה לחשבונית המס.
3. המשך העסקה תוך ביצוע העברת חבות המס לקונה(היפוך החיוב) - מבקש ההקצאה יבחר באופן מקוון את החלופה, בחירה בחלופה זו תתאפשר בתנאי שהקונה רשום כעוסק מורשה.להלן התהליך לאחר בחירת החלופה:
- המבקש יקבל מספר הקצאה מיוחד יפיק חשבונית בשיעור מע"מ אפס וידווח עליה למע"מ בדוח התקופתי.
- הקונה יוציא חשבונית עצמית עם אותו מספר ההקצאה שניתן למבקש בגין עסקה זו, ידווח וישלם את מע"מ העסקאות וככל שהחוק מתיר זאת, ינכה את מס התשומות במלואו או בחלקו.
4. הגשת פנייה מקוונת לבדיקת החשבונית מול חדר הבקרה.
- אם נדרשים נתונים נוספים, מסמכים וכדומה, לצורך בחינת העניין וגיבוש החלטת המנהל בבקשה, יש לפרטם בפנייה הראשונית לחדר הבקרה.

ב. השימוע

1. מועד השימוע ייקבע תוך שני ימי עסקים ממשלוח ההודעה המקוונת ובהתאם לזמינות חדר הבקרה.
2. למען הסר ספק, גם עוסקים שבחרו בהעברת חבות המס לקונה (היפוך החיוב) וגם עוסקים שבחרו להוציא את החשבונית ללא מספר הקצאה רשאים להגיש בקשה לשימוע.
3. עד לקיומו של השימוע, המבקש לא יקבל מספר הקצאה, אלא אם כן המנהל החליט על מתן מספר הקצאה.
4. למנהל שיקול דעת לקיים את השימוע באמצעות היוועדות חזותית.
5. אם המבקש בחר שלא להתייצב לשימוע, ההחלטה המקדמית שהועברה אליו תחשב להחלטה לאי מתן מספר הקצאה.
6. התקיים השימוע, המנהל רשאי:
- לקבל את טענות המבקש ולאפשר למבקש לקבל מספר הקצאה לחשבונית מס חלופית לחשבונית שעוכבה.

- להחליט לא להקצות מספר לחשבונית המס - במקרה זה על המנהל להעביר את החלטתו בבקשה בתוך יום עסקים אחד מתום השימוע.
- ככל שהחלטה של המנהל לא הועברה בתוך יום עסקים אחד מתום מועד השימוע, יראו את הבקשה למתן מספר הקצאה, כאילו התקבלה, ועל המנהל יהיה להקצות מספר הקצאה.

ג. השגה

1. המבקש רשאי להגיש השגה מקוונת על החלטת המנהל שלא להקצות מספר לחשבונית המס במצבים הבאים:
 - דחיית טענות המבקש לאחר קיום שימוע ומתן החלטה לאי מתן מספר הקצאה.
 - אי התייצבות לשימוע והפיכת ההחלטה המקדמית להחלטה לאי מתן מספר הקצאה. במקרה זה יובהר כי 30 הימים להגשת ההשגה, יחולו החל מהמועד שנקבע למבקש לקיום השימוע (שאליו לא התייצב).
2. ההשגה תוגש בתוך 30 יום ממועד קיום השימוע או במועד מאוחר יותר שהתיר המנהל מטעמים מיוחדים. נבהיר שכלל שמועד השימוע נדחה על ידי רשות המיסים בהסכמה, על ההשגה להיות מוגשת תוך 30 יום מהמועד שבו קיום השימוע בפועל.
3. על המנהל להחליט בהשגה בתוך 21 ימי עסקים מיום הגשתה. החלטת המנהל בהשגה ונימוקה יומצאו למבקש.
4. לא החליט המנהל בהשגה בתוך 21 הימים מיום הגשת ההשגה - יראו את ההשגה כאילו התקבלה.
5. על החלטת המנהל בהשגה רשאי העוסק לערער בפני בית המשפט המחוזי, והוראות סעיף 83(ב(ו-ג) לחוק מע"מ יחולו על השגה זו.

4. השירותים העומדים לרשות מקבל החשבונית (דורש התשומה)

א. אימות נתונים על ידי מקבל החשבונית

1. על מקבל החשבונית להירשם למערכת הזדהות ממוחשבת (כאמור בסעיף 3(א) לעיל).
2. מקבל החשבונית יכול לאמת את מספר ההקצאה והנתונים הכלולים בחשבונית הספק באופן הבא:
 - **אימות מספר הקצאה** - השירות יינתן באזור אישי ביישום הייעודי, ומאפשר למקבל החשבונית לוודא שפרטי החשבונית (מספר ההקצאה, הסכום, הספק והלקוח) תואמים את הנתונים ששידר נתן החשבונית.

• **אימות "אישור הקצאה"** - בעסקאות על בסיס מזומן, ככל שמדובר ב"אישור הקצאה", לפני הוצאת חשבונית המס, ניתן לאמת שאכן קיים אישור הקצאה.

3. אימות הנתונים יתבצע על ידי מקבל החשבונית (ומי שהוסמך מטעמו), לאחר שהזדהה במערכת. הוא יזין את מספר ההקצאה או מספר אישור ההקצאה לפי העניין, ויוצגו בפניו הפרטים.

4. יובהר כי פרטי החשבונית המוצגים בפני הלקוח משקפים את הנתונים כפי שנמסרו על ידי הספק, ואין בהצגתם ביישום משום מתן אישור לאמיתות תוכנם.

ב. קליטת נתוני חשבונית הספק אל מערכת הנהלת החשבונות של הלקוח

1. השירות מאפשר ללקוח לקלוט למערכת הנהלת החשבונות שלו את פרטי החשבונית כפי שדיווח הספק (סכום מע"מ, סכום לפני מע"מ, מספר המסמך - (אסמכתא), ח.פ.ע.מ ותאריך).

2. לצורך קבלת שירות זה, מנהל החשבונות שקיבל הרשאה במערכת ההרשאות לפעולות דיגיטליות, יידרש לציין את סוג התנועה ולהזין את מספר ההקצאה. בהתאם לכך, נתוני החשבונית, כפי שדיווח הספק, יקלטו בצורה אוטומטית ישירות לנהלת החשבונות של הלקוח. מנהל החשבונות יוכל לקבוע את סוג ההוצאה ושיעור מע"מ שמותר לנכות בגין הוצאה זו.

ג. קליטת מספר ההקצאה של חשבונית הספק אל מערכת הנהלת החשבונות של הלקוח באמצעות הקלדת פרטי חשבונית הספק

שירות זה מאפשר ללקוח לקלוט את מספר ההקצאה בצורה אוטומטית ישירות למערכת הנהלת החשבונות שלו באמצעות הקלדת כל פרטי החשבונית (סכום המע"מ, סכום לפני מע"מ, מספר המסמך) (אסמכתא), ח.פ.ע.מ ותאריך). יש לוודא שהנתונים מוזנים במערכת הנהלת החשבונות בצורה זהה לרשום ע"ג החשבונית.

5. ניכוי מס תשומות בגין עסקאות במקרקעין - סעיף 43 לחוק מע"מ

במכירת מקרקעין על ידי עוסק פטור או במכירת מקרקעין שהיא עסקת אקראי, זכאות החייב במס לנכות מהמס שהוא חייב בו את המס ששולם בשל רכישת המקרקעין והשבחתם, בהסתמך על חשבונית מס המעידה על תשלום המס, מותנית בכך שהחשבונית תכלול מספר הקצאה. אותו הדין יחול לגבי מלכ"ר או מוסד כספי בנסיבות המפורטות בסעיף 43 לחוק מע"מ.

6. ניכוי מס תשומות של עסק בהקמה

סעיף 40א לחוק מע"מ מחייב קיומם של שני תנאים מצטברים:

- התשומות נרכשו בשלבי הקמת העסק ושימשו להקמתו.

- אם מדובר בחשבונית מס שסכומה לפני מע"מ עולה על המתווה בחוק, נדרש מספר הקצאה.

בהתקיים שני התנאים שצוינו, ניכוי מס התשומות יותר גם במקרים בהם חשבונית המס אינה על שם הקונה.

7. ניכוי מס תשומות בהסתמך על חשבונית מס ללא מספר הקצאה

בנסיבות חריגות - סעיף 40ב לחוק מע"מ

למנהל שיקול דעת לאשר ניכוי מס תשומות באמצעות חשבונית מס ללא מספר הקצאה, אם התקיימו נסיבות חריגות בקשר למערכות המחשוב של רשות המיסים כשמסיבות טכנולוגיות לא התאפשר מתן מספר הקצאה.

8. הוראות תחולה - שנת 2025

ביום 01. ייכנס לתוקפו שלב ב' של מודל חשבוניות ישראל, בהתאם להחלטת ועדת כספים. החל משנה זו כל בקשה שתוגש לקבלת מספר הקצאה תיבחן ע"י רשות המיסים, ותתקבל לגביה החלטה **בהתאם לתנאים שיקבעו מעת לעת.**

יחד עם זאת, ביחס לעסקאות שסכומן יעלה על 20,000 ₪ (ללא מע"מ), ניתן יהיה לדרוש את ניכוי מס התשומות בתנאי שהחשבונית תכלול מספר הקצאה.

יודגש, כי המפורט בהוראת הביצוע כדלעיל חל על חשבוניות שנושאות תאריך מאוחר מיום 01.01.2025

3.2 יישום מודל חשבוניות ישראל - איחוד עוסקים ושותפויות [מובא באדיבות

הפירמה קוסט, פורר, גבאי את קסירר ושות', רו"ח]

כחלק מתהליך יישום מודל "חשבוניות ישראל", להלן הודעה חשובה וסיכום עדכונים בנוגע לשותפויות, כפי שפורסמה על ידי רשות המיסים.

רשות המיסים זיהתה כי עוסקים רבים הרשומים כשותפויות מתנהלים בדיוחי המע"מ שלהם כאיחוד עוסקים.

באיחוד עוסקים, כשמו כן הוא, איחוד של עוסקים (חברות בלבד) וכל חבר באיחוד רשאי להנפיק על שמו חשבוניות מס. בדיווח החודשי מדווחים במרכז את העסקאות והתשומות תחת ע.מ. האיחוד. הקצאות למספר עוסק של האיחוד או החברות מתחת לאיחוד יתקבלו כתקינים. **בהמשך, יתקבלו רק הקצאות לעוסקים הכלולים באיחוד ולא לאיחוד עצמו.**

בשותפות מדובר בעסק אחד שהוקם ע"י מספר שותפים ורק השותפות. רשאית להנפיק חשבוניות מס.

יודגש כי בשותפות לא ניתן להפיק חשבוניות מס בשם השותף בשותפות או שתופק עבורם חשבונית מס לשותף בשותפות וזאת בשונה מאיחוד עוסקים.

על ציבור העוסקים הרשומים כאיחוד/שותפות לבדוק את אופן רישומם במע"מ ולפעול על פי סוג הישות הרשום כאמור לעיל. בדיקת הזהות בשתי דרכים:

1. סוג תיק במע"מ, איחוד עוסקים סוג תיק 61 שותפות סוג תיק 48/52.
2. נסו להפיק אישור ניכוי במקור עבור מס' תיק השותפות - באיחוד עוסקים תקבלו היזון "איחוד עוסקים - וירטואלי".

3.3 הגבלות בשימוש מזומן - שאלות ותשובות

החוק לצמצום השימוש במזומן נועד לצמצם את ההון השחור ולסייע במאבק בפעילות פלילית, לרבות פשיעה חמורה, העלמות מס, הלבנת הון ומימון טרור. החוק קובע הגבלות על שימוש במזומן בעסקאות עם עוסקים מעל 6,000 ש"ח ובעסקאות בין אנשים פרטיים מעל 15,000 ש"ח וכן כללים לשימוש נאות בצ'קים. החוק חל על ביצוע עסקאות, מתן או קבלת הלוואות, תרומות מתנות וכן על תשלום או קבלה של שכר עבודה. החוק מתייחס לעוסק, לאדם פרטי ולתייר וכן לרואה חשבון ועורך דין בעת מתן "שירות עסקי" ללקוח. לשאלות ניתן לפנות לרשות המיסים בדוא"ל mezuman@taxes.gov.il

להלן שאלות נפוצות ותשובות להן שפרסמה רשות המיסים שיש בהן כדי לסייע לבעלי עסקים/אנשים פרטיים למלא אחר הוראות החוק.

1. מהן ההגבלות על השימוש במזומן בקבלה/תשלום הלוואות ותרומות?

תשובה:

ההגבלות חלות על עוסק (במסגרת עסקו) ועל האדם הפרטי. עוסק/אדם פרטי הנותן או מקבל הלוואה/תרומה עד לסכום של 6,000 ש"ח אין לו הגבלה על קבלה או תשלום במזומן. בהלוואה/תרומה מעל סכום זה העוסק/האדם הפרטי יכול לשלם או לקבל במזומן רק עד 10% מסכום הלוואה/התרומה או 6,000 ש"ח, לפי הנמוך.

2. אני תורם במזומן לבית כנסת שהוא מלכ"ר, האם חלות עלי הגבלות?

תשובה:

מלכ"ר הוא עוסק ע"פ החוק, ולכן חלות כל ההגבלות כאמור בשאלה "מהן ההגבלות על השימוש במזומן בקבלה/תשלום הלוואות ותרומות".

3. מהן ההגבלות על השימוש במזומן בקבלה/תשלום שכר עבודה?

תשובה:

ההגבלות חלות על עוסק (במסגרת עסקו) ועל האדם הפרטי עוסק/אדם פרטי המשלם או מקבל שכר עבודה עד לסכום של 6,000 ש"ח אין לו הגבלה על קבלה או תשלום במזומן. כששכר העבודה גבוה מסכום זה, חל איסור לעוסק/האדם הפרטי לשלם/לקבל באמצעות מזומן, החל מהשקל הראשון. איסור לשלם / לקבלם שכר עבודה במזומן כששכר העבודה גבוה מ-6,000 ש"ח.

4. מהן ההגבלות על השימוש במזומן בקבלה/תשלום מתנה?

תשובה:

ההגבלות חלות על עוסק (במסגרת עסקו) ועל האדם הפרטי. עוסק/אדם פרטי הנותן או מקבל מתנה עד לסכום של 15,000 ש"ח אין לו הגבלה על קבלה או תשלום במזומן. במתנה מעל סכום זה העוסק/האדם הפרטי יכול לשלם או לקבל מתנה במזומן רק עד 10% מסכום המתנה או 15,000 ש"ח, לפי הנמוך.

5. מהן ההגבלות על השימוש במזומן החלות על עורך דין / רואה חשבון בעת מתן שירות עסקי ללקוח?

תשובה:

אין הגבלה לעו"ד/רו"ח לקבל סכום במזומן עבור שירות עסקי עד 6,000 ש"ח, הניתן לעוסק ועד 15,000 ש"ח הניתן לאדם פרטי. בשירות עסקי מעל 6,000 לעוסק או 15,000 ש"ח לאדם פרטי, חל איסור על עורך הדין / רואה חשבון לקבל תשלום במזומן.

6. האם חלה הגבלה על תשלום במזומן לגבי עסקאות אשר נחתמו בשנת 2018 הכוללות תשלום במזומן בשנת 2019 ואילך בסכום הגבוה מ-6 אלף ש"ח?

תשובה:

הוראות החוק לא חלות על עסקאות שנחתמו עד ליום ה-31/12/2018, למעט עסקאות מתמשכות לקבלת שירות או סכמי שכירות. יחד עם זאת, אם יוקדמו עסקאות, במטרה להתחמק מההגבלות בחוק, הרי שמדובר במעשה מרמה, שהעושה אותו דינו מאסר.

7. האם ההגבלות במזומן חלות בין קרובי משפחה, האם לא ניתן לתת מתנות במזומן מעל סכום של 15,000 ש"ח לילדים או לאחים?

תשובה:

ההגבלות על השימוש במזומן לא חלות בין קרובי משפחה, למעט על תשלום במזומן לקרוב משפחה עבור שכר עבודה.

קרוב משפחה הוא- בן זוג, הורה, בן, בת, אח, אחות וילדיהם, נכד או נכדה ובני זוג של כל אחד מאלה וכן כל אדם אחר הסמוך על שולחנו.

8. מה קורה אם יש ברשותי יותר מ-6,000 ₪ במזומן בבית?

תשובה:

החוק לא אוסר על החזקת מזומן אלא מגביל את השימוש בו.

9. מה ההגבלה לגבי שימוש בשיקים?

תשובה:

ההגבלות חלות על שקים עבור: עסקה, שכר עבודה, תרומה, הלוואה, מתנה. עוסק (במסגרת עסקו) יקבל או ייתן שקים, בכל סכום, רק כאשר שם מקבל התשלום נקוב בשיק כנפרע או כנסב. כמו כן עוסק יסב שיק ויקבל שיק מוסב, רק אם שמו ומספר תעודת זהותו של המסב נקובים בשיק. ההגבלות הללו חלות לגבי כל סכום של שיק.

- אדם שאינו עוסק בשיק שסכומו מעל 5,000 ₪: הוא יקבל תשלום בשיק רק כאשר שמו נקוב בשיק כמקבל או כנסב.

- בשיק שסכומו מעל 5,000 ₪: הוא ייתן תשלום בשיק לאדם שאינו עוסק, רק כאשר שם מקבל תשלום נקוב כנפרע או כנסב.

- בכל סכום של שיק: הוא ייתן תשלום בשיק לעוסק במסגרת עסקו, רק כאשר שם העוסק נקוב כנפרע או כנסב.

- בעת הסבה של שיק, הוא ימלא את שם המסב ומספר תעודת הזהות שלו.

10. האם חל איסור להסב שקים?

תשובה:

מותר להסב שקים ולקבל שקים מוסבים בתנאי ששם ומספר תעודת הזהות של המסב נקובים בשיק. בשיק מעל 10,000 ₪ מותר להסב רק פעם אחת בלבד. (פרט לחריגים המצוינים בתוספת השנייה לחוק).

11. כיצד מחשבים את סכום העיצום הכספי לעוסק בעסקה בה הוא מכר מוצר בסכום של 30,000 ₪, וקיבל תשלום בסך 20,000 ₪ במזומן ו-10,000 בכרטיס אשראי?

תשובה:

היות ומדובר בעסקה שסכומה מעל 6,000 ₪ יש לבדוק אם הסכום ששולם במזומן הוא מעל ההגבלות שבחוק.

הסכום שניתן לשלם במזומן הוא הנמוך מבין 3,000 (30,000*10%), לבין - 6,000, קרי 3,000 ₪. היות ושולם במזומן סכום של 20,000 ₪, הסכום ההפריה

הוא 17,000 ש"ח (20,000 פחות 3,000). בהפרה שסכומה עד 25,000 ש"ח שיעור העיצום הוא בגובה 15% מסכום ההפרה. לפיכך סכום העיצום יהיה 2,550 ש"ח.

12. על איזה סכום יחול עיצום כספי במקרה שעוסק לא תעד את אמצעי התשלום בתקבול/תשלום?

תשובה:

העיצום יחול על כל הסכום שלא תועד.

13. כיצד מחושב העיצום הכספי על חוסר תיעוד של אמצעי התקבול או התשלום?

תשובה:

לשם חישוב העיצום הכספי לוקחים את סכום התשלום/התקבול שלא תועד ומכפילים בשיעור העיצום על פי המדרגות הקבועות בחוק.

עד 25,000 ש"ח - שיעור העיצום יהיה 15%.

בין 25,000 ש"ח ל-50,000 ש"ח שיעור העיצום יהיה 25%.

מעל 50,000 ש"ח שיעור העיצום יהיה 30% מגובה הסכום שלא תועד.

14. לעניין תיעוד אמצעי התשלום והתקבול החל על עוסק, די בכך שספק ירשום בקבלה את פרטי אמצעי התשלום או שיש צורך שהוא ירשום את הפרטים הללו גם בספר תקבולים תשלומים או בתיעוד נוסף?

תשובה:

כשהעוסק מקבל תקבול: יש לרשום בקבלה את אמצעי התקבול, וגם בספרים הנוספים אם נדרש לנהלם.

יחד עם זאת, יש לשים לב להוראות סעיף 19(א) להוראות ניהול ספרים בהם מצוין כי אין צורך לחזור על רישום של פרטים בספרים אם יש את ההפניה הברורה לתיעוד בו נרשמו הפרטים הנדרשים.

כשהעוסק משלם תשלום - תיעוד נאות לאמצעי התשלום יחשב אחד או יותר מהנ"ל:

- תיעוד באחד הספרים הכרוכים אותו העוסק מנהל.

- קבלה שקיבל העוסק עבור התשלום שביצע, ובקבלה מפורטים אמצעי התשלום.

15. מה קורה כאשר בעסקה אחת נמצאו שתי הפרות? לדוגמה: עסקה ב-100,000 ש"ח. 50,000 ש"ח שולם במזומן ו-50,000 ש"ח בשיק ללא ציון שם מקבל השיק?

תשובה:

במקרה מסוג זה ישנן שתי הפרות של החוק באותה עסקה. הפרה ראשונה לפי סעיף 2 לחוק והשנייה לפי סעיף 4 לחוק. על כל אחת מההפרות יוטל עיצום כספי.

16. כיצד צריך לדווח רוכש זכויות במקרקעין כאשר בעת מילוי הצהרה לפי סעיף 73 לא ידועים לו אמצעי תשלום בעבור הרכישה?

תשובה:

יהיה עליו להצהיר כי פרטי אמצעי התשלום אינם ידועים לו במועד הגשת ההצהרה, ויהיה עליו להשלים את המידע לגבי אמצעי התשלום עד תום שישה חודשים ממועד קבלת החזקה במקרקעין. השלמת פרטי אמצעי התשלום, תעשה באתר האינטרנט של רשות המיסים. פרטים לגבי ההליך יפורסמו בהמשך עם השקת המערכת.

[לחץ כאן ליישום להשלמת/עדכון פרטי אמצעי תשלום לרוכש זכות במקרקעין](#)

יש לשמור את האסמכתאות לביצוע התשלומים ולהציגם על פי דרישה.

17. האם ברכישת זכויות במקרקעין יש חובה על פי החוק לציין את מקורות הכספים ששולמו למוכר?

תשובה:

החובה של הרוכש היא לציין את אמצעי התשלום ולא את מקורות המימון שלו.

18. מה קורה למי שלא מדווח על אמצעי התשלום בעת רכישת נכס מקרקעין?

תשובה:

לא ניתן יהיה לשלוח את ההצהרה המקוננת ללא התייחסות לאמצעי התשלום.

הצהרה המוגשת בצורה ידנית ללא התייחסות לאמצעי התשלום תחשב לשומה בהעדר הצהרה עד להשלמתה.

יודגש: ללא פירוט כאמור, לא יונפק אישור מיסים בגין העסקה.

19. האם ניתן לשלם במזומן בעסקאות נדל"ן?

תשובה:

ההגבלות על השימוש במזומן בעסקאות נדל"ן הן כמו ההגבלות בכל עסקה אחרת. לאמור

- כאשר עוסק, במסגרת עסקו, רוכש/מוכר ו"מחיר העסקה" עד 6,000 ש"ח, כל התשלום/התקבול מותר במזומן. במקרה בו "מחיר העסקה" גבוה מ-6,000 ש"ח המגבלה של תשלום המזומן היא 6,000 ש"ח או 10% ממחיר העסקה לפי הנמוך שבהם.
- כאשר אדם פרטי מוכר (לאדם פרטי או לעוסק) ו"מחיר העסקה" עד 15,000 ש"ח, מותר לו לקבל את כל הסכום במזומן. במקרה בו "מחיר העסקה" גבוה מ-15,000 ש"ח, הוא יכול לקבל מזומן סכום שלא יעלה על 15,000 ש"ח או 10% ממחיר העסקה, לפי הנמוך שבהם.
- כאשר אדם פרטי קונה מאדם פרטי אחר "ומחיר העסקה" עד 15,000 ש"ח מותר לו לשלם את כל סכום התשלום במזומן. במקרה בו "מחיר העסקה" גבוה מ-15,000 ש"ח הוא יכול לשלם במזומן סכום שלא יעלה על 15,000 ש"ח או 10% ממחיר העסקה, לפי הנמוך שבהם.
- כאשר אדם פרטי קונה מעוסק ו"מחיר העסקה" עד 6,000 ש"ח מותר לו לשלם את כל סכום התשלום במזומן. במקרה בו "מחיר העסקה" גבוה מ-6,000 ש"ח הוא יכול לשלם במזומן בסכום שלא יעלה על 6,000 ש"ח או 10% ממחיר העסקה, לפי הנמוך שבהם.

20. על איזה סכום יחול עיצום כספי בעת תשלום שכר עבודה בסכום של 15,000 ש"ח במזומן?

תשובה:

היות ושכר העבודה ששולם במזומן גבוה מ-6,000 ש"ח, אזי העיצום הכספי יחול על כל ה-15,000 ש"ח.

21. האם ישנן הגבלות בחוק על המרת מזומן אצל חלפן כספיים?

תשובה:

אין הגבלה על המרת מזומן במזומן, אולם החוק יחול על רכיב הרווח בעסקת החלפנות.

לדוגמה: אם שער החליפין הידוע בין השקל לדולר הוא 3 ש"ח ואדם המיר אצל חלפן שקלים לדולרים לפי שער חליפין של 3.15 ש"ח לדולר, אזי על ה-0.15 ש"ח (שהוא רכיב הרווח) יחולו ההגבלות, אם רכיב הרווח עולה על 6,000 ש"ח.

22. מה יחשב "מחיר העסקה" בעסקה להספקת סחורה על פני תקופה, האם המחיר הכולל של כל העסקה או סכום כל חשבונית שיוצאת אחת לתקופה?

תשובה:

"מחיר העסקה" יהא המחיר עבור העסקה הכוללת המקורית, ולא הסכום בכל חשבונית.

23. בעסקה בין עוסקים שיש בה רכיב עם מחיר וליתר הרכיבים בעסקה אין מחיר (לדוגמה: בעסקה שולם עבור הבטחת מחיר 1,000 ₪ וסוכם על מחיר של 50 ₪ לטון מוצר אבל לא סוכם מהי הכמות, כך שלא ניתן לתמחר את רכיב הסחורה), מהן ההגבלות במזומן?

תשובה:

אם מדובר בעסקה שסכומה הכולל יהיה בסכום הגבוה מ- 6,000 ₪, אז מותר לשלם במזומן 6,000 ₪ או 10% מסכום העסקה לפי הנמוך בהם. לעומת זאת, אם מדובר בעסקה שסכומה הכולל יהיה עד לסכום של 6,000 ₪, אז מותר לשלם במזומן את כל סכום העסקה.

24. בעסקה בה שולם במזומן ללא הפרות של החוק ואחר כך היו תוספות לעסקה, כך שהעסקה הסופית היא בסכום גבוה יותר, ומסתבר שהסכום ששולם במזומן היה בניגוד לחוק ביחס למחיר העסקה הסופית, מה עושים?

תשובה:

"מחיר העסקה" יהיה בהתאם לעסקה הסופית. יחד עם זאת, על הסכום שכבר ששולם במזומן בגין העסקה המקורית, טרם הגידול "במחיר העסקה" לא יוטל עיצום כספי. הבחינה לגבי ההפרה תהיה רק לגבי יתר התשלומים.

25. האם יוטל עיצום כספי במקרה בו רוכש הדירה הוא תושב חוץ שרכש מקרקעין בישראל מתושב חוץ?

תשובה:

ההגבלות על השימוש במזומן חלות גם בעסקת מכירה בין שני תושבי חוץ.

26. האם הפקדת מזומן בתמורה לעסקה, בסכומים החורגים מהקבוע בתוספת הראשונה לחוק, ישירות לחשבון הבנק של המוכר או ספק השירות, היא בגדר מתן ו/או קבלת תשלום במזומן, האסורים לפי סעיף 2 לחוק?

תשובה:

הפקדת מזומן המהווה תמורה עבור מכירת נכס או מתן שירות, או הניתנת במסגרת הלוואה, מתנה, תרומה או שכר עבודה, כמוה כ"תשלום במזומן", עליו חלות המגבלות הקבועות בחוק. האמור לגבי הפקדת מזומן, נכון גם לגבי כל העברת מזומן אחרת (לדוגמה - באמצעות שליח/צד ג').

27. מה דינן של ערבויות לבית משפט, פיקדונות ותשלומי חובה שונים לרשויות המדינה?

תשובה:

- החוק אינו חל על פיקדונות וערבבויות לבית משפט.
- החוק אינו חל על תשלומי חובה שונים לרשויות המדינה ולכן אין הגבלה הנובעת מהחוק לצמצום השימוש במזומן בתשלומים מסוגים אלו.

28. האם ניתן להעביר מתנות שהתקבלו במהלך אירוע שמחה (כגון חתונה) לבעל האולם כתשלום עבור האירוע?

תשובה:

- אם העסקה מעל 6,000 ש"ח - אסור לשלם במזומן מעל 10% מסכום העסקה או 6,000 ש"ח, לפי הנמוך.
- לעניין הסבת שיקים שהתקבלו על ידי בעל השמחה, מותר להסב את השיק, וזאת בתנאי שפרטי המסב (שם ות"ז) רשומים בגב השיק, אם מדובר בשיק מוסב מעל 10,000 ש"ח לא ניתן להסב בשנית.

29. מה דינן של עסקאות עם תושב השטחים?

תשובה:

- החלת ההגבלות על שימוש במזומן נדחתה לגבי תושב יהודה שומרון ועזה שאינו אזרח ישראלי או אזרח ישראלי הנותן או המקבל תשלום במזומן לתושב או מתושב (הדחייה היא ל- 3 שנים, עד 1.1.2022).
- יחד עם זאת החוק קובע כי יש לדווח בתשלומים מעל 50,000 ש"ח לרשות לאיסור הלבנת הון על עסקאות עם תושבי יהודה, שומרון ועזה.

30. מהו גובה העסקה בתשלום דמי שכירות כאשר התשלום משולם לפי חודש או רבעון?

תשובה:

- החוק קובע בהגדרת "מחיר עסקה" כי במכר של זכות שכירות שהתמורה משולמת מעת לעת, יראו כל תשלום שיש לשלם כפי שנקבע בחוזה, כמחיר העסקה.
- יש לשים לב שפיצול מלאכותי של שכירות במטרה להתחמק ממגבלת הוראות החוק, ייחשב כמעשה מרמה אשר על ביצועו מוטל עונש מאסר.

31. מה דינן של עסקאות שמתבצעות עם מספר לקוחות, או לחלופין, עסקה עם גורם אחד והתמורה מפוצלת למספר ספקים?

תשובה:

- לעניין רכישה או מכירה של שירותים:
 - כל מקרה ייבחן בהתאם לנסיבותיו, לעניין מהות העסקה והצדדים לה.
- לדוגמה, אם קבוצה רוכשת כרטיסים/חבילה במרוכז מסוכן מכירות, יראו**

את העסקה כעסקה אחת. מנגד, אם מספר אנשים מתקשרים במקביל עם סוכן אחד, בחבילה זהה, כאשר כל אחד מהם מתחייב ומשלם בנפרד על רכישת הכרטיסים/החבילה והעסקאות אינן תלויות זו בזו, כל עסקה תיראה כעסקה נפרדת.

לעניין רכישה או מכירה של נכסים:

- מכירת מספר נכסים, העסקה תיבחן בהתאם לנסיבותיה.
לדוגמה, אדם הרוכש בחנות רהיטים מספר פריטים יחדיו (לדוגמה - מערכת לסלון שכוללת מספר פריטים) ומקבל הצעת מחיר כוללת על כל הפריטים שרכש, הרי שמדובר בעסקה אחת ו"מחיר העסקה" כולל את מחירם של כל המוצרים יחדיו. לעומת זאת, במצב בו אדם מגיע מעת לעת ומבצע בכל פעם בנפרד רכישה של רהיט, כל רכישה תחשב כעסקה.

3.2. אם חזרו ללקוח שיקים והוא רוצה לשלם במזומן, האם החוק חל?

תשובה:

- תשלומים במזומן חלף שיקים שחזרו, יחשבו כתשלום במזומן עבור העסקה המקורית בגינה ניתנו השיקים ובהתאם לכך יש לבחון האם החוק חל או לא.
- לדוגמה, סוחר מוכר ללקוח מקרר ב 5,000 ש"ח ולאחר חודשיים מוכר לאותו לקוח טלוויזיה ב- 3,000 ש"ח והתשלום מבוצע בשיקים. לאחר חודש, השיקים חזרו והלקוח מבקש לשלם במזומן את כל הסכום (8,000 ש"ח). במקרה זה, ניתן לשלם את כל התשלום במזומן כיוון שהחוק אינו חל (כל אחת מהעסקאות הינה בסכום נמוך מ 6,000 ש"ח).
- מנגד, במקרה בו סוחר מכר ללקוח פינת ישיבה ב- 20,000 ש"ח והלקוח משלם ב- 5 שיקים, על סך 4,000 ש"ח כל אחד, אם אחד השיקים חזר והלקוח מבקש לשלם את הסכום במזומן, הרי שניתן לשלם במזומן עד 2,000 ש"ח בלבד (10% מסכום העסקה).

3.3. 1. האם מותר לתת שיק לעוסק או לאדם שאינו עוסק מבלי ששם מקבל התשלום בשיק נקוב בשיק כנפרע או כנסב, כאשר השיק משמש כשיק לביטחון?

2. האם תשתנה התשובה במצב בו השיק לא נפרע בפועל ?

תשובה:

1. בהתאם לחוק לצמצום השימוש במזומן התשע"ח - 2018 (להלן: "החוק") חל איסור על מתן או קבלת שיק כתשלום עבור עסקה, הלוואה, תרומה, מתנה או שכר עבודה מבלי ששם מקבל השיק נקוב בשיק כנפרע או כנסב. איסור זה רלוונטי גם כאשר השיק נועד לביטחון, כלומר, שהוא

מהווה בטוחה לתשלום עסקת היסוד, להבטיח את ביצוע התשלום כפי שסוכם בין הצדדים לעסקה.

2. חוק אוסר על קבלה או מתן של שיק פתוח כאמור לעיל, והבחינה האם התבצעה הפרה של החוק נעשית כבר במועד מסירת או קבלת השיק. אין משמעות לשאלה האם בסופו של דבר השיק נפרע או הופקד או העסקה התבטלה.

3.4 אזורי התעשייה בטבריה עילית [אגוז] ובמכבים [מודיעין, מכבים, רעות] הפכו לאזורי תעשייה מרחביים באזור פיתוח א'

בהמשך להחלטת רשות ההשקעות במשרד הכלכלה והתעשייה, פרסמה הרשות בתאריך 20.8.2024 כי המפעלים והעסקים בשטחי התעשייה שבנדון, יהיו זכאים להטבות בהתאם לחוק עידוד השקעות הון - מס חברות נמוך ומענקים משמעותיים לביצוע השקעות.

הרשות להשקעות אישרה לאחרונה את בקשותיהן של **עיריית טבריה ומועצה אזורית מטה בנימין** להפוך את אזורי התעשייה טבריה עילית (אגוז) ואזור התעשייה מכבים [מודיעין, מכבים, רעות] **לאזורי תעשייה מרחביים**, באזור פיתוח א', בהתאם לחוק לעידוד השקעות הון.

אזור התעשייה טבריה עילית ממוקם בצפון מערב העיר, ושטחו הוא מעל 400 דונם, המיועדים לתעשייה עתירת הידע בשכר גבוה. באזור התעשייה יש כיום כ-40 עסקים מתחומי התעשייה והמלאכה ובהם מפעלים לציוד רפואי, פלסטיק, ייצור בדים לא ארוגים, בתי דפוס, ייצור מזון ועוד. השטח החדש שאושר, מיועד לתעשייה עתירת ידע.

אזור התעשייה מכבים, אשר נמצא כעת בשלבי פיתוח, שוכן על הרכס הצפוני הצמוד לכביש 443, בסמוך למעבר מכבים, בתחום המועצה האזורית מטה בנימין ביהודה ושומרון.

רשויות מקומיות אשר מבקשות להגדיר את אזור התעשייה כאזור תעשייה מרחבי, נדרשות לעמוד בתנאים שנקבעו בחוק לעידוד השקעות הון ובנוהלי הרשות להשקעות, בהם, מיקום גאוגרפי, ושטח של מעל 100 דונם שייעודו לתעשייה.

מסלול המענקים שמפעילה הרשות להשקעות מאפשר לחברות תעשייה, הממוקמות באזורי תעשייה מרחביים באזור פיתוח א' העומדות בתנאי החוק, לקבל:

- מענקים בשיעור של 20% מסך ההשקעות,
- המפעלים זכאים להטבה של מס חברות בשיעור של 7.5% בלבד, במקום 23% המענקים שניתנים למפעלים על-ידי הרשות להשקעות, מתמרים את

המפעלים לבצע השקעות הון במפעלים, לקדם חדשנות תהליכית ותפעולית ובכך להעלות הפריון במפעלים ולקדם צמיחה ובכך מביאים לתנופה כלכלית לאזור, יצירת מקומות תעסוקה בשכר גבוה והגדלת היצע המשרות.

מנהל הרשות להשקעות במשרד הכלכלה והתעשייה, מר שלמה אטיאס ציין כי: "הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה חרטה על דגלה לסייע בפיתוח אזורי תעשייה מרחביים על פני אזורי תעשייה מקומיים, מתוך הבנה שאזורים אלו תורמים לתנופה כלכלית באזור, להגדלת מקומות התעסוקה ואפשרויות העסקה בשכר גבוה. מעתה, כאמור, יוכלו גם אזורי התעשייה של טבריה עילית ומכבים ליהנות מיתרונות אלו".

3.5 נוהל לקבלת כספי מיסים בשל רווח ממימוש אמצעי תשלום מבוזר (קריפטו) - הארכת תוקף עד סוף שנת 2024

רשות המיסים האריכה את תוקף הנוהל כך שיחול במקום עד 30.6.2024 הוא יחול עתה עד לסוף שנת 2024.

נוהל זה בא על מנת לאפשר לנישומים אשר נבע להם רווח ממימוש מטבעות וירטואליים לשלם את המס המגיע ממימוש אותם המטבעות (להלן: "כספי המיסים"), רשות המיסים פרסמה נוהל הוראת שעה לקבלת כספי מיסים בשל רווח מימוש אמצעי תשלום מבוזר בשיתוף בנק ישראל והרשות להלבנת הון (להלן: "הנוהל") אשר בא להסדיר את תהליך העבודה והבדיקות שיאפשרו את קבלת וגביית כספי המיסים לחשבון הבנק של רשות המיסים המתנהל בבנק ישראל בכפוף להקטנת הסיכון להלבנת הון למינימום האפשרי.

הנוהל יחול רק במקרים שבהם הוכח לרשות המיסים שהמערכת הבנקאית המסחרית בישראל (בנק אחד לפחות) סירבה לקבל את כספי המיסים שנובעים מרווח ממימוש מטבעות וירטואליים לרבות בדרך של סירוב לפתיחת חשבון.

3.6 ניכוי מס במקור במכירת נכסים דיגיטליים

בהודעה לציבור פרסמה החטיבה המקצועית ברשות המיסים בתאריך 9.6.2024 את החלטת מיסוי: 5711/24 בתחום שוק ההון, כמפורט להלן:

החלטת המיסוי נוגעת לחברה פרטית תושבת ישראל (להלן - החברה) העוסקת במסחר ובהמרת נכסים דיגיטליים מסוג ביטקוין ואית'ריום (להלן: "הנכסים הדיגיטליים"). במסגרת עיסוקה, לאחר קבלת הוראת מכירת נכסים דיגיטליים על ידי לקוחותיה, החברה מוכרת את הנכסים הדיגיטליים למספר חברות זרות לא קשורות (להלן: "זירות המסחר"), עמן יש לה הסכמים מסחריים ותפקידה העיקרי הוא להיות הגורם המתווך בביצוע העסקה. החברה פועלת תחת רישיון הרגולטור הרלוונטי.

החברה מאפשרת ללקוחותיה לרכוש נכסים דיגיטליים ב"מעגל סגור", כך שהחברה היא זו שתרכוש את הנכסים הדיגיטליים בעבור הלקוחות ותחזיק אותם עבורם וכן היא זו שתמכור עבורם את הנכסים הדיגיטליים בעת רצונם לממשם. כלומר, הליך הרכישה והמכירה המלא של הנכסים הדיגיטליים מתבצע אך ורק על ידי החברה. יובהר, כי בתהליך זה הלקוחות אינם המחזיקים הישירים של הנכסים הדיגיטליים שהם רוכשים (להלן: "נכסים במעגל סגור").

אופן רכישת הנכסים במעגל סגור, מאפשר לחברה לדעת את המחיר המדויק של הנכס שנרכש דרכה במתווה המעגל הסגור וכן את מחיר מכירתו בעת המימוש דרכה באותו מתווה ויאפשר ניכוי מס במקור מהרווח באופן מדויק.

רכישת ומכירת הנכסים הדיגיטליים מתבצעת במעגל סגור, כך שלמעשה החברה היא זו שמבצעת את העסקה עבור הלקוחות ולכן מחזיקה בידיה את הפרטים הרלוונטיים לקביעת סכום רווח ההון שינבע ממימוש הנכסים הדיגיטליים.

להלן הסדר הניכוי במקור ותנאיו עפ"י החלטת המיסוי:

1. העברת כסף "פיאט" מהחברה לזירות המסחר, לצורך רכישת נכסים דיגיטליים עבור לקוחות החברה, תהיה פטורה מניכוי מס במקור.

2. עסקת חליפין של נכסים דיגיטליים הינה "מכירה", כהגדרתה בפקודה, של הנכס הדיגיטלי שנמסר ומנגד רכישה של נכס דיגיטלי אחר (להלן: "עסקת חליפין").

3. בכל מקרה בו מתבצעת מכירה של נכס דיגיטלי עבור הלקוח אשר נרכש על ידי החברה במעגל סגור, בין אם תמורת כסף "פיאט" ובין אם בעסקת חליפין, יחולו ההוראות הבאות לצורך ניכוי המס במקור בלבד:

3.1 החברה תהיה "חייב" בניכוי המס במקור בגין המכירה, לפי השיעורים הבאים בהתייחס ללקוח שהוא:

3.1.1 יחיד - בהתאם לשיעור המס המירבי הקבוע בסעיף 91(ב)(ו) לפקודה וזאת מרווח ההון הריאלי שיתהווה מהמכירה.

3.1.2 חבר בני אדם - בהתאם לשיעור המס הקבוע בסעיף 126(א) לפקודה, מרווח ההון הריאלי שיתהווה מהמכירה.

3.1.3 על אף האמור בסעיפים 3.1.1 ו-3.1.2 לעיל, לקוח שהציג אישור תקף מפקיד השומה על פטור מניכוי מס במקור או על ניכוי מס במקור בשיעור מופחת מכוח תקנות מס הכנסה (ניכוי מתשלומים בעד שירותים או נכסים), התשל"ז-1977 (להלן: "תקנות שירותים ונכסים"), שיעור ניכוי המס יהא בהתאם לקבוע באישור.

3.1.4 ככל ומסיבה כלשהי, לא תהיה לחברה את האפשרות להתחקות אחר הנתונים לצורך קביעת המחיר המקורי, תנכה החברה מס במקור בהתאם להוראות פקודת מס הכנסה והתקנות מכוחה.

3.2. בעת מכירת נכסים דיגיטליים במעגל סגור, יראו אותם, לעניין המחיר המקורי ויום הרכישה כנמכרים על פי סדר רכישתם עבור הלקוח, מהראשון עד האחרון (FIFO).

3.3. החלטת המיסוי ניתנה לחברה רק לצורך מתן הוראות לניכוי המס במקור, כך שבידי פקיד השומה הסמכות המלאה לקביעת שומות לחברה וללקוחותיה.

3.4. במסגרת החלטת המיסוי נקבעו הוראות ותנאים נוספים.

3.7 התרת הוצאות בעד ארוחות לספורטאי חוץ

בתאריך 9.6.2024 פורסמה ע"י הגבי פזית קלימן, רו"ח - סמנכ"לית בכירה שומה וביקורת ברשות המיסים, הנחיית רשות המיסים, לעניין שבנדון, לאור פס"ד של בית המשפט העליון בעניין ע"א 4603/22 **הפועל ניר רמת השרון נ' פקיד שומה כפר סבא** (28.6.23) אשר דן, בין היתר, בעניין שבנדון. בית המשפט העליון קבע כי ההוצאה המותרת בעד ארוחות היא סכום שספורטאי החוץ הוציא בפועל עד לתקרה הקבועה בתקנות, ולא מדובר בסכום גלובלי ("ניכוי נורמטיבי") הניתן לעובד בניכוי בלא קשר להוצאה בפועל. בית המשפט העליון מציין בפסק הדין כי רשם לפניו את הודעת רשות המיסים שתפעל לגבש אמות מידה ביחס למסמכים הנדרשים לצורך הוכחת היקף ההוצאות היומיות בגין ארוחות לספורטאי חוץ, מקום בו הם נושאים במימון ולא הקבוצה.

הנחיה זו קובעת דרכים להוכחה של הוצאות ארוחות ביחס לספורטאי חוץ:

1. הוצאות יותרו עבור ימי שהייה בפועל בצירוף אסמכתא המעידה על מועדי השהייה בישראל. במניין הימים בגינם זכאי הספורטאי לנכות הוצאות יחשבו גם יום הכניסה לישראל והיציאה מישראל.

2. קיימים שני מסלולים להתרת הוצאה הנתונים לבחירת ספורטאי החוץ:

א. מסלול ללא אסמכתאות - במסלול זה ניתן לאשר הוצאות בסכום של עד 30% מסכום התקרה הקבוע בתקנות, עבור ימי שהייה בפועל בישראל שלא מומנו בהם כלל ארוחות על ידי המעסיק או מי מטעמו. ביום שמומנו ארוחות על ידי המעסיק או מי מטעמו (באופן חלקי או מלא) לא יותרו כלל הוצאות בגין ארוחות.

ב. מסלול עם אסמכתאות - במסלול זה חובה להציג אסמכתאות למלוא ההוצאות שידרשו בניכוי ("מהשקל הראשון"), וניתן לאשר הוצאות בגין ארוחות עד לסכום התקרה הקבוע בתקנות. יחד עם זאת, ביום בו מומנו ארוחות על ידי המעסיק או מי מטעמו (באופן חלקי או מלא), תותר

ההוצאה בהתחשב בהוצאות אלו שמומנו על ידי המעסיק או מי מטעמו ובלבד שסך כל ההוצאה שתותר לא תעלה על סכום התקרה הקבוע בתקנות. לעניין זה ראו דוגמאות המפורטות כנספח להנחיה זו.

3. בחירת המסלול נתונה לבחירת ספורטאי החוץ, כאשר המסלול שיבחר יחול ברמה שנתית (שנת מס).
 4. כתנאי לניכוי ההוצאות נדרש ספורטאי החוץ להמציא הצהרה של המעסיק לגבי הימים בהם מומנו לו ארוחות והיקף המימון בכל אחד מאותם ימים.
 5. ספורטאי חוץ שיבחר במסלול השני (מסלול עם אסמכתאות) יוכל להגיש במקום קבלות או חשבוניות גם: פירוט חיובים בכרטיס אשראי או בכרטיס נטען; פירוט חיובים בארנק דיגיטלי; פירוט חיובים ביישומונים (אפליקציות); דפי חשבון בנק; כל מסמך אחר שיעיד על עמידה בהוצאה וסכומה.
- הגב' קלימן מדגישה כי אין בהנחיה זו כדי להגביל את סמכות הביקורת של פקיד השומה ביחס להוצאות בגין ארוחות.

3.8 מערכת התרומות הדיגיטלית

להלן תמצית הודעת רשות המיסים מתאריך 9.4.2024 בנושא שבנדון, ומומלץ להיערך בהתאם. בהודעת רשות המיסים מציינת רשות המיסים שכחלק מתהליכי שיפור השירות לציבור ומתוך מחויבות לשמור על זכויותיהם של ציבור משלמי המיסים בישראל, מודיעה רשות המיסים כי **החל מיום 1.1.2025** יתבקשו מוסדות הציבור שהינם בעלי אישור לפי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה (להלן: "עמותות"), להנפיק את הקבלות לתורמים זאת באמצעות תוכנה להפקת קבלות על תרומות המאפשרת התממשקות למערכת התרומות הדיגיטלית של רשות המיסים. העברת פרטי הקבלות למערכת המקוונת תקל על תורמים לאותן עמותות לממש את זכאותם לזיכוי במס בקלות ובמהירות, ובעתיד אף תאפשר לרשות המיסים לזווג מהלכים של פנייה מרוכזת לתורמים שלא מימשו את ההטבה באמצעות "מעטפות ירוקות". כמו כן, היא תחסוך לתורמים את הצורך באיסוף ושמירת הקבלות בגין תרומותיהם, אשר ירוכזו עבורם באזור האישי באתר רשות המיסים.

מה עושה המערכת הדיגיטלית?

המערכת מקצה מספר רישום ייחודי לכל קבלה בגין תרומה המופקת מהתוכנה הממוחשבת של העמותה ומעבירה בצורה אוטומטית את פרטי הקבלה לרשות המיסים. מספר הרישום הייחודי יופיע על הקבלה בגין תרומה בנוסף למספר האסמכתא. פרטי הקבלה נשמרים באזור האישי של התורם ויכלו לשמש אותו לצורך ביצוע תיאום מס דוח להחזר מס ובעתיד אף לצורך זיכוי אוטומטי על ידי המעסיק.

כיצד עמותה מתחברת למערכת הדיגיטלית?

ראשית, על העמותה [להירשם לשירותים הדיגיטליים של רשות המיסים](#). לאחר מכן ניתן לקבל מספר רישום ייחודי לכל קבלה המופקת באמצעות תוכנה המיועדת להפקת קבלות בגין תרומות המחוברת לשירותי רשות המיסים.

מומלץ לעמותות המחזיקות באישור לפי סעיף 46 לפנות ליצרן התוכנה או הפלטפורמה הדיגיטלית המשמשת אותם להפקת קבלות, ולוודא כי הם ביצעו את תהליך ההתממשקות מול המערכת הדיגיטלית וכי הגרסה שבה משתמשת העמותה היא הגרסה העדכנית. להלן [הנחיות ליצרני תוכנה](#) בדבר התממשקות עם המערכת הדיגיטלית.

[הסבר על תהליך הרישום למערכת הדיגיטלית](#)

[שאלות ותשובות בנוגע למודל](#)

3.9 זכאות לפטור בהתאם לסעיף 9א לפקודה על קצבאות המשולמות לגמלאי צה"ל

בתאריך 24.6.2024 פורסמה ע"י הגב' רונית כהן, רו"ח - מנהלת מחלקת קופות גמל ומיסוי יחידים ברשות המיסים הודעה על עדכון הנחיות למשרדי השומה, מייצגים ולגמלאי צה"ל מיום 16.3.22, ביחס לגמלאי שהיוון את קצבתו בהתאם לתקנות 1970 (להלן: "הנחיות לפעולה"), כלהלן:

1. תקנות שירות הקבע בצבא ההגנה לישראל (גמלאות) (היוון קצבאות ותביעות נגד צד שלישי), תש"ל-1970 (להלן: "תקנות 1970") מסדירות, בין היתר, את הכללים והתנאים לפיהם זכאי הגמלאי להוון חלק מקצבתו, וזאת לצד ניכוי חודשי מהקצבה השוטפת. תקנות 1970 חלות על גמלאי צה"ל שפרש לפני ה-8.4.1997.
2. בתאריך 16.3.2022 פרסמה רשות המיסים [הנחיות לפעולה](#) לפיהן צוין כי אלה חלות רק על גמלאי שהיוון את קצבתו לפי תקנות 1970.
3. בשנת 1997 הותקנו תקנות שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גמלאות) (היוון קצבאות ותביעות נגד צד שלישי), תשנ"ז-1997 (להלן: "תקנות 1997"). תקנות 1997 חלות על גמלאי צה"ל שפרש החל מתאריך 8.4.1997 ואילך.
4. במסגרת תקנות 1997 הוסדרו מספר מסלולים להיוון קצבה הכוללים הפסקה של הניכוי החודשי מהקצבה, ובנוסף הוסדר מסלול אחד הכולל היוון לכל החיים ללא מנגנון הפסקה (להלן: "מסלול היוון לכל החיים").

5. בתאריך 27.3.2024 התפרסם תיקון לתקנות 1997, במסגרתו התווספה תקנה 6א שמאפשרת את הפסקת הניכוי החודשי גם למי שבחר במסלול היוון לכל החיים, בכפוף לכך שמלאו לגמלאי 70 שנים ובכפוף ליתר התנאים המוסדרים בתקנה.

לפיכך ולאור תיקון תקנות 1997, ההנחיות לפעולה כאמור יחולו גם על גמלאי צה"ל שבחר ב"מסלול היוון לכל החיים", בהתאם לתקנות 1997.

3.10 סיווג החברה כחברה משפחתית - החלטת מיסוי בהסכם

להלן החלטת מיסוי: 7094/24 של החטיבה המקצועית ברשות המיסים בנושא שבנדון. על-פי החלטת המיסוי נקבע כי בחברה משפחתית בה היו שני בעלי מניות שאחד מהם היה נישום מייצג ונפטר, ומניותיו הועברו ליורשיו, ובעל המניות השני אשר עמד בתנאי הגדרת נישום מייצג ונפטר אף הוא כעבור תקופת מה ומניותיו עברו ליורשיו, מכרו יורשי של בעל המניות השני את מניותיהם ליורשי הנישום המייצג הראשון תוך 60 יום מיום פטירת הנישום המייצג הראשון - הרי ששינוי הבעלות שבוצע כאמור לא יפגע בסיווג החברה כחברה משפחתית. להלן החלטת המיסוי:

1. העובדות

- 1.1 החברה הינה חברה פרטית, אשר הוקמה בישראל בשנת 1960.
- 1.2 החברה מסוגת מזה עשרות שנים כחברה משפחתית בהתאם להוראות סעיף 64א לפקודה, ומחזיקים בה שני בעלי מניות אי-ו-ב'. בעל מניות א' הוא הנישום המייצג.
- 1.3 בתחילת שנת 2022 מכרה החברה זכויות במקרקעין אשר הוחזקו על ידה מיום הקמתה. בחודש פברואר 2022 דיווחה לרשויות מיסוי מקרקעין ושילמה מס שבח.
- 1.4 בחודש מרץ 2022 נפטר בעל מניות א' בטרם סיפק בידו לעשות כמפורט לעיל.
- 1.5 מניות החברה הועברו ליורשיו (להלן: יורשי א').
- 1.6 החברה המשיכה לעמוד בתנאי הגדרת חברה משפחתית, ובעל מניות ב' עמד בתנאי הגדרת נישום מייצג.
- 1.7 בחודש אפריל 2022 הלך לעולמו בעל מניות ב' ומניותיו בחברה המשפחתית הועברו ליורשיו (להלן: יורשי ב').
- 1.8 יורשי א' ויורשי ב' אינם מקיימים את תנאי סעיף 64א(א) לפקודה, שכן אינם עונים להגדרת קרוב בסעיף 88 לפקודה.
- 1.9 יורשי ב' מכרו את חלקם ליורשי א' וזאת בטרם עברו 60 ימים מיום פטירת בעל מניות א', ומכאן ואילך יכולים להתקיים תנאי ההגדרות של חברה משפחתית.

2. פרטי הבקשה

לאור העובדה שהן ערב פטירתו של א' והן בחלוף 60 ימים מפטירתו, החברה מוחזקת בידי קרובים לפי פסקאות (1) ו- (2) להגדרת "קרוב" בסעיף 88 לפקודה, ולאור העובדה כי לאחר שינוי הבעלות מקיימת החברה את הוראות החוק לעניין חברה משפחתית, הוגשה בקשה לאשר כי שינוי הבעלות שבוצע תוך תקופת 60 הימים ממועד פטירתו של א' לא יפגע בסיווג החברה כחברה משפחתית גם בשנת 2022

3. החלטת המיסוי ותנאיה

3.1 מכירת המניות מיורשי ב' ליורשי א', שבוצעה תוך תקופת 60 הימים ממועד פטירתו של בעל מניות א', תהווה שינוי בעלות העומדת בתנאי סעיף 64א(א) לפקודה, ותשמר רצף לעניין סיווג החברה כחברה משפחתית.

3.2 בהתאם, החברה תמשיך להיחשב כחברה משפחתית על פי הוראות סעיף 64א לפקודה בשנת 2022.

3.3 מובהר בזאת כי אין בהסדר זה משום אישור לשווי המקרקעין ו/או להיבטי המס הנובעים מפעולות מכירת המקרקעין כאמור לרבות אך לא רק לעניין סיווג ההכנסה ממכירת המקרקעין.

3.4 במסגרת החלטת המיסוי נקבעו מגבלות ותנאים נוספים.

3.11 פס"ד בעניין סטייה מהוראות תקנות לניכוי הוצאות רכב - בחברה - במקום

חישוב שווי רכב - הכרה בהוצאות הרכב עפ"י נוסחת ההכרה לעצמאים

בפס"ד של בית המשפט המחוזי בת"א-יפו נדחה ערעורה של חברה על קביעה שומתית של רשות המיסים בגין אי זקיפת שווי רכב לבעלי החברה ובני משפחתם שהועסקו כשכירים בחברה וחישוב סכום ההוצאות המותר בניכוי בגין החזקת הרכבים - עפ"י שיטת ההכרה לעצמאיים. טענה זו התבססה על העובדה כי בני משפחה עושים שימוש שוטף בכל רכבי החברה ואין רכב מזהה אישית עם בן משפחה כזה או אחר. לפיכך, במקום זקיפת שווי השימוש ברכב לכל בן משפחה כ"השתכרות או ריווח מעבודה" לעניין סעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה המערערים טענו כי כבעלי שליטה בחברה דינם שונה מעובדים שכירים רגילים וכי בכל הקשור לשימוש בכלי רכב, דינם אמור להיות משווה לנישומים עצמאיים - מכאן עריכת תחשיב ההכנסה המבוסס על 55% מן ההוצאות בפועל.

החברה, ערערה לבית המשפט העליון על פסק דין בית המשפט המחוזי. ביהמ"ש העליון השאיר לאחרונה את פסיקת ביהמ"ש המחוזי על כנה.

.4

סוגיות ביטוח לאומי ובדיני עבודה

4. סוגיות בביטוח לאומי ובדיני עבודה

עמוד

תוכן העניינים

73	4.1 ביטוח לאומי
73	4.1.1 סוגי המבוטחים העיקריים - ביטוח
73	4.1.2 סוגי המבוטחים (בביטוח אזרח ותיק)
74	4.1.3 חובת תשלום דמי הביטוח
75	4.1.4 תיאום דמי ביטוח לעובד שכיר המועסק אצל מעסיקים שונים
76	4.1.5 פטור מתשלום דמי ביטוח
78	4.1.6 קצבת ילדים
78	4.1.7 קצבת אזרח ותיק
79	4.1.8 תגמולים למשרתים במילואים
81	4.1.9 ביטוח נפגעי עבודה
83	4.1.10 מענק עידוד חזרה לעבודה
85	4.1.11 ניכוי הוצאות שכיר לענין דמי ביטוח לאומי [באדיבות הפירמה: סומך חייקין ושות', רו"ח]
86	4.1.12 זקיפת שווי הטבה בגין אירועי גיבוש לעובדים, בעקבות פסקי הדין בענין שקל ובענין קרית שמונה [באדיבות הפירמה: דלויט ישראל ושות', רו"ח]
88	4.1.13 לאור האמור לעיל, אנו ממליצים לבחון מחדש את אופן זקיפת השווי לעובדים בגין אירועי גיבוש עובדים, תכנון האירועים העתידיים בהתאם לכללים שנבחנו בפסקי הדין הנ"ל ולדאוג לתיעוד המתאים.
90	4.2 דיני עבודה
90	4.2.1 השלכות מלחמת חרבות ברזל
95	4.2.2 שעות עבודה ומנוחה
106	4.2.3 חופשה שנתית
109	4.2.4 חוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011
112	4.2.5 תשלום דמי חגים
115	4.2.6 ימי שמחה ואבל - כללי
115	4.2.7 ימי בחירה
116	4.2.8 דמי מחלה
118	4.2.9 במגזר הציבורי
118	4.2.10 חוק עבודת נשים

4.1 ביטוח לאומי

4.1.1 סוגי המבוטחים העיקריים - ביטוח

חוק הביטוח הלאומי מבחין בשלוש קבוצות מבוטחים עיקריות:

1. **עובד שכיר**, המבוטח השכיר או "עובד" בלשון החוק.
2. **העצמאי**.

הגדרת "עובד עצמאי", לעניין שנת מס פלונית או חלק ממנה - מי שעסק באותה תקופה במשלח ידו שלא כעובד (להלן - משלח יד), והתקיים בו אחד מאלה:

- א) הוא עסק במשלח יד, לפחות עשרים שעות בשבוע בממוצע;
 - ב) הכנסתו החדשית הממוצעת ממשלח ידו לא פחתה מסכום השווה ל-50% מהשכר הממוצע;
 - ג) הוא עסק במשלח ידו לפחות שתיים עשרה שעות בשבוע בממוצע והכנסתו החדשית הממוצעת ממשלח ידו לא פחתה מסכום כאמור בלוח א';
- לעניין הגדרה זו רשאי השר לקבוע שיטת חישוב של ממוצעים וכן שיעור אחר במקום השיעור הקבוע בלוח א'; ההגדרה קובעת שלוש חלופות ל"עובד עצמאי" - מבחן מספר שעות עיסוק בלבד, מבחן הכנסה מזערית בלבד, ומבחן משולב של מספר שעות עיסוק והכנסה מזערית, וכאמור, די בכך שאחד המבחנים מתקיים כדי להיכלל בגדר "עובד עצמאי".

3. **המבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי** (להלן מי שאינו עובד), כלומר מי שאינו משתייך לאחת משתי הקבוצות הראשונות.

4.1.2 סוגי המבוטחים (בביטוח אזרח ותיק)

1. **מבוטחים:**

- 1.1 גבר, תושב ישראל, שמלאו לו 18 שנה.
- 1.2 אישה, תושבת ישראל, שאינה נשואה, או שאינה ידועה בציבור ומלאו לה 18 שנה, בין שהיא עובדת מחוץ למשק ביתה ובין שאינה עובדת מחוץ למשק ביתה.
- 1.3 אישה נשואה או ידועה בציבור תושבת ישראל, שמלאו לה 18 שנה, העובדת כשכירה או כעצמאית.

2. **לא מבוטחים:**

- 2.1 גבר או אישה שלא מלאו להם 18 שנה.
- 2.2 גבר או אישה שאינם תושבי ישראל.
- 2.3 גבר או אישה שהפכו לתושבים לראשונה לאחר שמלאו להם 62 שנים.

הערה: תושבי מזרח ירושלים ותושבי רמת הגולן שבידיהם תעודות זהות ישראליות מבוטחים ככל שאר תושבי המדינה. תושבי שומרון, יהודה וחבל עזה וכן תושבי חוץ, העובדים בשטח ישראל אצל מעסיק ישראלי, מבוטחים באמצעותו בביטוח נפגעי עבודה, בביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ובביטוח אימהות. עובד שטרם מלאו לו 18 שנה, או עובד שמלאו לו לפחות 70 שנה מבוטחים בביטוח נפגעי עבודה ובביטוח זכויות עובדים בפש"ר.

4.1.3 חובת תשלום דמי הביטוח

1. החובה לתשלום דמי הביטוח לגבי המבוטח השכיר מוטלת על

המעסיק, החייב לנכות משכרו של העובד 3.55% מחלק ההכנסה שעד 60% מהשכר הממוצע ו-12% מאותו חלק משכרו של העובד, שמעל 60% מהשכר הממוצע.

לעומתו המבוטח ה"עצמאי" ומי "שאינו עובד" חייבים בעצמם בתשלום דמי הביטוח. בעבור תושבי השטחים העובדים אצל מעסיק ישראלי, יש לשלם את דמי הביטוח באמצעות לשכת התשלומים של שירות התעסוקה בלבד.

2. מבוטחים שאינם שכירים

א. עצמאי ו/או בעל הכנסה שלא מעבודה

1. דמי הביטוח ישולמו בהתאם להכנסה שנקבעה בשומה לפני כל פטור, ניכויים לפי פקודת מס הכנסה ובהפחתת הסכומים המותרים בניכוי לפי סעיף 47 לפקודת מס הכנסה (קופת גמל ודמי ביטוח לאומי).

2. חישוב סכום המקדמות לשנה השוטפת יהיה בהתאם להכנסה שהתקבלה לפני ה-1 בינואר של אותה שנה.

הכנסה זו תקודם בהתאם לשנת הכספים של אותה הכנסה. בסיס ההכנסה יקודם בתוספת אחוזים כפי שנקבע עפ"י השינוי שחל בין ממוצע המדדים של שנת הבסיס לבין ממוצע המדדים הצפוי ברבעון הראשון של השנה השוטפת, כלהלן:

שנת ההכנסה	שיעור הקידום %
2023	0.84
2022	5.09
2021	9.71
2020	11.35
2019	10.69
2018	11.63
2017	12.54

ב. לא עצמאי ולא עובד - אינם בעלי הכנסות

בסיס המינימום לפיו מחושבים דמי הביטוח למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי וללא הכנסות הינו 15% מהשכר הממוצע - בשנת 2024 יהיה 5,641 ש"ח לרבעון. (השכר הממוצע בשנת 2024 - 12,536 ש"ח). לתלמיד במוסד להשכלה גבוהה, לתלמיד ישיבה ולמי שמצוי בהכשרה מקצועית - הבסיס 1,880 ש"ח לרבעון, וזאת לפי 5% מהשכר הממוצע.

נתוני מקדמות דמי ביטוח למינימליסטים (לא עובדים) לשנת 2024:	
תשלום חודשי לתלמיד	145 ש"ח
תשלום רבעוני לתלמיד	435 ש"ח
תשלום חודשי למינימליסט	203 ש"ח
תשלום רבעוני למינימליסט	609 ש"ח

4.1.4 תיאום דמי ביטוח לעובד שכיר המועסק אצל מעסיקים שונים

אם אתם עובדים כשכירים בכמה מקומות עבודה, או מקבלים פנסיה מוקדמת וגם עובדים כשכירים, תוכלו לעשות תיאום דמי ביטוח באתר הביטוח הלאומי.

כדי לשפר את השירות למבוטחים, יוכלו עובדים שכירים העובדים בכמה מקומות וכן מקבלי הפנסיה המוקדמת **לבצע בקשה לתאום** דמי הביטוח שנוכו מהם, באמצעות אתר האינטרנט של הביטוח הלאומי. בנוסף יוכלו העובדים ומקבלי הפנסיה **להפיק אישור עתידי על ניכוי דמי ביטוח בשיעור מופחת**, שאותו יגישו למעסיק המשני שלהם.

למי מיועד השירות: התיאום מיועד **למי ששכרו אצל המעסיק העיקרי נמוך מ-60%** מהשכר הממוצע במשק (נמוך מ-7,522 ש"ח ברוטו, בינואר 2024).*

איך נהנים מהשירות החדש: לשם הגשת בקשה להחזר או לקבלת אישור לתיאום דמי ביטוח, עליכם להיכנס לאתר הביטוח הלאומי: www.btl.gov.il.
לתיאום דמי ביטוח - בקשת החזר - אישור עתידי למעסיק משני, ותקבלו משוב באתר באופן מיידי.

תיאום דמי ביטוח סה"כ ההכנסות מעל המקסימום: תיאום דמי ביטוח למי שעובד אצל כמה מעסיקים או עובד ומקבל פנסיה מוקדמת וסה"כ הכנסותיו מעל ההכנסה המקסימלית יש להפנות אל הסניף אליו שייך המבוטח כולל טופסי בל/100 מודפסים וחתומים מכל מקורות הכנסותיו.

מקבל פנסיה מוקדמת מצה"ל ועובד כשכיר במקום עבודה אחד בלבד אשר סך הכנסותיו מעל השיעור המקסימלי יפנה אל מופ"ת בצה"ל לבקשת החזר.

* מי ששכרו אצל המעסיק העיקרי גבוה מ-60% מהשכר הממוצע במשק ונמוך מההכנסה המרבית לתשלום דמי ביטוח - ניצל את מלוא הניכוי בשיעור המופחת, ולכן אינו צריך לבצע תיאום דמי ביטוח.

4.1.5 פטור מתשלום דמי ביטוח

1. עובדים הפטורים מתשלום דמי ביטוח:

- 1.1 **עקרת בית** - אישה הנשואה למבוטח, או ידועה בציבור שבן זוגה מבוטח, שאינה עובדת מחוץ למשק ביתה.
- 1.2 **מקבל קצבת נכות מעבודה בשיעור של 100% לצמיתות, או מקבל קצבת נכות כללית בשיעור של 75% ומעלה לצמיתות או באופן זמני לתקופה רצופה של שנה לפחות** - פטור מתשלום דמי ביטוח לאומי מהקצבה ומהכנסה שלא מעבודה בתקופה שבה הוא מקבל את הקצבה אם הוא עובד כשכיר - מעסיקו חייב לשלם עבורו דמי ביטוח לאומי לענפים נפגעי עבודה, ופשיטת רגל, וכן חלה חובת תשלום דמי ביטוח בריאות. אם הוא **עובד כעצמאי** - עליו לשלם דמי ביטוח לאומי לענף נפגעי עבודה, וכן לשלם דמי ביטוח בריאות.
- 1.3 **חייל בשירות סדיר**, שאינו עובד לא כשכיר ולא כעצמאי.
- 1.4 **תושב ישראל השווה במדינת אמנה, ששילם דמי ביטוח לאומי במדינת האמנה** - פטור מתשלום דמי ביטוח לאומי בישראל בתקופה ששילם למדינת האמנה. ואולם, חלה עליו חובת תשלום דמי ביטוח בריאות בתקופה הזאת. מי שאין לו הכנסות, סכום דמי ביטוח הבריאות שיהיה עליו לשלם יהיה בשיעור המינימאלי. פרטים ב"שהות במדינה שיש עמה אמנה".
- 1.5 **מי שהוא אחד מאלה, ואין לו הכנסות מעבודה וממקורות אחרים, או שיש לו הכנסות ממקורות אחרים שאינן עולות על 5% מהשכר הממוצע - 627 ש"ח (החל ב- 01.01.2024):**
 - מי שמקבל קצבה מהביטוח הלאומי או מהגופים המנויים בסעיף 350 לחוק הביטוח הלאומי (חוץ ממי שמקבל דמי אבטלה עבור חודש מלא).
 - חייל משוחרר, מסיים שירות לאומי או שירות אזרחי - יהיו זכאים לפטור מתשלום דמי ביטוח למשך חודשיים מתום השירות, על פי התנאים שנקבעו בחוק.
 - **עולה חדש** - יהיה זכאי לפטור לתקופה של עד 12 חודשים מיום עלייתו לארץ.
 - **מי שמלאו לו 18 שנים ויתגייס לצה"ל או ישרת בשירות לאומי או אזרחי לפני גיל 21, לרבות מי שנמצא במכינה** - יהיה זכאי לפטור מתשלום דמי ביטוח מיום 1.8.2013, לתקופה מגיל 18 עד לתחילת השירות בצה"ל או תחילת השירות הלאומי/האזרחי.

- **מי שהתגייס לצה"ל או שירת בשירות לאומי או אזרחי לאחר גיל 21 ולפני גיל 22** - יהיה זכאי בתנאים מסוימים לפטור מתשלום דמי ביטוח לתקופה מגיל 18 עד לגיל 21.
- מי שמלאו לו 18 שנים ולא יתגייס לצה"ל או יתנדב לשירות לאומי, והוא לומד עדיין במוסד חינוכי על-יסודי עד כיתה י"ב - זכאי לפטור מתשלום דמי ביטוח בתקופת הלימודים בלבד, וזאת לא יאוחר מגיל 19. אם מלאו לך 18 שנים, וכבר סיימת את הלימודים במוסד על יסודי, ולא תתגייס לצה"ל ולא תתנדב לשירות לאומי, עליך להתחיל לשלם את דמי הביטוח לביטוח הלאומי.
- **פטור לפי תקנה 10 למחוסר עבודה שנרשם בשירות התעסוקה** מי שרשום בשירות התעסוקה כמחוסר עבודה ולא מקבל דמי אבטלה, יהיה פטור מתשלום דמי ביטוח לאומי (לא כולל דמי ביטוח בריאות). הפטור ניתן אוטומטית.

2. לא ישולמו דמי ביטוח מההכנסות הבאות:

- 2.1 גמלה לפי חוק זה, למעט דמי לידה וגמלה לשמירת הריון
- 2.2 גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה;
- 2.3 תגמול נכות או שאירים המשתלם למבוטח מכוח חוק של מדינת חוץ שאישר השר לעניין זה כחוק תגמולים;
- 2.4 **תגמולים לפי חוקי תגמולים אלה:**
 - (א) חוק הנכים;
 - (ב) חוק משפחות חיילים;
 - (ג) חוק המשטרה;
 - (ד) חוק נכי המלחמה בנאצים;
 - (ה) חוק נכי רדיפות הנאצים;
 - (ו) חוק נפגעי פעולות איבה;
 - (ז) חוק התגמולים לחסידי אומות העולם, תשנ"ה-1995;
 - (ח) חוק התגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם, תשנ"ב-1992;
- 2.5 **על ההכנסות הבאות לא ישולמו דמי ביטוח ע"י המעסיק:**
 - 2.5.1 פצויי פיטורין כאמור בסעיף 7(א9) לפקודה;
 - 2.5.2 "פידיון חופשה" ותשלום "דמי הסתגלות", המשולמים לעובד עקב ניתוק יחסי עובד ומעביד;
 - 2.5.3 פיצויי הלנת שכר;

4.1.6 קצבת ילדים

בשנת 2024, עבור ילדים עד גיל 18:

מיקום הילד במשפחה	סכום הקצבה המשולם עבור הילד
ראשון	169 ש"ח
שני	214 ש"ח
שלישי	214 ש"ח
רביעי	214 ש"ח
חמישי ואילך	169 ש"ח

לברור סכום "קצבת ילדים", "חיסכון לכל ילד" ו"מענק לימודים" ניתן להיכנס ל"מחשבוני ילדים" באתר הביטוח הלאומי. לקבלת מידע אישי על פרטי תכנית החיסכון של הילד/ה ניתן להיכנס לאתר הביטוח הלאומי.

4.1.7 קצבת אזרח ותיק

קיימים שני מועדים הקשורים לקביעת הזכאות לקצבת אזרח ותיק:

1. **גיל הפרישה** - הגיל שבו תהיה/תהיי זכאית לקצבת אזרח ותיק בתנאי שצברת תקופת אכשרה כנדרש בחוק, ובתנאי שהכנסתך מעבודה (לא כולל פנסיה) אינה עולה על ההכנסה המרבית, והכנסתך שלא מעבודה אינה עולה על כפליים ההכנסה המרבית. אלה סכומי ההכנסה המרבית מעבודה, שאם המבוטח לא עבר אותם, הוא עשוי להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק מלאה (בסוגריים סכומי ההכנסה המרבית שעשויים לזכות בקצבת אזרח ותיק חלקית).

להלן סכומי ההכנסה המרבית לשנת 2024

ש"ח לחודש	
9,258 (13,258)	מקבל קצבה יחיד
12,779 (18,510)	מקבל קצבה שיש לו בן/בת זוג תלוי (לפי הגדרה הקבועה בחוק)

גיל הפרישה לגברים - 67 שנים.

גיל הפרישה לנשים - 62 - 65 שנים (בהתאם לתאריך הלידה).

2. **גיל הזכאות לקצבת אזרח ותיק** - הגיל שבו תהיה/תהיי זכאית לקצבת אזרח ותיק ללא קשר להכנסותיך ועל-פי כללי זכאות נוספים. גיל הזכאות לגברים ולנשים - 70 שנה.

בין גיל הפרישה לגיל הזכאות - הכנסה מעבודה מחושבת לפי הברוטו (החייב בתשלום דמי ביטוח לאומי), ונכללים בה כל רכיבי השכר החייבים בתשלום דמי ביטוח. הכנסה שאינה מעבודה לא תיחשב כהכנסה (כגון הכנסה מנכסים או מריבית על השקעות) עד כפליים ההכנסה המרבית האמורה לעיל; הכנסה שמקורה בקצבה (פנסיה) המשולמת על-פי חוק ישראלי או חוק זר, או על-פי הסכם קיבוצי, או חוזה עבודה שנערכו בישראל או בחו"ל אינה נחשבת להכנסה לעניין הזכאות לקצבת אזרח ותיק.

אם הכנסתך עולה במעט על ההכנסה המרבית, תשולם "קצבת אזרח ותיק יחסית" - הקצבה המלאה פחות 60% מהסכום העולה על "ההכנסה המרבית".

3. **מענק מעבר לנשים בגיל 62** - בעקבות העלאת גיל הפרישה לנשים ודחיית מועד זכאותן לקצבת אזרח ותיק, נשים שנולדו מינואר 1960 עד דצמבר 1966 עשויות להיות זכאיות למענק מעבר. סכום המענק נקבע בהתאם לתאריך הלידה ולהכנסות מפנסיה, מקצבאות או מהכנסה שלא מעבודה. סכום המענק **המקסימלי** הוא 3,000 עד 4,000 ₪.

4.1.8 תגמולים למשרתים במילואים

כל אדם שנקרא לשירות מילואים זכאי לתגמול מילואים כדלקמן:

1. זכות לקבלת תגמולי מילואים

- 1.1 מי ששירת כחוק במילואים כמשמעותו בחוק שירות ביטחון תשי"ט-1959
- 1.2 מי שנקרא לאימון על-פי חוק עבודה לשעת חירום.
- 1.3 נער עובד שהשתתף בפעולות במסגרת החינוך הקדם צבאי יומיים רצופים לפחות, ובתנאי שעבד לפחות 30 ימי עבודה ב-3 חודשים שקדמו לפעולות.

2. שיעור התגמול ליום

לעובד שכיר ולעובד עצמאי - הכנסתם ברוטו ב-3 החודשים המלאים שקדמו לשירות המילואים, לחלק ב-,90 בתוספת 40% לפי הכללים. במקרים מיוחדים זכאי משרת במילואים לחישוב על-פי חודשי שכר אחרים. התגמול לא יפחת מהמינימום ולא יעלה על המקסימום (ראה סעיף 4).

פיצוי למעסיק - מעסיק זכאי לתשלום, לצורך כיסוי ההפרשות הסוציאליות ודמי הביטוח ששולמו עבור העובדים בתקופה בה היו במילואים. סכום הפיצוי מחושב ע"פ התגמול היומי לעובד (ע"פ שכרו ב 3 חודשים לפני המילואים מחולק ב 90) כפול 20% וכפול במספר

ימי המילואים. הזכאות הינה לתקופה 7/10/23 ועד 31/12/24. הפיצוי ישולם באופן שוטף החל מחודש אפריל 2024 ורטרואקטיבי עבור דמי מילואים ששולמו לפני-כן.

פיצוי לעובד עצמאי - עובד עצמאי המשרת במילואים יקבל פיצוי בנוסף לתגמול המילואים שהוא זכאי לו, בתנאי שביום השירות היה רשום בביטוח הלאומי כעצמאי ושילם באופן סדיר את תשלומי דמי הביטוח. הפיצוי יצורף לתגמול המילואים.
חישוב הפיצוי:

- סכום הפיצוי יהיה בשיעור של 25% מהתגמול המחושב לפי הכנסתו ברוטו כעובד עצמאי בלבד, ב-3 החודשים לחודש לתחילת שירות המילואים, עד למקסימום התגמול.
- אם המשרת במילואים הוא גם שכיר וגם עצמאי או שהוא מקבל תגמול לפי הכנסות קודמות, הפיצוי יחושב לפי הכנסתו כעצמאי בלבד, ב-3 החודשים המלאים שקדמו לשירות.
- כאשר ההכנסה של המשרת במילואים כעצמאי נמוכה מהתגמול המינימלי, וכן בחודשים שבהם אין לו הכנסה כעצמאי - הפיצוי יחושב לפי התגמול המינימלי.
- סכום התגמול והפיצוי יחד, לא יעלה על התגמול המקסימלי לתשלום, לרבות במקרים שבהם המשרת הינו שכיר וגם עצמאי.
- מהפיצוי ינוכה מס במקור בהתאם לחוק.

לחישוב סכום התגמול ניתן להיכנס למחשבון מילואים באתר הביטוח הלאומי.

3. תביעה לתגמול מילואים

תביעה לתגמול מילואים יש להגיש בתום השירות באתר הביטוח הלאומי, בצירוף אישור צה"ל - טופס מס' 3010.

- **שכיר העובד בשכר חודשי וכן שכיר העובד שלא בשכר חודשי** שעבד בשלושת החודשים שקדמו לשירות במילואים, 75 ימים לפחות, אצל מעסיק אחד או במקום עבודה אחד, יתבעו את התגמול ממעסיקם.
- **עצמאי** - ישולם לו תגמול באופן אוטומטי, ואין צורך להגיש תביעה.
- **עצמאי ושכיר** - תגמול המילואים מעבודתו כשכיר ישולם לו על ידי המעסיק. לקבלת תגמול מהכנסותיו כעצמאי - עליו להגיש תביעה אישית באתר הביטוח הלאומי.
- **תלמיד ישיבה, סטודנט ומי שאינו עובד** - יגישו תביעה אישית באופן עצמאי לביטוח הלאומי באמצעות אתר האינטרנט של ביטוח לאומי ניתן גם למלא את התביעה ולהגיש אותה באחד מסניפי המוסד.

- **מקבל דמי אבטלה** - שיצא למילואים במהלך התקופה שבה הוא מקבל דמי אבטלה - ישולם לו התגמול באופן אוטומטי לאחר קיזוז דמי האבטלה. אם עברו לפחות מ-60 יום מתאריך הפסקת העבודה - יהיה זכאי לתגמול ע"פ 3 חודשים הקודמים לתקופת השירות.

4. **מקסימום ומינימום התגמול לשכיר ולעצמאי ליום ו/או לחודש בש"ח:**

מינימום - שכיר ועצמאי		מקסימום - שכיר ועצמאי		תקופת השירות מתאריך
לחודש	ליום	לחודש	ליום	
6,668	222.27	49,030	1,634.33	1.1.2024
6,455	215.71	47,465	1,528.17	1.1.2023
6,130	204.34	45,075	1,502.50	1.1.2022
5,987	199.56	44,020	1,467.33	1.1.2021
5,987	199.56	44,020	1,467.33	1.1.2020
5,969	198.97	43,890	1,463.00	1.1.2019
5,898	196.61	43,370	1,445.67	1.1.2018
5,881	196.02	43,240	1,441.33	1.1.2017
5,881	196.02	43,240	1,441.33	1.1.2016
5,881	196.02	43,240	1,441.33	1.1.2015
5,881	196.02	43,240	1,441.33	1.1.2014
5,771	192.37	42,435	1,414.50	1.1.2013
5,692	189.72	41,850	1,395	1.1.2012

4.1.9 ביטוח נפגעי עבודה

ביטוח נפגעי עבודה נועד לפצות את המבוטח על אובדן הכנסה ונזק שנגרם לו עקב פגיעה בעבודה, ולסייע לו לחזור למעגל העבודה בעזרת שיקום מקצועי.

מי מבוטח -

- עובד שכיר;
- עובד עצמאי;
- הנמצא בשיקום מקצועי או בהכשרה מקצועית (במקום שאושר בתקנות הביטוח הלאומי); משתקם כהגדרתו בחוק זכויות לאנשים עם מגבלות המועסקים כמשתקמים;

- נבחן לפי חוק החניכות או חוק שירות התעסוקה (בשעת הבחינה בלבד);
 - מי שמתאמן לפי חוק שירות עבודה בשעת חירום;
 - אסיר, עציר, או חוסה במעון העובדים, בעבודה שאיננה כלולה בשירותים הרגילים;
 - תושב חוץ המועסק אצל מעסיק ישראלי בישראל;
 - תושב ישראל בחו"ל - בתנאים מסוימים;
- זכאי לגמלאות נפגעי עבודה -

מבוטח שאירעה לו "פגיעה בעבודה" (תאונת עבודה או מחלת מקצוע), וכן התלויים במבוטח שנפטר עקב פגיעה בעבודה (אלמן/ה, יתומים, הורים ובני משפחה אחרים - בנסיבות מיוחדות).

תאונות עבודה - תאונה תוך כדי ועקב העבודה, לרבות תאונה בדרך אל העבודה וממנה ותאונה בנסיבות המפורטות בחוק.

מחלת מקצוע - מחלה שהמבוטח חלה בה עקב עבודתו, והיא מופיעה ברשימת מחלות המקצוע שנקבעה בתקנות. אם המחלה לא מופיעה ברשימת מחלות המקצוע, אך נגרמה עקב תנאי העבודה, עדיין יש מקום להגיש תביעה ולבחון אם הנזק הוא תוצאה של תנאי עבודה מתמשכים על דרך המיקרוטראומה. עובד עצמאי החייב דמי ביטוח, תישלל זכאותו לגמלה, או תשלום לו גמלה מופחתת (לפי סכום החוב וזמן הפיגור בתשלום). עובד עצמאי שאינו רשום במוסד לביטוח לאומי בשעת הפגיעה אינו זכאי לגמלה.

גמלאות נפגעי עבודה

טיפול רפואי - ריפוי, החלמה ושיקום רפואי באמצעות קופת חולים. דמי פגיעה -

תשלום בגין היעדרות מהעבודה, ולכל היותר בעד 91 יום ממחרת יום הפגיעה. בעד יום הפגיעה אין משולמים דמי פגיעה, אולם משולם שכר ע"י המעסיק.

בעד שני הימים הראשונים שלאחר יום הפגיעה אין משולמים דמי פגיעה, אלא למי שאינו מסוגל לעבוד 12 ימים לפחות.

עבור 12 ימי הזכאות הראשונים ישולמו דמי פגיעה לעובדים שכירים בלבד - המעסיקים חייבים בהחזר התשלום לביטוח לאומי, חוץ ממעסיקים של עובד במשק בית.

עובדים עצמאיים אינם זכאים לדמי פגיעה עבור 12 ימי הזכאות הראשונים. שיעור דמי הפגיעה - 75% מהשכר (החייב בדמי ביטוח) ברבע השנה שלפני הפגיעה, ועד למקסימום דמי הפגיעה (בינואר 2024 - 1,241.25 ש"ח ליום לעובד שכיר ולעובד עצמאי).

תנאי הזכאות לדמי פגיעה - המבוטח נפגע בעבודה או חלה במחלת מקצוע, ועקב כך הוא אינו מסוגל לעבוד בעבודתו ואף לא בעבודה מתאימה אחרת

(עפ"י אישור רפואי), נזקק לטיפול רפואי, ולא עבד למעשה. אם המבוטח צמצם את שעות עבודתו בהוראת רופא - ישולמו לו דמי פגיעה מופחתים. תביעה לדמי פגיעה - יש להגיש מוקדם ככל האפשר, בטופס בל, 210/ לסניף הביטוח הלאומי שבמקום המגורים, ולצרף תעודה רפואית ראשונה על הפגיעה, הניתנת בקופת חולים. יש להגיש את התביעה בתוך 12 חודשים מיום הפגיעה. הגשת תביעה לאחר המועד הזה עלולה לפגוע בזכות לגמלה, כולה או חלקה.

ניתן להגיש את התביעה עם כל המסמכים הרפואיים באופן מקוון באתר הביטוח הלאומי.

4.1.10 מענק עידוד חזרה לעבודה

המוסד לביטוח לאומי פרסם הנחיות בדבר מתן מענק עידוד **לעובדים החוזרים לעבודה**. על פי ההודעה המענק ישולם **למפונים** ולמי שעובד אצל מעסיק באזור **מפונה** - בהתאם לעמידה בתנאי הזכאות, כמפורט להלן:

למענק זכאי אחד מאלה

- עובד שכיר, תושב ישראל שמקום מגוריו הקבוע (לפי כתובת המגורים ברשות האוכלוסין וההגירה) ביישוב מפונה, והוא עובד בכל מקום בארץ.
- עובד שכיר, תושב ישראל שמקום מגוריו הקבוע (לפי כתובת המגורים ברשות האוכלוסין וההגירה) בכל מקום בארץ, והוא עובד אצל מעסיק באזור מפונה.

לתשומת הלב: תושב אשקלון יהיה זכאי למענק רק אם הוא עבד באזור מפונה או שהוא עצמו מפונה (פונה לבית מלון או זכאי למענק אכלוס).

תנאי הזכאות

- העובד חזר או ממשיך לעבוד אצל אותו מעסיק שעבד אצלו, לפחות באחד מהחודשים יולי-ספטמבר 2023.
- העבודה צריכה להיות במשרה מלאה, כנהוג במקום העבודה.
- העובד הגיע פיזית למקום העבודה לפחות 11 ימים בחודש. במניין 11 הימים לא ייכללו ימי עבודה מהבית, וכן ימי מחלה או חופשה שקיבל עבורם תשלום.
- העבודה אינה אצל מעסיק ציבורי.

תקופת הזכאות

נכון להיום ניתן לקבל מענק עבור חודשים נובמבר, דצמבר 2023. הזכאות למענק עבור חודשים ינואר עד מרץ 2024 תיבחן בכל חודש, בהתאם לרשימת היישובים המפונים.

סכום המענק

3,000 ש"ח בחודש.

אופן הגשת הבקשה למענק

הגשת בקשה באמצעות המעסיק.

המעסיק צריך להגיש בקשה למענק עבור העובד בכל חודש באופן מקוון באתר. לתשומת הלב: לפני הגשת הבקשה יש לשדר למוסד לביטוח לאומי את נתוני השכר החודשי של העובד (טופס 100). בלי שידור הטופס המוסד לביטוח לאומי לא יטפל בבקשה.

עבור כל חודש יש להגיש בקשה בתחילת החודש הבא. לדוגמה: עבור חודש נובמבר ניתן להגיש בקשה מתחילת חודש דצמבר.

אם המעסיק לא הגיש בקשה - העובד יוכל להגיש בקשה באופן עצמאי באתר, לאחר שיעברו 60 ימים מהחודש המזכה במענק, ולא יאוחר מ-1.7.25. לדוגמה: עבור חודש נובמבר אפשר להגיש בקשה מחודש פברואר.

עדכון העובד

העובד יקבל הודעת sms מהביטוח הלאומי על הגשת הבקשה.

עד מתי אפשר להגיש בקשה למענק עידוד?

המעסיק יכול להגיש בקשות למענק עידוד עבור העובד לאחר כל חודש זכאות, ולא יאוחר מ-1.1.2025.

עובד שמעסיקו לא הגיש בקשה עבורו - יוכל להגיש בקשה לאחר שיעברו 60 ימים מהחודש המזכה במענק, ולא יאוחר מ-1.7.2025.

מתי ישולם המענק?

בקשה שתאושר מ-1 עד 18 בחודש - תשולם ב-21 באותו החודש.

בקשה שתאושר מ-19 עד 28 בחודש - תשולם ב-2 לחודש הבא.

בקשה שתאושר מ-29 עד 31 בחודש - תשולם ב-21 לחודש הבא.

חשוב לדעת! ניתן לקבל מידע על אישור הבקשה ומועד התשלום באתר האישי או בצ'אט עם נציג אנושי באתר.

תשלום המענק

העובד יקבל את המענק לחשבון הבנק שלו שמעודכן במוסד לביטוח הלאומי.

ניתן לעדכן פרטי חשבון בנק [בקישור זה](#).

האם אפשר לקבל "מענק עידוד חזרה לעבודה" וגם "מענק תמרוץ עבודה בחקלאות ובניין"?

לא ניתן לקבל מענק עידוד ומענק תמרוץ עבור אותו חודש.

מי שזכאי למענק עידוד ומענק תמרוץ באותו חודש - יקבל את המענק הגבוה מבניהם.

מי שזכאי למענק עידוד אצל יותר ממעסיק אחד באותו חודש - יקבל רק מענק אחד.

מי שזכאי למענק תמרוץ אצל יותר ממעסיק אחד באותו חודש - יקבל רק מענק אחד.

ניכוי הוצאות שכיר לעניין דמי ביטוח לאומי [באדיבות הפירמה: סומך חייקין ושות', רו"ח]

המוסד לביטוח לאומי פרסם חוזר הבהרה בנושא ניכוי הוצאות שכיר מהברוטו לצרכי תשלום דמי ביטוח

במסגרת החוזר מבהיר המוסד לביטוח לאומי את עמדתו, לפיה מעסיק אינו רשאי לקזז הוצאות מהכנסת העבודה של עובדיו החייבת בדמי ביטוח, גם אם הוצאות אלו מותרות לעובדים בניכוי לצרכי מס הכנסה.

סעיף 344(א) לחוק הביטוח הלאומי קובע כי חישוב ההכנסה של עובד לעניין דמי ביטוח לאומי יהא בהתאם להכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה.

הכנסת עבודה שבסעיף 2(2) לפקודה הינה ההכנסה ברוטו לפני ניכוי הוצאות קיזוזים או פטורים.

בסעיף 17 לפקודה (והתקנות מס הכנסה מכוח סעיף זה) מפורטות הוצאות הניתנות לניכוי מההכנסה בכפוף לתנאי הסעיף.

מכאן, לטענת המוסד לביטוח לאומי, ככל המדובר בהוצאה לפי סעיף 17 (סעיף אליו לא מפנה סעיף 344 לחוק) הרי שאין היא רלוונטית לעניין חישוב ההכנסה לעניין חוק הביטוח הלאומי. כלומר - לצרכי תשלום דמי הביטוח לשכירים אין זכאות לנכות הוצאות.

מדובר בהוצאה ששולמה ע"י המעסיק אולם המעסיק אינו נושא בה אלא מחייב את העובד, ובסופו של דבר, ההוצאה הינה של העובד.

דוגמאות להוצאות שאינן תקינות לקיזוז הוצאות העובד:

1. השתתפות העובד בהוצאות המעסיק כגון: חניה, ביטוח מקצועי ועוד.
2. חלק העובד בשדרוג רכב - המעסיק מעמיד רכב צמוד לרשות העובד, והעובד בוחר ברכב יקר יותר ממה שהקצה לו המעסיק, כאשר תוספת ההוצאה מקוזזת משכר הברוטו של העובד.
3. תשלום העובד בגין חריגה בהוצאות - המעסיק מגביל את עלויות העובד (לדוגמה בהוצאות דלק או אגרות). העלויות מיוחסות למעסיק והחריגה מקוזזת משכר העובד.

במסגרת ההנחיה הובהר, כי עובד שכיר אינו רשאי לקזז הוצאות מהכנסת עבודה החייבת בדמי ביטוח, גם אם ההוצאה מותרת בניכוי לצרכי מס הכנסה ומכאן שיש לנכות הוצאות אלו משכר הנטו ולא משכר הברוטו.

[קישור לחוזר המוסד לביטוח לאומי <](#)

זקיפת שווי הטבה בגין אירועי גיבוש לעובדים, בעקבות פסקי הדין בעניין

שקל ובעניין קרית שמונה [באדיבות הפירמה: דלויט ישראל ושות', רו"ח]

שני פסקי דין פורסמו: בעניין שקל של בית הדין האזורי לעבודה (ב"ל 11-10162-20 שקל ושות' עורכי דין נ' המוסד לביטוח לאומי) ובעניין קרית שמונה של ביהמ"ש העליון (ע"א 7722/21 איתוראן ספורט קרית שמונה (2001) בע"מ ואח' נ' פקיד שומה חיפה), אשר מחדדים את הכללים בתחום המיסוי של אירועי גיבוש לעובדים.

כזכור, בהנחיה מיום 9 באפריל 2018 (בהתייחס לפס"ד זה נשון של בית הדין האזורי לעבודה - ב"ל 12-07-30052), פרסמה רשות המיסים את עמדתה לגבי זקיפת שווי הטבה בגין ימי גיבוש לעובדים. על פי ההנחיה, במקרים בהם מתקיימים כל התנאים שלהלן, ניתן לראות באירוע ככזה שבו טובת המעביד גוברת על טובת העובד, ולכן, אין צורך לזקוף שווי לעובדים: א. צרכי העבודה מצדיקים עריכת אירוע גיבוש לעובדים, כגון: מקומות עבודה בעלי מספר רב של עובדים, נדרשת עבודת צוות וכיוצ"ב; ב. ההחלטה על קיום האירוע היא של המעסיק והעובדים הרלוונטיים מוזמנים לאירוע; ג. ימי הגיבוש נחשבים ימי עבודה ומשולם שכר מלא בגינם; ד. העובדים לא זכאים לצרף בת/בן זוג לאירוע הגיבוש או לחלק ממנו (לרבות כל קרוב, כהגדרתו בסעיף 76(ד) לפקודת מס הכנסה); ה. פעילות הגיבוש נערכת רק במהלך שבוע העבודה. במידה וחלק מהפעילות נערכת בסוף שבוע ו/או במהלך חופשות, יש לזקוף שווי מלא על כל הפעילות; ו. לויז הפעילות נקבע או מאושר על-ידי המעסיק; ז. הפעילות נערכת בישראל; ח. מטרת הפעילות הינה לצורך שיפור העבודה והממשקים בין העובדים. כמו כן, הפעילות חייבת לכלול הרצאה מקצועית או פעילות העשרה.

הבהרות ודגשים נוספים שנרשמו בהנחיה: על המעסיק לשמור מסמכים מאמתים לקיום הכללים לעיל. העלויות בהן עמד המעסיק הינן סבירות ביחס לפעילות ומטרתה. לעניין זה, עלויות העומדות בהוראות תכ"מ, הינן עלויות סבירות (נכון להיום - 400 ש"ח לפעילות של יום שלם ללא לינה או 700 ש"ח ליום לפעילות הכוללת לינה).

בהתאם לשני פסקי הדין החדשים, חודדו הכללים לקביעה מתי אירוע גיבוש יחשב כטובת המעסיק, אשר מהווים שינוי מהודעת מס הכנסה הני"ל, כפי שיוסבר מטה.

בפסק דין בעניין קרית שמונה, אשר עסק, בין היתר, בפעילויות גיבוש לשחקני קבוצת הכדורגל עירוני קרית שמונה, נקבע כי כדי לאתר הטבות-מעביד אשר חייבות במס הכנסה יש להשתמש במבחן-עזר אשר מציג את השאלה הבאה: **"האם ההטבה חוסכת לעובד הוצאה שהעובד היה מוציא ממילא?"**

בעניין הוצאות בגין גיבוש העובדים נקבע, כי אכן, אירועי גיבוש נועדו לגרום לעובדים הנאה, אולם הם נערכים במסגרת העבודה ולצרכיה ובמטרה לתרום ללכידות החברתית ומתוך מחויבות העובד למקום עבודתו. מסיבה זו לא ניתן לקבוע בסבירות גבוהה שאירועי הגיבוש חוסכים לעובדים הוצאות שהעובדים היו מוציאים בלאו הכי.

אף על פי כן, נקבע כי יש לספק לרשות המיסים את התייעוד המתאים להוכחתה של פעילות הגיבוש הנטענת כפעילות בה נטלו כל עובדי החברה, או מרביתם ובמקרה זה לא סופק התייעוד המתאים.

בפסק הדין בעניין שקל, אשר עסק בחבות ביטוח לאומי בגין אירועי גיבוש של עובדי המשרד בחו"ל (ללא בני זוג) נקבע כי על מנת שאירועי הגיבוש ייחשבו כטובת המעסיק, עליו להניח מסד ראיתי מספק שיצדיק את טענתו כי הוא "הנהנה העיקרי" באירוע זה.

בית הדין האזורי לעבודה מדגיש כי אין מחלוקת שלאירועי הגיבוש יש חשיבות בפיתוח ההון האנושי, בשימורו ובהעמקת יחסי העבודה בין העובדים השונים, אך יש צורך שהאירוע יהיה במובהק אירוע שמשרת את המעסיק במידה ניכרת יותר. כאשר מדובר בפעילות מסוג השתלמות מקצועית, היא תהיה משויכת מטבעה ל"שדה" המעסיק, וניתן יהיה לטעון בנקל כי טובת המעסיק גוברת. עם זאת, כאשר מדובר באירועים שאינם כוללים השתלמויות לימודיות או מקצועיות כלל, אלא פעילויות שבמרכזן רווחתו של העובד וכל כולן מוקדשות לפעילויות פנאי שונות ומהנות, קיימת "זיקת הנאה משותפת" הן למעסיק והן לעובד. דעתו של בית הדין היא כי "אופיו המערב של אירוע הגיבוש ותרומתו המשולבת הן למעסיק והן לעובדים מצדיק את סיווגו כ"אירוע מעורב" ובתור שכזה לא ניתן להחיל עליו את הכללים שהמחוקק קבע ביחס לאירועים בהם הנהנה העיקרי הוא המעסיק".

אף על פי כן, בפסק הדין היו אמירות משמעותיות לגבי אינדיקציות ומבחנים שפורטו בהנחיית רשות המיסים משנת 2018:

מבחנים שאינם רלבנטיים

1. **כיום מן הראוי לזנוח את מבחן מקום הפעילות** ואת ההבחנה לפיה אם האירוע מתקיים בחו"ל, חזקה היא שהעובד הוא הנהנה העיקרי, ולהיפך.
2. **עלות האירוע** כשלעצמה, אינה יכולה ואינה צריכה להיות הממד שעל פיו יפסוק בית המשפט מיהו הנהנה העיקרי.

מבחנים להם ייחס בית הדין חשיבות

1. העובדה שלא נכללה פעילות לימודית או מקצועית כלשהי היתה אחד הגורמים לכך שבית הדין פסק שיש לזקוף שווי לעובדים.
2. ניתן להסיק מאמירות בית הדין, שכדי להלום את הטענה שטובת המעסיק באירוע הגיבוש גוברת, **רצוי לקיים את הפעילות בימים א-ה' ולשלם בגינם שכר כרגיל לעובדים.**

גם במקרה דנן, עמד בית הדין על חשיבות **תיעוד הפעילויות** וההוכחה כי המעסיק הוא הנהנה העיקרי מאותן פעילויות, למשל על ידי הבאת נתונים מספריים שניתן להסיק מהם מהי מידת ההשפעה של אירועים אלה על מצבת כוח האדם במשרד בכלל, ולפי חיתוך עיסוק.

לאור האמור לעיל, **אנו ממליצים לבחון מחדש את אופן זקיפת השווי לעובדים בגין אירועי גיבוש עובדים, תכנון האירועים העתידיים בהתאם לכללים שנבחנו בפסקי הדין הנ"ל ולדאוג לתיעוד המתאים.**

4.1.13

המוסד לביטוח לאומי: אי רישום ואי תשלום דמי ביטוח - אחריות המעביד

חוזר מעסיקים מס' 1503 של המוסד לביטוח לאומי מיום 5 במרץ 2023

הוראות סעיף 369 לחוק הביטוח הלאומי ("החוק") קובעות את אחריות המעסיק לשיפוי המוסד לביטוח לאומי ("המוסד") בסכום השווה לגמלאות בכסף ששילם המוסד, או שהוא עתיד לשלמן במצבים בהם - לא נרשם מעסיק או לא דיווח על העסקת עובד או לא שילם את דמי הביטוח במועד, ולפני הרישום או אחרי מועד התשלום, קרה מקרה המזכה את העובד בגמלה.

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות יעדי תקציב 2017-2018). התשע"ז - 2016, תוקן סעיף 369 לחוק באופן שמאפשר למוסד לאכוף בדרך יעילה ואפקטיבית באמצעות פקודת מיסים (גבייה), את גביית החוב שנוצר בגין הפעלת סעיף זה.

בהוראת סעיף 369 לחוק, נקבעה הגדרה של "יום העילה" שהוא היום הקובע שיפוי למוסד, ממעסיק שלא דיווח על העסקת עובד ו/או לא שילם את דמי הביטוח: "יום העילה" באשר ל-דמי פגיעה, קצבת נכות מעבודה או תלויים - יום הפגיעה; באשר ל-קצבת זקנה, דמי לידה, שמירת הריון ודמי אבטלה - יום תחילת הזכאות; באשר ל- קצבת שאירים - יום הפטירה, והכל על כל מקרה המזכה בגמלה שקרה ביום 1.7.2017 ואילך.

בחוזר פורטו 5 מקרים הקובעים את אחריותו של מעסיק לשיפוי המוסד, כאשר לא דיווח על העסקת העובד ביום העילה או שלא שולמו דמי הביטוח, למעט מצב שבו ערך המעסיק הסדר תשלומים לפני יום העילה.

הוראות תקנה 12 לתקנות הביטוח הלאומי (רישום), התשכ"ג - 1963 קובעות כי מעסיק חייב ברישום במוסד תוך שבועיים מיום היותו לראשונה מעסיק.

בחוק נקבעה תקופה מינימלית של 30 ימי הפרה שרק ממנה ואילך ניתן יהיה לראות באי רישום, או אי התשלום של דמי הביטוח כהפרה אשר מאפשרת למוסד לחייב את המעסיק בתשלום והסכום המירבי לחיוב המעסיק. אם בעקבות תביעה של העובד לגמלה נמצאה תקופת הפרה של המעסיק ביום העילה, ישלח המוסד למעסיק מכתב דרישה בדואר רשום בדבר הכוונה לחייבו בסכום הגמלה, במידה והמעסיק לא טען את טענותיו בכתב בחוק 45 ימים, יראו את ההודעה על כוונת החיוב כדרישת תשלום שנמסרה למעסיק במועד.

4.2.1 השלכות מלחמת חרבות ברזל

4.2.1.1 חוק הגנה על עובדים בשעת חירום (תיקון מס' 5 והוראת

שעה - חרבות ברזל), התשפ"ד - 2023

ביום 28.11.2023 פורסם ברשומות חוק הגנה על עובדים בשעת חירום (תיקון מס' 5 והוראת שעה - חרבות ברזל), התשפ"ד - 2023 (להלן: "תיקון לחוק הגנה על עובדים"), אשר מקנה הגנה מפני פיטורים לעובדים נוספים. להלן עיקרי התיקון לחוק הגנה על עובדים: חוק הגנה על עובדים בשעת חירום, התשס"ו - 2006 (5735) קובע, כי מעביד לא יפטר עובד בשל אחת מאלה:

1. היעדרות מהעבודה או אי-ביצוע העבודה, עקב הוראה שניתנה בשעת התקפה, או עקב הוראה שניתנה בעת מצב מיוחד בעורף, אשר בשלה נמנע מהעובד מלהתייצב בעבודתו או מלבצעה, ולעניין אדם עם מוגבלות - לרבות בשל מוגבלותו.

2. היעדרות מהעבודה לצורך השגחה על ילדו (ילד עד גיל 14), אם יצאה הוראה מפורשת מאת כוחות הביטחון לסגור את מוסדות חינוך, או אם יצאה הנחיה כאמור, שלפיה מחויב העובד לשהות במוסד החינוך, שבו לומד הילד או שבו הוא שוהה.

בהתאם לתיקון לחוק הגנה על עובדים, בתקופת הוראת השעה - מיום 7.10.2023 ועד ליום 1.7.2024 או עד תום תקופת ההארכה, מעסיק לא יפטר עובד בשל היעדרותו מהעבודה או אי ביצוע העבודה מחמת התקיימות אחד מאלה:

1. העובד התפנה ממקום מגוריו, שנמצא ביישוב המנוי בתוספת
2. העובד הוא הורה או בן זוג של חטוף או נעדר כתוצאה מפעולות האיבה או פעולות המלחמה, או שהוא בן משפחה אחר של חטוף או נעדר כאמור שהגיש הצהרה חתומה בכתב ידו כי נמנע ממנו להתייצב לעבודתו או לבצעה מחמת היות בן משפחתו חטוף או נעדר.
3. העובד הוא חטוף או נעדר.
4. העובד נעדר ממקום עבודתו לצורך השגחה על ילדו הנמצא עימו, עקב שירותו של בן הזוג של העובד או הורה האחר של ילדו כחייל.

4.2.1.2 תשלומים לקופת גמל לקצבה בעבור חטוף או נעדר - הוראת שעה

במסגרת התיקון לחוק הגנה על עובדים, תוקן גם חוק הביטוח הלאומי ונקבע כי, מעסיק של עובד חטוף או נעדר, שנהג לשלם תשלומים לקופת גמל לקצבה, ימשיך וישלם את התשלומים שעליו לשלם וכן את חלקו של העובד, והכל בשיעורים ולפי שכר העבודה שהיה משולם לו אילו הוסיף לעבוד באותה תקופה. המעסיק ידווח למוסד לביטוח לאומי על התשלומים שביצע, באופן שעליו יורה המוסד ויפורסם באתר המוסד. התיקון לחוק הביטוח הלאומי יהיה תקף לשנתיים מיום 7.10.2023.

4.2.1.3 צו הרחבה להסכם קיבוצי בעניין משרתי המילואים ובני זוגם וצבירת חופשה שנתית לעובדים מסוימים (חרבות ברזל)

ביום 6.3.2024 פורסם ברשומות צו הרחבה להסכם קיבוצי בעניין משרתי המילואים ובני זוגם וצבירת חופשה שנתית לעובדים מסוימים (חרבות ברזל) (להלן: "צו ההרחבה"), לפיו הורחבו הוראות ההסכם הקיבוצי מיום 4.2.2024 בין נשיאות הארגונים העסקיים לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה, שעניינו הסכמות בנוגע לתוספת ימי היעדרות בתשלום על אלו הקיימים בדיון לבני ולבנות זוג של המשרתים במילואים, הרחבת התקופה המוגנת מפני פיטורים למשרתי המילואים בתקופת ההסכם וצבירת ימי חופשה שנתית לעובדים מסוימים. להלן עיקרי צו ההרחבה:

תקופת צו ההרחבה - מיום 7.10.2023 ועד ליום 31.12.2024.

הרחבת התקופה המוגנת מפני פיטורים למשרת מילואים

מעסיק של עובד שנעדר בשל שירות מילואים במשך 60 ימים או יותר במהלך תקופת צו ההרחבה, לא יפטר במשך 60 ימים שלאחר תום שירות המילואים ע"פ סעיף 41א(ב) בחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט 1949- אלא אם אישרה ועדת פיקוח מטעמים מיוחדים ושיירשמו בהחלטתה שבשלהם יש להתיר את הפיטורים, ורק אם הוכיח המעסיק כי הפיטורים המבוקשים אינם בשל שירות המילואים. הוועדה תיתן החלטתה תוך 14 ימים וככל הניתן לאחר שתובא לפנייה תגובת העובד.

ימי היעדרות בתשלום לבן הזוג של משרת המילואים

בתקופת צו ההרחבה בן הזוג של משרת המילואים זכאי לימי היעדרות בתשלום מעבר לדיון, כמפורט להלן:

תוספת ימי היעדרות בתשלום לבן הזוג	ימי מילואים מצטברים במהלך תקופת ההסכם
0	עד 30
2	31-60
4	61-90
6	91-120
8	121 ומעלה

לעניין צו הרחבה זה - "בן זוג של משרת במילואים":

1. בן זוג של משרת במילואים שלהם ילד אחד לפחות מתחת לגיל 14.
2. בן זוג של משרת במילואים שלהם ילד עד גיל 18 שחולה במחלה ממארת או מטופל בדיאליזה.
3. בן זוג של משרת במילואים שבהשגחתם או בטיפולם הבלעדי, קרוב שהוא אדם עם מוגבלות.
4. בן זוג של משרת במילואים שלו או לבן זוגו הורה חולה. ניתן יהיה לנצל את ימי היעדרות בתשלום במהלך תקופת צו ההרחבה באחת או יותר מהנסיבות הבאות:
 1. מחלת ילד עד גיל 14 - בכפוף להצגת אישור רפואי.
 2. טיפול או השגחה בלעדי בקרוב שהוא אדם עם מוגבלות - בכפוף להצגת אישור רפואי.
 3. מחלת ילד עד גיל 18 שחולה במחלה ממארת או מטופל בדיאליזה - בכפוף להצגת אישור רפואי.
 4. טיפול בהורה חולה - בכפוף להצגת אישור רפואי.
 5. הארכת תקופת הלידה וההורות של בן הזוג.
 6. השגחה וטיפול בילד.
 7. היעדרות הנדרשת עקב היציאה לשירות המילואים הפעיל של בן הזוג, לצורך סידורים הכרחיים לניהול ותחזוקת משק הבית, שניתן לבצעם רק בשעות העבודה.
 8. היעדרויות אחרות - בתיאום עם המעסיק.

ימי היעדרות כמפורט לעיל שנוצלו טרם כניסת הצו לתוקף ושולם ביגום שכר מלא, יוחזרו למכסת ימי המחלה ו/או החופשה של

העובד לא יאוחר ממשכורת החודש העוקב לכניסת הצו לתוקף. ימי היעדרות ניתנים למימוש רק בעת שירות מילואים פעיל של בן הזוג.

ימי היעדרות ניתנים למימוש גם באופן חלקי כשעות היעדרות ולא בהכרח כניצול של יום עבודה מלא. הזכות לימי היעדרות אינה נצברת מעבר לתום תקופת צו ההרחבה ואינה ניתנת לפדיון.

ימי היעדרות הנם בנוסף לכל זכות אחרת מכל מקור שהוא ובכלל זה אינם באים בחשבון ימי מחלה או החופשה של בן הזוג הזכאי לזכות. ערך ימי היעדרות הינו כשכר חופשה.

בן זוג של משרת מילואים שלו מספר ימי חופשה בשכר במהלך שנה קלנדרית העולה על 35 ימים, מכסת ימי היעדרות בתשלום תהיה מחצית מימי היעדרות המצוינים בטבלה שלעיל.

שעת היעדרות לבן/בת זוג של משרת מילואים

בתקופת צו ההרחבה, זכות בן /בת הזוג של משרת במילואים הקבועה בסעיף 7(ג) (6) לחוק עבודת נשים, תשי"ד-1954, ע"פ התנאים הקבועים שם, תחול גם במקרה שבן/בת הזוג עובדים במשרה מלאה המפוצלת אצל מעסיקים שונים, באופן יחסי אצל כל מעסיק, בכפוף להצגת אסמכתא בדבר היקפי משרה בפועל בקרב כלל המעסיקים.

צבירת חופשה שנתית

על אף האמור בכל דין, עובד רשאי לצבור את יתרת ימי החופשה השנתית העומדת לרשותו גם בלא הסכמת המעסיק ולצרפה לחופשה שתינתן בשתי שנות העבודה הבאות, אם במהלך תקופת צו ההרחבה התקיים אחד או יותר מאלה:

1. המעסיק לא נתן חופשה לעובדו.
 2. העובד נעדר בשל שירות מילואים לפי חוק.
 3. העובד נעדר מעבודתו או לא ביצע אותה בשל הנסיבות המופיעות בסעיף 2 לחוק הגנה על עובדים בשעת חירום.
 4. העובד נקרא לשירות עבודה או שהועסק במקום עבודה שניתן לו אישור למפעל חיוני או מפעל לשירותים קיומיים.
- צו ההרחבה יעמוד בתוקפו עד ליום 31.12.2024.

4.2.1.4 חוק הקפאה והפחתה של דמי הבראה בשנת 2024 לשם תקצוב הטבות לחיילי מילואים, התשפ"ד - 2024

ביום 18.3.2024 פורסם ברשומות חוק הקפאה והפחתה של דמי הבראה בשנת 2024 לשם תקצוב הטבות לחיילי מילואים, התשפ"ד - 2024 (להלן: "חוק הקפאה והפחתה") שעניינו הפחתת דמי הבראה מכל עובד במשק והעברתו לאוצר המדינה, לשם הענקת הטבות לחיילי מילואים על רקע מלחמת "חרבות ברזל".

להלן עיקרי חוק הקפאה והפחתה:

כל מעסיק יפחית לעובד שזכאי לפי הסכם או נוהג לדמי הבראה בשנת 2024 (למעט עובד המועסק על ידי יחיד שלא במסגרת עסק או משלח יד) סכום של יום הבראה אחד מתשלום דמי הבראה בשנת 2024, במועד שבו הם משולמים. באשר לעובד במשרה חלקית, מחיר יום הבראה שיופחת יהיה בהתאם לחלקיות משרתו. באשר לעובד שדמי הבראה משולמים לו כתשלום חודשי, הסכום שיופחת מדמי הבראה הנו של יום הבראה אחד כשהוא מחולק ב-12.

ממשכורתו של עובד המועסק בחלק מהתקופה שבעדה משולמים לו דמי הבראה בשנת 2024, יופחת חלק יחסי מיום הבראה בהתאם לחלקיות ההעסקה באותה תקופה.

ככל שדמי הבראה ניתנים לעובד בדרך של מימון נופש או בהטבה אחרת הניתנת בעין - יפחית המעסיק את המימון או את שווי ההטבה כאמור במחיר יום הבראה במנה המתקבלת מחלוקת השווי הכולל של ההטבה האמורה שהייתה נזקפת לעובדת לעניין מס הכנסה במספר ימי הבראה שלהם היה זכאי העובד בשנת 2024.

המעסיק יעביר את הפחתת סכום דמי הבראה לקופת המדינה במועד תשלום דמי הבראה לעובד, ויראו אותו כמס שנוכה במקור ממשכורת לעניין דיווח, גבייה ואכיפה לפי פקודת מס הכנסה.

עובד שבשנת 2024, יהיה זכאי ל-5 ימי הבראה ומשכורתו החודשית הממוצעת בתקופה של שלושת החודשים ינואר 2024 עד מרץ 2024 אינה עולה על 6,000 ש"ח, הפחתה לגביו תהיה בשיעור של חצי יום הבראה בלבד.

בהתאם לחוק הקפאה והפחתה, הסכום של יום הבראה שלפיו יחושבו דמי הבראה בשנת 2024 לעובד, לא יעלה השנה, גם אם הדבר הוסכם בהסכם או נוהג. עדכון תעריף דמי הבראה יידחה לשנת 2025.

עוד נקבע בחוק ההקפאה והפחתה, כי כל מעסיק חייב להעביר למדינה "סכום השתתפות", הכולל מלבד מחיר יום הבראה גם תשלומים שנחסכו למעסיק בשל אי תשלום יום הבראה כגון תשלומי ביטוח לאומי, מס שכר והפקדות לקרן השתלמות (לגבי מעסיקים המפרישים לקרן השתלמות על דמי הבראה). בנוסף, "סכום ההשתתפות" כולל העלאת מחיר יום הבראה שעובד אמור היה לקבל בשנת 2024 לעומת 2023 (לדוגמה, אם בהתאם להסכם עבודה מחיר יום הבראה בשנת 2024 אמור היה לעלות ביחס לשנת 2023 - העובד לא יקבל העלאה אך ההפרש יתווסף ל"סכום השתתפות").

הפחתת דמי הבראה לא תפגע בסכום המשולם לעובד לקופת גמל לקצבה/ לפנסיה תקציבית. הוראה בהסכם עבודה לעניין דחיית תשלום דמי הבראה או ביטולם לשנת 2024 לא תהיה תקפה. יודגש, כי חלק דמי הבראה אשר לא שולם לעובד בשנת 2024, לא ניתן יהיה להשבה בעתיד.

הוראות חוק ההקפאה והפחתה יחולו גם על חייל המשרת בצבא קבע. תחולת חוק ההקפאה והפחתה הינה החל מיום 18.3.2024.

4.2.2 שעות עבודה ומנוחה

4.2.2.1 רישום שעות עבודה

על פי תיקון לחוק הגנת השכר, שפורסם ביום 6.7.2008, תוקן גם סעיף (25א) לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951.

על פי התיקון, לעניין שעות עבודה, שעות מנוחה שבועיות ושעות נוספות ייערך הרישום בפנקס שעות דיגיטליים או אלקטרוניים, יחתם הרישום מידי יום בידי העובד ויאושר בחתימת אחראי שהמעביד מינה לכך.

4.2.2.2 חוק שעות עבודה ומנוחה - הגדרת שעות עבודה והפסקה לצורך תפילה

בהתאם לחוק שעות עבודה ומנוחה, "שעות עבודה" פירושו - הזמן שבו עומד העובד לרשות העבודה, לרבות הפסקות קצרות ומוסמכות הניתנות לעובד להחלפת כוח ואויר ולרבות הפסקות לשם שימוש בחדר שירותים.

בהתאם לחוק, עובד רשאי להתפלל במהלך יום עבודתו בהתאם לדרישות דתו; זמן התפילה ייקבע במקום העבודה בהתאם לצורכי העבודה ואילווציה, ובהתחשב בדרישות דתו של העובד ואינו נכלל במסגרת הגדרת המושג "שעות עבודה".

ביום 17.09.2013 פורסמה ברשומות הודעה על מתן היתר כללי בדבר הפסקות בעבודה לשם תפילה. על פי ההיתר, בימים שבהם שעת הזריחה היא לאחר השעה 6:30, עובד אשר יום עבודתו מתחיל בין השעות 7:00 ל-8:00 והוא מנוע מפאת זרישות דתו להתחיל את יום עבודתו בטרם התפלל, והוא אינו מתפלל במקום העבודה בתחילת יום העבודה, רשאי לאחר למקום העבודה בחצי שעה, ובלבד שנשאר לעבוד כמשך הזמן שאיחר בתום אותו יום עבודה או בתום יום אחר באותו חודש בהסכמת המעביד.

4.2.2.3 צו הרחבה לקיצור שבוע עבודה ל-42 שעות שבועיות

1. ביום 19.3.2018 פורסם ברשומות צו הרחבה בדבר קיצור שבוע העבודה במשק. במסגרת צו ההרחבה נקבע, כי הוראות ההסכם הקיבוצי הכללי לקיצור שבוע עבודה ל-42 שעות שבועיות, אשר נחתם ביום - 29/3/2017, יורחבו ויחולו, החל מיום 1 באפריל 2018 על כל העובדים והמעסיקים בישראל.

להלן עיקרי צו ההרחבה:

(1) היקף שבוע עבודה במשק יקוצר בשעה אחת, כך ששבוע העבודה יעמוד על 42 שעות עבודה ללא הפחתה בשכר (עד כה שבוע העבודה עמד על 43 שעות שבועיות). שכר השעה יחושב על בסיס של 182 שעות לחודש עבודה.

(2) קיצור שבוע העבודה יבוצע ע"י הפחתת שעת עבודה אחת ביום מוגדר וקבוע במהלך שבוע העבודה (להלן: "היום המקוצר").

(3) היום המקוצר ייקבע בהתאם לצורכי העבודה וככל הניתן בהתחשב בבקשות ובצורכי העובדים, גם במקומות עבודה שבהם עובדים במשמרות. עובד שיידרש לעבוד בשעה המופחתת ביום המקוצר עקב צורכי העבודה, תשולם לו תמורה בגין עבודה בשעות נוספות.

(4) זכויות צבורות של עובדים (כגון חופשה ומחלה) במקומות עבודה שבהם שיטת החישוב נעשית על בסיס "שעות עבודה" יותאמו זכויות אלה לשיעור הצמצום בשעות העבודה.

(5) צו ההרחבה לא יחול על מי שחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951 אינו חל עליו מכוח הוראות סעיף (30א) לחוק (כדוגמת: משרת אמן, שוטרים ועובדים שתנאי עבודתם ונסיבותיה אינם מאפשרים למעסיק כל פיקוח על שעות העבודה והמנוחה שלהם).

(6) אין בהוראות צו הרחבה זה כדי לגרוע מהוראות הסכמים והסדרים מיטיבים של שעות עבודה ומנוחה הנהוגים ערב חתימת צו זה.

2. קיצור שבוע העבודה בשירות המדינה

אורך שבוע העבודה יקוצר כך ששבוע העבודה לעובדים המועסקים במשרה מלאה יעמוד על 40 שעות עבודה בשבוע ו-173.333 שעות עבודה בחודש החל מיום 1 באפריל, 2024 ללא הפחתה בשכר בשל קיצור שבוע העבודה. החל מיום 01.04.2024 יקוצר שבוע עבודתם של העובדים המועסקים 42 שעות עבודה בשבוע על ידי הפחתת חצי שעת עבודה (30 דקות) בכל יום בימים א' עד ד'.

4.2.2.4 תחולת חוק שעות עבודה ומנוחה

חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א, 1951 מוציא מתחולתו סוגים מסוימים של עובדים. על סוגי עובדים אלו לא חל חוק זה וכל הקבוע בו, ובכלל זה שעות העבודה ליום ולשבוע, שעות נוספות, מנוחה שבועית וכד'. חובת הראיה, כי מדובר בעובד אשר החוק אינו חל עליו, מוטלת על הטוען לכך.

1	עובדים בתפקידי הנהלה או בתפקידים הדורשים מידה מיוחדת של אמון אישי ⁽¹⁾ .
2	עובדים שתנאי עבודתם ונסיבותיה אינם מאפשרים למעביד כל פיקוח על שעות העבודה והמנוחה שלהם.
3	שוטרים במשטרת ישראל וכן כל מי שנמנה עם שירות בתי הסוהר.
4	עובדי מדינה שתפקידם מחייבם לעמוד לרשות העבודה גם מחוץ לשעות העבודה הרגילות.
5	יורדי ים ועובדי דיג ⁽²⁾ .
6	אנשי צוות אוויר.
7	עבודת נוער ⁽³⁾ .

1. הפסיקה פירשה בצמצום הגדרה זו של עובדים. יש לציין כי לא כל עובד אשר ניתן לו תואר "מנהל", יכלל בהגדרה זו (עפ 16/08 מדינת ישראל - משרד התעשייה המסחר והתיירות נגד 1) בסט ביי רשתות שיווק בע"מ; 2) אהרון מידן, דינים ארצי לעבודה 2009 (1) 1447; ע"ע 165/06 אפרים אלדר נגד ק.ש. אוטו סנטר בע"מ, דינים ארצי לעבודה 2010 (22) 105.

2. בהתאם לסעיף 1 לחוק הפרשנות, התשמ"א, 1981 מוגדר "יורד ים" - "לרבות כל אדם בספינה, או המועסק בה בכל תפקיד שהוא, חוץ מחניף". "ספינה" מוגדרת כ"כל כלי המשרת בשיט ואינו מונע במשוטים או במשוטי דחף בלבד".

3. סעיף 44 לחוק עבודת נוער, התשי"ג, 1953 קובע כי חוק שעות עבודה ומנוחה לא יחול על העבדת נוער.

סעיף (30ב) לחוק קובע, כי אם נתעוררו חילוקי דעות באשר לשאלה אם עובד שייך לאחד מסוגי העובדים שחוק זה אינו חל על העבדתם, רשאים העובד, המעביד, ועד העובדים במקום, אם ישנו, או מפקח עבודה, לבקש את הכרעת בית הדין לעבודה. בית הדין יתן לוועד העובדים הזדמנות להשמיע את דברו, בדרך שירה, אף אם לא הוועד הוא שביקש את ההכרעה.

בית הדין הארצי לעבודה קבע, כי החריג שבסעיף 30א(5) לחוק שעות עבודה ומנוחה, המחריג את תחולת החוק על "תפקיד הנהלה", אינו חל על מנהל סניף ברשת חנויות. נקבע כי לא השם, הכינוי או התואר יקבעו את מעמדו של "תפקיד הנהלה" אלא טיבו ומהותו האמיתיים של התפקיד, על רקע הנתונים המיוחדים למסגרת הארגונית הנתונה. עוד נקבע, כי יש לפרש את ההוראות המחריגות של חוק שעות עבודה ומנוחה, באשר ל"תפקיד הנהלה" ו"תפקיד הדורש מידה מיוחדת של אמון אישי", באופן דווקני ובצמצום (מדינת ישראל-משרד התעשייה המסחר והתיירות נ' 1. בסט ב"י רשתות שיווק בע"מ, 2. אהרון מידן, מיום 4.1.2009).

4.2.2.5 היתר כללי להעסקה בשעות נוספות

על-פי חוק שעות עבודה ומנוחה, העסקת עובדים בשעות נוספות אסורה.

ישנם מקרים חריגים המוגדרים בחוק, בהם מותרת עבודה בשעות נוספות לפרק זמן קצר.

יחד עם זאת, שר העבודה והרווחה התיר בהיתר כללי להעסיק עובדים בשעות נוספות.

סה"כ שעות נוספות מותרות בשבוע (שעות נוספות בלבד)	סה"כ שעות עבודה מותרות ליום (שעות רגילות + נוספות)
16	12

1. במסגרת ההיתר הכללי מיום 19/3/18, ביטל שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים את ההיתר הכללי מיום 17 בדצמבר, 1973 (י"פ התשל"ד, עמ' 553), ואת ההיתר הכללי להעבדה בשעות נוספות במפעלים שבהם עובדים בשבוע עבודה בן חמישה ימים מיום 30/5/1989 (י"פ התשמ"ט, עמ' 3349).

2. על אף ההיתר להעסיק עובד 12 שעות ביום אסור להעסיקו כך משך כל ימות השבוע כיוון שמקסימום השעות הנוספות המותרות בשבוע הוא 12.

3. לעובד אשר השלים את מלוא מכסת שעות העבודה במהלך חמשת ימי העבודה השבועיים, שעות העבודה ביום שישי נחשבות כשעות נוספות.

4.2.2.6 חוק שעות עבודה ומנוחה (תיקון מס' 16), התשע"ח-2017

ביום 28.12.2017 פורסם ברשומות חוק שעות עבודה ומנוחה (תיקון מס' 16), התשע"ח, 2017 לפיו בעת החלטה על מתן היתר לעבודה במנוחה השבועית, השר יתחשב בשיקולים אלה: קיומה של חלופה שלא תחייב העסקת עובדים במנוחה השבועית, רווחת העובד, מסורת ישראל, ההשפעה במתן היתר על אופי המרחב הציבורי שבו תבצע העבודה שלגביה מתבקש ההיתר וכל שיקול אחר שיש בו כדי להגשים את תכליות חוק זה.

4.2.2.7 חוק שעות עבודה ומנוחה (תיקון מס' 17), התשע"ח-2018

ביום 13.3.2018 פורסם ברשומות חוק שעות עבודה ומנוחה (תיקון מס' 17), התשע"ח, 2018 לפיו השר יהיה רשאי להתיר העסקה בשעות נוספות במצבי חירום אלה: הכרזה על מצב מיוחד בעורף לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א, 1951 הוצאת צו הקורא לחיילי מילואים להתייצב לשרות מילואים לפי סעיף 8 לחוק שירות מילואים, התשס"ח, 2008 והכרזה על אירוע חירום אזרחי לפי סעיף 90 לפקודת המשטרה (נוסח חדש), התשל"א-1971.

כמו כן, השר יהא רשאי לתת היתר להעסקה בשעות נוספות גם מטעמים הקשורים בצורכי הכלכלה והמשק או מטעמים ייחודיים הקשורים בצורכי סוג עבודה מסוים, מקום עבודה מסוים או ענף עבודה מסוים ובהתחשב בטובת העובדים. השר יתחשב בהמלצה משותפת של ארגון העובדים וארגון המעבידים, ככל שיינתנו. במסגרת התיקון לחוק, תוקן גם סעיף 22 לחוק שעניינו בעבודת לילה ונקבע, כי במקום עבודה שבו עובדים במשמרות לא יועסק עובד בעבודת לילה יותר משבוע אחד בתוך שבועיים.

4.2.2.8 חוק שעות עבודה ומנוחה (תיקון מס' 18), התשע"ח-2018

ביום 21.6.2018 פורסם ברשומות חוק שעות עבודה ומנוחה (תיקון מס' 18), התשע"ח, 2018 שענינו זכותו של עובד לסרב לעבוד ביום המנוחה השבועית. בהתאם לתיקון לחוק, מעסיק הזקוק לעובד לא יסרב לקבל אדם לעבודה בשל כך בלבד שהוא הודיע עם קבלתו לעבודה שאינו מסכים לעבוד בימי המנוחה השבועית, ולא ידרוש ממנו לתת התחייבות לעבוד בימי המנוחה השבועית כתנאי לקבלתו לעבודה.

עובד שמעסיקו דורש ממנו לעבוד בימי המנוחה השבועית, או שהודיע לו על כוונתו לדרוש ממנו לעבוד, רשאי להודיע למעסיקו לא יאוחר מ-3 ימים מיום הדרישה או ההודעה שהוא אינו מסכים לעבוד בימי המנוחה השבועית.

התיקון לחוק לא יחול על עבודות הקשורות בביטחון המדינה או בשמירת בטיחותם, שלומם או בריאותם של בני אדם, אירוח בבתי מלון, ייצור חשמל והזרמתו וקיום אספקה או שירותים חיוניים שאישרה ועדת השרים. וכן במקום עבודה שאישרה ועדת השרים בשל טעמים ייחודיים הקשורים באותו מקום עבודה ובכפוף להוראות החוק לאחר תיקונו זה.

4.2.2.9 הפסקה בין משמרת למשמרת ותשלום שעות נוספות

בית הדין הארצי קבע: אין לשלם שעות נוספות לעובד במקרה שבו חלה הפסקה שהיא פחותה מ-8 שעות בין המשמרות (ע"ע 68015-03-17 חברת קבוצת השומרים שמירה וביטחון בע"מ נ' דימטרי קלינין, מיום 17.4.2018).

4.2.2.10 עמלות מכירה אינן בהכרח חלק מ"השכר הרגיל" לצורך חישוב גמול שעות נוספות, מנוחה שבועית ודמי חגים

בית הדין הארצי קבע כי אין להסיק מהעובדה שעמלה היא חלק מ"שכר" לצורך חישוב פיצויי פיטורים כי עמלות הן חלק מ"השכר הרגיל" לפי סעיף 18 לחוק, מאחר ואין בחקיקה או בפסיקה הגדרה אחידה ומחייבת של המונח "שכר". ככל שמדובר בעמלה המתווספת לשכר הבסיסי המשולם לעובד, יש לבחון כל מקרה לגופו בהתאם לנסיבותיו. (ע"ע 7386-02-16 קסטרו מודל בע"מ נגד אור שחם, ניתן ביום 14.05.2018).

4.2.2.11 גמול שעות נוספות בהתאם לחוק שעות עבודה ומנוחה*

(סעיף 16 לחוק שעות עבודה ומנוחה התשי"א-1951)

הגמול בעד השעות הנוספות העולות על שעתיים ביום	הגמול בעד השעתיים הנוספות הראשונות ביום
לפחות 150% מהשכר הרגיל	לפחות 125% מהשכר הרגיל

כאשר שכר עובד משולם לפי כמות תוצרת - בעד כל יחידה שנעשתה בשתי השעות הנוספות הראשונות שבאותו יום,

ישלם המעביד לעובד לפחות 125% מהשכר המשתלם עבור יחידה שנעשתה בשעות העבודה הרגילות, ו-150% בעד יחידה שנעשתה בשעות הנוספות שלמעלה משתיים.

4.2.2.12 גמול עבודה במנוחה שבועית בהתאם לחוק שעות עבודה ומנוחה

(סעיף 17 לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951)

עובד המועסק בשעות המנוחה השבועית, ** זכאי לגמול בגין עבודה במנוחה השבועית של לפחות 150% מהשכר הרגיל.***

כאשר שכרו של העובד משתלם על בסיס של חודש או תקופה ארוכה יותר (עובד במשכורת), רשאי המעביד, במקום הגמול האמור, לתת לעובד מנוחה בתשלום של שעה וחצי לפחות, תמורת כל שעה משעות המנוחה השבועית שבהן עבד.

גמול עבודה במנוחה שבועית בהתאם להסכמים קיבוציים בענפים שונים

הענף	שמירה ואבטחה	תחנות זלק	הובלה	טכסטיל	פלסטיקה
שיעור הגמול	150%	175% ⁽¹⁾	175%	175%	200%

הענף	בניה	מתכת ⁽²⁾	חקלאות	מלונאות	מוסדות ההסתדרות
שיעור הגמול	200%	200%	150%	150%	175% ⁽³⁾ או 200% ⁽⁴⁾

* קיימים הסכמים קיבוציים/צווי הרחבה, שבהם נקבע גמול גבוה יותר מהאמור בחוק בעד עבודה בשעות נוספות.

** שעות המנוחה השבועית הינן לפחות 36 שעות רצופות לשבוע. המנוחה השבועית תכלול לגבי יהודי את יום השבת, ולגבי מי שאינו יהודי - את יום שבת או יום ראשון, או יום שישי, הכל לפי המקובל עליו, כיום המנוחה השבועית שלו.

*** כאשר שכרו של עובד משתלם לפי כמות תוצרת - בעד כל יחידה שנעשתה בשעות המנוחה השבועית, ישלם המעביד לעובד, לפחות 150% מהשכר המשתלם עבור כל יחידה שנעשתה בשעות העבודה הרגילות.

1. תוספת זו תשולם גם בעד עבודה במוצאי שבת.

2. ענף המתכת, החשמל והאלקטרוניקה.

3. עובדים שהחלו לעבוד במלון לפני 15.3.92, יהיו זכאים לתשלום של 200% משכר העבודה הרגיל, בעד עבודה במנוחה שבועית.

4. עובדים שהחלו לעבוד במלון אחרי 15.3.92, יהיו זכאים לתשלום של 190% משכר העבודה הרגיל בעד עבודה במנוחה שבועית.

4.2.2.13 תשלום דמי חגים עבור חג שחל בשבת

נושא הזכאות לתשלום עבור ימי חג, לכלל העובדים במשק, הוסדר בצו ההרחבה לקיצור שבוע העבודה ל-43 שעות שבועיות, אשר פורסם בחודש 7/2000 (להלן "הצו לקיצור שבוע העבודה"). הצו מהווה "ברירת מחדל" ביחס לכל העובדים והמעבידים אשר לא חל עליהם הסדר מיטיב אחר.

לעניין עובד חודשי - הצו לקיצור שבוע העבודה קובע, כי "עובד חודשי לא יהיה זכאי לתשלום נפרד עבור ימי החג". לעניין עובד שעתי ויומי - הצו לקיצור שבוע העבודה קובע כי עובד בשכר (עובד שעתי או יומי) זכאי לתשלום עבור ימי החג, לאחר שלושה חודשי עבודה במקום העבודה, אם הוא לא נעדר מהעבודה סמוך ליום החג (יום לפני החג ויום אחריו), אלא בהסכמת המעביד. הזכות הנה לתשלום מלא בעבור 9 ימי חג (2 ימי ראש השנה, יום הכיפורים, 2 ימי חג הסוכות, 2 ימי חג הפסח, חג השבועות ויום העצמאות).

עוד נקבע בצו ההרחבה לקיצור שבוע העבודה כי עובד כאמור לא יהיה זכאי לימי חג החלים בשבת.

ואולם, צו ההרחבה לקיצור שבוע העבודה, מסייג את תחולתו וקובע כי לא יחול על עובדים, שלגביהם נקבעו הוראות עם תנאים עדיפים בהסכמים קיבוציים ומעסיקיהם.

הוראות עדיפות קיימות למשל בצו ההרחבה בענף תעשיית הפלסטיקה מיום 28/10/1974 ובצו הרחבה בתעשיית הקרמיקה, הזכוכית ומוצריהם מיום 1/7/1986. אשר קובעים בין היתר כי בכפוף להתקיימות התנאים שבצו, ישולם לעובד בשכר עבור ימי החג גם אם חלו בשבת.

**4.2.2.14 עבודה בחגים, בערבי חג ובחול המועד
בהתאם להסכמים קיבוציים בענפים שונים**

הענף	שעות עבודה בערב חג	שעות עבודה בחול המועד	שיעור הגמול בעד עבודה בחג
מסחר ושירותים	שווה ליום עבודה ביום שישי	אין התייחסות	150%
מתכת התאחדות התעשיינים התאחדות המלאכה והתעשייה	אין התייחסות ⁽²⁾ ערבי חג - 7 בתשלום מלא כמקובל ערב כיפור ופסח - 5 בתשלום מלא כמקובל	אין התייחסות לפי הסיכום שבין הנהלת המפעל לנציגי העובדים	200% 150% ⁽¹⁾
טכסטיל והלבשה	ערבי חג - 7 שעות בתשלום של 8. ערב יום כיפור וערב יום ראשון של פסח - 6 שעות בתשלום של 8	אין התייחסות	175%
חקלאות	שעות בתשלום של יום עבודה 6 רגיל (ערב חג שחל ביום שישי 5 (שעות בתשלום מלא	אין התייחסות	175%
שמירה ואבטחה	(לפי חוק (אין התייחסות	אין התייחסות	150%
פלסטיקה	ערבי חג - 7 שעות בתשלום של 8 ערב יום כיפור, וערב יום ראשון של פסח - 6 שעות בתשלום של 8	אין התייחסות	200%
מוסכים	שעות בתשלום של יום עבודה 5 מלא	לפי הסיכום עם נציגות העובדים	150%
עובדי ההסתדרות	ערב ראש השנה, ערב יום כיפור, ערב סוכות חג ראשון ערב פסח חג ראשון ערב יום העצמאות ובערב 4- שעות. בפורים - 6 שעות. בחנוכה באחד מימי החג - חצי יום ולא פחות מ-4 שעות	חול המועד פסח וסוכות - 5 שעות	175% או 200% ⁽³⁾

1. בצו ההרחבה לענף המתכת החשמל האלקטרוניקה והתכנה (בשונה מן ההסכם הקיבוצי) נקבע כי בעד עבודה בימי מנוחה מוכרים, יקבלו העובדים תוספת בשיעור של 100% משכרם הכולל (סה"כ 200%).
 2. בצו ההרחבה לענף המתכת החשמל האלקטרוניקה והתכנה (בשונה מן ההסכם הקיבוצי) נקבע כי בערב חג יעבדו 7 שעות בתשלום של 8. ובערב יום כיפור וערב יום ראשון של פסח יעבדו 6 שעות בתשלום של 8.
 3. עבודה בחג עצמו או במוצאי חג עד 22.00 תזכה את עובדי ההסתדרות בתשלום של 175% מהשכר הרגיל, ובנוסף - תמורה של שעת חופשה בעד כל שעה שבה הועסקו בחג.
- בעד עבודה בשעות 6.00-22.00 בליל החג או ליל יום העצמאות, ובמוצאי חג ויום העצמאות יהיו עובדי ההסתדרות זכאים לתשלום של 200% מהשכר הרגיל, ובנוסף - תמורה של שעת חופשה בעד כל שעה שבה הועסקו בשעות כאמור.

4.2.2.15 גמול עבודה בחג

סעיף 18א לפקודת סדרי שלטון ומשפט קובע, כי דין עבודה בימי חג, כדין עבודה במנוחה השבועית. על-פי סעיף 17 לחוק שעות עבודה ומנוחה "הועבד עובד בשעות המנוחה השבועית או בחלק מהן: [...] ישלם לו המעביד בעד שעות אלה שכר עבודה לא פחות מ-1.5 משכרו הרגיל. היה שכרו של העובד, כולו או חלקו, לפי כמות התוצרת, ישלם לו המעביד בעד כל יחידה שנגעשתה בשעות המנוחה השבועית שכר עבודה לא פחות מ-1.5 מהשכר המשתלם בעד כל יחידה שנגעשתה בשעות העבודה הרגילות";

משילוב שתי ההוראות משתמע, כי יש לשלם לעובדים בעבור עבודתם בחג, לפחות 150% משכרם (תוספת של 50% על שכרם). מובן, שאם חל על העובד ועל המעביד הסכם קיבוצי, צו הרחבה או חוזה אישי, המעניקים גמול גבוה יותר מהמחויב על-פי חוק, יחויב המעביד בשיעור הגמול האמור.

עם זאת, מן הראוי לציין, כי בע"ע 300360/98 נחום צמח נ' ש.א.ש. קרל זינגר צפון (1986) בע"מ נקבע, שאם העובד עובד בחג, שלא מתוך בחירה אלא מתוך כורח, זכאי הוא לתשלום בעבור אותו יום כיום עבודה, בצירוף הגמול בעבור עבודה בחגים, דהיינו, יהיה זכאי לתוספת של 150% לשכרו.

בסוגיית המונח "כורח" בית הדין הארצי הדגיש כי העסקה מכוח "כורח", בהעדר ראייה לסתור, היא גם במצב שבו שיבוץ עובדים נעשה באמצעות סידור עבודה שנקבע על ידי המעסיק, וזאת גם אם לצורך שיבוץ סידור העבודה מתבקשים העובדים לשלוח מראש את בקשותיהם, העדפותיהם או משמרות ספציפיות שבהן אין באפשרותם לעבוד. כל עוד לא הוכח על ידי המעסיק אחרת הרי שגם אם השיבוץ נעשה בשיתוף עם העובדים ובהתחשב בבקשותיהם והעדפותיהם, בסופו של דבר, המעסיק הוא זה שקובע את סידור העבודה ומסכים לו, ועל כן נראה בכך "כורח" לצורך הזכאות לדמי חגים.

כמו כן, פסק ביה"ד הארצי כי גם במקומות שבהם נהוג בדרך קבע לעבוד בימי חג, אין די בכך שבעת קבלת עובד לעבודה מובא הדבר לידיעתו כדי ללמד כי עסקינן בעובד אשר ידע על כך ועבד שלא מתוך כורח. לא ניתן לזהות באופן גורף, בין "ידיעה" על היקף העבודה במקום עבודה, לבין "בחירה" של עובד לעבוד בימי חג, וההכרעה תהיה תמיד בהתאם לנסיבות כל מקרה ומקרה [נע"ע 18-03-38313 איל"ן איגוד ישראלי לילדים נפגעים (ע"ר) נגד מיכאל מוחדינוב].

4.2.2.16 הזכות לעבודה בישיבה

ביום 22.2.2007 התפרסם ברשומות חוק הזכות לעבודה בישיבה, התשס"ז-2007 (להלן: "החוק"), אשר נכנס לתוקף ביום 23.4.2007.

בהתאם להוראות החוק, מעביד יעמיד לרשות עובד במקום העבודה מושב לעבודה ולא ימנע מעובד ישיבה במהלך העבודה, אלא אם כן יצליח המעביד להוכיח כי ביצועה הרגיל של העבודה אינו מתאפשר בישיבה.

בנוסף, חייב המעביד להעמיד לרשות עובדיו במקום העבודה כיסאות או ספסלים מתאימים, בעלי משענת גב, במספר מספיק ובמצב תקין, לישיבה בעת ההפסקה בעבודה.

ביום 3.4.2017 פורסם ברשומות חוק הזכות לעבודה בישיבה (תיקון מס' 3), התשע"ז-2017 לפיו שם החוק שונה וייקרא מעתה: "חוק הזכות לעבודה בישיבה ובתנאים הולמים".

בסעיף 1, סעיף ההגדרות לחוק הזכות לעבודה בישיבה, התשס"ז-2007 (להלן: "חוק הזכות לעבודה בישיבה"), נוספו הגדרות נוספות. בין היתר נוספה הגדרה של "מאבטח" לפיה מאבטח הנו מי שמבצע תפקידי שמירה או אבטחה, למעט שוטר, סוהר או חייל.

בהתאם לתיקון לחוק, מעסיק של מאבטח חייב להעמיד לרשות המאבטח עמדה מקורה או מוצלת באופן אחר, המספקת הגנה מגשם ומשמש. "עמדה" - מקום שמאבטח יכול לשהות בו בעת מילוי תפקידו, בין שהמקום משמש למטרה זו בלבד ובין שהוא חלק ממבנה המשמש למטרות נוספות.

המעסיק יעמיד לרשות המאבטח בעמדה זו אמצעי חימום או קירור הולמים, בהתאם לעונות השנה ולתנאי מזג האוויר במקום, ובהתחשב באמצעי החימום או הקירור המקובלים שניתן להפעילם באותה עמדה.

מעסיק של מאבטח לא ימנע ממנו את השהות בעמדה במהלך העבודה, בכפוף לצרכי האבטחה.

מעסיק של מאבטח יבטיח למאבטח גישה לנקודת חשמל ולמים ויקצה מקום שבו הוא יוכל להניח חפציו האישיים בעמדה או במקום אחר במקום העבודה. כמו כן, המעסיק יערוך התאמות בסדרי העבודה כדי לאפשר למאבטח שימוש באמצעים אלה.

הוראות אלה, יחולו גם על מאבטח של קבלן כח אדם או של קבלן שירותים. בהתאם לתיקון לחוק, לא יציב קבלן כח האדם או קבלן שרות את המאבטח במקום העבודה אלא אם כן הועמדו לרשותו תנאים אלה.

עוד קובע התיקון לחוק, כי מעסיק שמחויב מכח דין, הסכם קיבוצי, הסדר קיבוצי או חוזה עבודה לספק למאבטח בגד מסוים שהוא מחייבו ללבוש במהלך העבודה, יספק למאבטח בגד שמתאם לתנאי מזג האוויר.

תחילתו של התיקון לחוק הוא 6 חודשים מיום פרסומו ברשומות, קרי מיום 3.10.2017.

4.2.3 חופשה שנתית

4.2.3.1 חוק חופשה שנתית, תשי"א - 1951

החל מחודש ינואר 2017*

זכאות בימי עבודה בפועל (נטו)		זכאות בימים ⁽¹⁾	ותק בשנים
5 ימים בשבוע ⁽³⁾	6 ימים בשבוע ⁽²⁾		
12	14	16	1-5
14	16	18	6
15	18	21	7
16	19	22	8
17	20	23	9
18	21	24	10
19	22	25	11
20	23	26	12
20	24	27	13
20	24	28	+14

1. על פי חוק חופשה שנתית, בימי החופשה נכלל יום מנוחה אחד לכל 7 ימי חופשה.

2. זכאות חופשה שנתית בניכוי יום המנוחה.

3. זכאות חופשה שנתית בניכוי יום המנוחה והיום הפנוי.

4.2.3.2 חישוב זכאות חופשה שנתית

בהתאם לחוק חופשה שנתית, התשי"א, 1951 זכאות חופשה שנתית(ו) מחושבת על בסיס צבירה שנתי (ולא על בסיס חודשי), ונקבעת בהתאם למספר הימים בהם עבד עובד באותה שנה.

לעניין "ימי עבודה בפועל" נקבע בפסיקה, שימי מחלה בגינם מקבל העובד תשלום (כלומר דמי מחלה) צוברים זכויות לחופשה כאילו היו ימי עבודה בפועל. הפרשנות הנכונה היא זו הכוללת בהגדרת הביטוי "ימי עבודה בפועל" גם ימי היעדרות של העובד מסיבה שאיננה תלויה בו ובגינם משולם לו שכר כמו במקרה של מחלה (עסק -68 09 הסתדרות העובדים הכללית החדשה - האיגוד המקצועי של עובדי החשמל, המתכת והאלקטרוניקה נ' אלביט מערכות תעשיות אלקטרו אופטיקה בע"מ, מיום 29.11.2012).

החוק מבחין בין מצב בו התקיימו יחסי עובד מעביד משך כל שנת העבודה, לבין מצב בו התקיימו יחסי עובד מעביד רק בחלק משנת העבודה.

1. "זכאות" - אורך החופשה לכל שנת עבודה, כפי שנקבע בסעיף 2 לחוק חופשה שנתית (ראה טבלת זכאות).

א. כאשר מתקיימים יחסי עובד-מעביד, משך כל שנת העבודה

ימי עבודה בפועל בשנת העבודה	הזכאות	אופן חישוב הזכאות
לפחות *240	מלאה	-
פחות מ-240	חלקית	$\frac{\text{הזכאות המלאה} \times \text{ימי עבודה בפועל}^{(1)}}{200}$

ב. כאשר מתקיימים יחסי עובד-מעביד רק בחלק משנת העבודה

ימי עבודה בפועל בשנת העבודה	הזכאות	אופן חישוב הזכאות
לפחות *240	מלאה	-
פחות מ-240	חלקית	$\frac{\text{הזכאות המלאה} \times \text{ימי עבודה בפועל}^{(1)}}{240}$

*. על פי חוק חופשה שנתית, בימי החופשה נכלל יום מנוחה אחד לכל 7 ימי חופשה.

1. חלק של יום חופשה לא יבוא במניין הזכאות לימי חופשה.

פדיון חופשה:

1. בית הדין הארצי פסק כי חישוב הזכאות לפדיון חופשה שנתית צריך שיתבצע בגין שנת העבודה השוטפת ושלוש השנים שקדמו לה, באופן שיש לקחת את סך כל ימי החופשה שעמדו לזכות העובד בתקופה שלא התיישנה כאמור, ולהפחית ממנו את מספר הימים שנוצלו ע"י העובד כחופשה בתקופה זו (15-06-42510 אלכסנדר פינדורין נ' בן ציון זיסמן, מיום 3.5.2017).

יחד עם זאת, בפסיקה מאוחרת יותר קבע בית הדין הארצי כי פדיון החופשה ישולם על פי הימים המופיעים בתלוש השכר. נקבע כי מספר ימי החופשה הנקוב בתלוש השכר מבטא את אומד דעת המעסיק באשר ליתרת ימי החופשה על פי החוק לה זכאי העובד לעניין ניצולם בפועל ופדיונם. לעניין ההלכה עליה נשענה המעסיקה נקבע כי יש לקרוא אותה כמתייחסת לנסיבות בהם תלושי השכר אינם כוללים פירוט נכון של מאזן החופשה ואילו במקרה זה תלושי השכר כללו פרטים נכונים של מאזן החופשה (זכאות יתרה וניצול) ולכן הימים שנקובים בתלוש עמדו לזכות העובד אך אם הם נובעים כולם או חלקם, מהתקופה שקדמה למועד ההתיישנות (ע"ע 11647-18 צומת מהנדסים - תכנון, תאום וקידום פרויקטים בע"מ נ' אופיר קאופמן ניתן ביום 11.11.2019).

2. חישוב דמי/פדיון חופשה לעובד המשתכר במשכורת ועמלות יהיה על פי מבחן גמיש, על פני 12 חודשים ולא דווקא על פי עמלות ברבעון אחרון. עריכת התחשיב על בסיס 3 החודשים האחרונים, מבטאת תשלום חריג ולא את שגרת עבודתו של העובד, אולם עריכת ממוצע עמלות של 12 חודשים, (בהיקש של תקנה 9 לתקנות פיצויי פיטורין) מגלמת איזון פנימי בין האינטרסים המתגוששים (ע"ע 9682-10-22 פרחי שי אבי נ' יו ארם וור ישראל בע"מ מיום 15.08.23).

חוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011

ביום 19.12.2011 פורסם ברשומות החוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011 (להלן: "החוק"). חוק זה נכנס לתוקף ביום 19.6.2012. להלן עיקרי החוק:

מטרת החוק הנה להגביר ולייעל את אכיפתם של דיני העבודה באמצעות הטלת עיצומים כספיים על מעסיקים המפרים הוראות מסוימות בחוקי עבודה וכן בהטלת אחריות אזרחית ופלילית על מזמיני שירות בענפי השמירה והאבטחה, הניקיון וההסעדה.

(1) הטלת עיצום כספי על מעביד

מפקח עבודה בכיר, שמינה שר התמ"ת (להלן: "הממונה"), רשאי להודיע למעביד, על כוונה להטיל עליו עיצום כספי, בשל הפרת הוראות חיקוקי עבודה, המנויות בתוספת השניה. בין ההוראות המנויות בתוספת השניה מצויות, בין היתר, חובות אלה: ניהול פנקס חופשה, ניהול פנקס שעות עבודה, תליית תקנון למניעת הטרדה מינית, תשלום גמול שעות נוספות וגמול עבודה במנוחה השבועית, מסירת פירוט שכר עבודה, תשלום שכר מינימום ואיסור פיטורי עובדת לפי סעיף 9 לחוק עבודת נשים.

שיעור העיצום הכספי יהיה בהתאמה להוראת החוק אותה הפר המעביד, בשלושה מדרגים, כדלקמן:

1. בגין הפרת הוראה המנויה בחלק א' לתוספת השניה (למשל - ניהול פנקס חופשה, ניהול פנקס שעות עבודה ותליית תקנון למניעת הטרדה מינית) - 5,680 ש"ח, ולגבי יחיד, המעסיק עובדים שלא במסגרת עסק, משלח יד או פעילות ציבורית - 2,840 ש"ח.
2. בגין הפרת הוראה המנויה בחלק ב' לתוספת השניה (למשל - האיסור לנכות משכר עבודה שלא לפי חוק הגנת השכר והאיסור להעסיק עובדת בחופשת לידה) - 22,730 ש"ח, ולגבי יחיד, המעסיק עובדים שלא במסגרת עסק או משלח יד - 11,360 ש"ח.
3. בגין הפרת הוראה המנויה בחלק ג' לתוספת השניה (למשל - תשלום שכר מינימום ואיסור פיטורי עובדת לפי חוק עבודת נשים) - 39,770 ש"ח, ולגבי יחיד, המעסיק עובדים שלא במסגרת עסק או משלח יד - 19,880 ש"ח. תשלום העיצום לא יגרע מהאחריות הפלילית אך אדם, שהואשם בהליך פלילי, לא יחויב בשל אותה הפרה בתשלום עיצום כספי.

(2) התראה מנהלית למעביד

הממונה יכול למסור למעביד התראה מנהלית, במקום הודעה על עיצום כספי. ההתראה המנהלית מאפשרת למעביד לתקן את ההפרה מבלי שיוטל עליו עיצום כספי.

(3) הטלת עיצום כספי על מזמין שירות

במקרים בהם הוחלט להטיל עיצום כספי על קבלן, יוזהר מזמין השירות, כי יוטל עליו עיצום כספי אם ההפרה לא תתוקן או אם מזמין השירות לא יבטל את חוזה ההתקשרות עם הקבלן.

(4) אחריות אזרחית של מזמין שירות

תוטל אחריות אזרחית על מזמין שירות, בגין הפרה, שביצע קבלן של הוראת חוק בתוספת השלישית, או בגין הפרה של הוראות צווי ההרחבה בדבר תשלום דמי הבראה, נסיעות, פנסיה ותוספת יוקר. אחריות כאמור תוטל על מזמין השירות בהתקיים התנאים הקבועים בחוק.

בהליך אזרחי יחולו על מזמין השירות מספר הגנות, בין היתר, כאשר ההפרה תוקנה או כאשר מזמין השירות ביטל את החוזה עם הקבלן, בשל הפרת החובה.

(5) אחריות פלילית של מזמין שירות

על מזמין השירות חלה חובת פיקוח, בנוגע להוראות שונות, והפרת חובת הפיקוח תקים אחריות פלילית על מזמין השירות. האחריות הפלילית תוטל על מזמין השירות, אם לא הוכיח, כי התקיים אחד מאלה:

1. הוא עשה כל שניתן למנוע העבירה.
2. הוא הסתמך על בדיקות תקופתיות, שנערכו בידי בודק שכר מוסמך.
3. מעשה העבירה תוקן.
4. הוא ביטל את החוזה עם הקבלן בשל העבירה, ולא היה בביטול משום חוסר תום לב.

(6) בודק שכר מוסמך

שר התמ"ת רשאי לתת לאדם תעודת הכרה כבודק שכר מוסמך (להלן: "בודק"), לצורך עריכת בדיקות תקופתיות כאמור בחוק זה לעניין התאמת תנאי העבודה של עובדים למשפט העבודה. מזמין שירות, שהסתמך על בדיקות תקופתיות של בודק יהיה מוגן מפני הטלת אחריות אזרחית ופלילית.

ביום 31.7.2017 פורסמו ברשומות תקנות להגברת האכיפה של דיני העבודה (בודק שכר מוסמך), התשע"ז-2017 שעניינן זהות בודק השכר והכשרתו.

על פי תקנות בודק שכר, מקצוע או תואר אקדמי מתאים לעניין הכרה בבעל מקצוע או בבעל תואר אקדמי כבודק שכר הוא אחד מאלה:

1. חשב שכר שבידו תעודת גמר קורס חשבי שכר שהעניקו האגף להכשרה או לשכת רואי החשבון בישראל, אם ועדת קבלה שוכנעה כי עסק בחשבות שכר בהיקף עבודה נדרש.

2. רואה חשבון, אם ועדת קבלה שוכנעה כי עסק בראיית חשבון או בחשבות בהיקף עבודה נדרש, או שוכנעה שעבר תחילתן של תקנות אלה ערך במסגרת עיסוקו בבדיקות במשך 12 חודשים לפחות.

3. עורך דין, אם ועדת קבלה שוכנעה כי עסק בדיני עבודה במשרה בהיקף הנדרש.

4. מבקר פנימי, כמשמעותו בחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב, 1992 אם ועדת קבלה שוכנעה כי עסק במסגרת עיסוקו בתחומי שכר עבודה ודיני עבודה בהיקף עבודה נדרש.

5. יועץ מס מייצג, אם ועדת קבלה שוכנעה כי עסק במסגרת עיסוקו בתחומי שכר עבודה ודיני עבודה בהיקף עבודה נדרש.

6. כלכלן או מי ששימש בעבר מפקח עבודה, אם ועדת קבלה שוכנעה כי עסק במסגרת עיסוקו בתחומי שכר עבודה ודיני עבודה בהיקף עבודה נדרש.

ועדת קבלה יכולה לבחון את התקיימות התנאים הללו על בסיס מסמכים בכתב או לבצע ריאיון למועמד.

(7) הכשרת בודקי שכר

מנהל האגף להכשרה מקצועית ולפיתוח כוח אדם במשרד העבודה והרווחה (להלן: "המנהל") יורה על תכנית לימודים להכשרת בודק שכר מוסמך, בהיקף שלא יעלה על 150 שעות, שתכלול הכשרה עיונית ומעשית. הלימודים יהיו בתחומים הבאים: חוקי העבודה, הסכמים קיבוציים וצווי הרחבה, מערכות שכר, חשבונאות כללית וחשבות שכר מתקדמת, תפקידי בודק שכר מוסמך וכללי אתיקה.

בהתאם לתקנות בודק השכר, המנהל, בהתייעצות עם ועדת המקצוע, רשאי להכיר במוסד לימודים מוכר לביצוע תכנית הכשרה. כמו כן, המנהל יערוך בחינה עיונית ובחינה מעשית למי שסיים בהצלחה את תכנית ההכשרה במוסד לימודים מוכר.

מי שעמד בדרישות תכנית ההכשרה ובבחינות, יקבל תעודת מקצוע בודק שכר מוסמך.

מי שקיבל תעודת הכרה לפי סעיף 40 לחוק הגברת האכיפה יעבור מזמן לזמן השתלמות במוסד לימודים מוכר בנושאים הקשורים לתחומי עבודתו של בודק השכר המוסמך ונחוצים לשמירה על כשירותו המקצועית. בהתאם לתקנות בודק שכר, יראו ברואה חשבון כמי שעומד בדרישות תקנות בודק שכר עד תום 9 חודשים מיום פרסומן של תקנות בודק שכר, קרי. 30.4.2018.

4.2.5 תשלום דמי חגים

נושא הזכאות לתשלום עבור ימי חג, לכלל העובדים במשק, הוסדר בצו ההרחבה לקיצור שבוע העבודה ל-43 שעות שבועיות.

לעניין עובד חודשי - הצו לקיצור שבוע העבודה קובע, כי "עובד חודשי לא יהיה זכאי לתשלום נפרד עבור ימי החג".

לעניין עובד שנתי ויומי - הצו לקיצור שבוע העבודה קובע כי עובד בשכר (עובד שנתי או יומי) זכאי לתשלום עבור ימי החג, לאחר שלושה חודשי עבודה במקום העבודה, אם הוא לא נעדר מהעבודה סמוך ליום החג (יום לפני החג ויום אחריו), אלא בהסכמת המעביד. הזכות הינה לתשלום מלא בעבור 9 ימי חג על פי חגי דתם או בחגי ישראל, לפי בחירתם (לפי חגי ישראל 2 ימי ראש השנה, יום הכיפורים, 2 ימי חג הסוכות, 2 ימי חג הפסח, חג השבועות ויום העצמאות).

עוד נקבע בצו ההרחבה לקיצור שבוע העבודה כי עובד כאמור לא יהיה זכאי לימי חג החלים בשבת.

ואולם, צו ההרחבה לקיצור שבוע העבודה, מסייג את תחולתו וקובע כי לא יחול על עובדים, שלגביהם נקבעו הוראות עם תנאים עדיפים בהסכמים קיבוציים ומעסיקיהם.

הוראות עדיפות קיימות לדוגמה בצו ההרחבה בענף תעשיית הפלסטיקה מיום 1/7/1986 ובצו הרחבה בתעשיית הקרמיקה, הזכוכית ומוצריהם מיום 28/10/1974 אשר קובעים, בין היתר, כי בכפוף להתקיימות התנאים שבצו, ישולם לעובד בשכר עבור ימי החג גם אם חלו בשבת.

4.2.5.1 עבודה בחגים, בערבי חג ובחול המועד
בהתאם להסכמים קיבוציים בענפים שונים

שיעור הגמול בעד עבודה בחג	שעות עבודה בחול המועד	שעות עבודה בערב חג	הענף
150%	אין התייחסות	שווה ליום עבודה ביום שישי	מסחר ושירותים
200% (1)150%	אין התייחסות לפי הסיכום שבין הנהלת המפעל לנציגי העובדים	אין התייחסות (2) ערבי חג - 7 בתשלום מלא כמקובל ערב כיפור ופסח - 5 בתשלום מלא כמקובל	מתכת התאחדות התעשיינים התאחדות המלאכה והתעשייה
175%	אין התייחסות	ערבי חג - 7 שעות בתשלום של 8. ערב יום כיפור וערב יום ראשון של פסח - 6 שעות בתשלום של 8.	טקסטיל והלבשה
175%	אין התייחסות	6 שעות בתשלום של יום עבודה רגיל (ערב חג שחל ביום שישי 5 שעות בתשלום מלא)	חקלאות
150%	אין התייחסות	לפי חוק (אין התייחסות)	שמירה ואבטחה
200%	אין התייחסות	ערבי חג - 7 שעות בתשלום של 8 ערב יום כיפור, וערב יום ראשון של פסח - 6 שעות בתשלום של 8	פלסטיקה
150%	לפי הסיכום עם נציגות העובדים	5 שעות בתשלום של יום עבודה מלא	מוסכים
175% או 200% (3)	חול המועד - פסח וסוכות - 5 שעות.	ערב ראש השנה, ערב יום כיפור, ערב סוכות חג ראשון ערב פסח חג ראשון ערב יום העצמאות ובערב שבועות - חצי יום ולא פחות מ-4 שעות. בפורים - 6 שעות. בחנוכה באחד מימי החג - חצי יום ולא פחות מ-4 שעות.	עובדי ההסתדרות

(1) בצו ההרחבה לענף המתכת החשמל האלקטרוניקה והתכנה (בשונה מן ההסכם הקיבוצי) נקבע כי בעד עבודה בימי מנוחה מוכרים, יקבלו העובדים תוספת בשיעור של 100% משכרם הכולל (סה"כ 200%).

(2) בצו ההרחבה לענף המתכת החשמל האלקטרוניקה והתכנה (בשונה מן ההסכם הקיבוצי) נקבע כי בערב חג יעבדו 7 שעות בתשלום של 8. ובערב יום כיפור וערב יום ראשון של פסח יעבדו 8 שעות בתשלום של 8.

(3) עבודה בחג עצמו או במוצאי חג עד 22.00 תזכה את עובדי ההסתדרות בתשלום של 175% מהשכר הרגיל, ובנוסף - תמורה של שעת חופשה בעד כל שעה שבה הועסקו בחג. בעד עבודה בשעות 6.00-22.00 בליל החג או ליל יום העצמאות, ובמוצאי חג ויום העצמאות יהיו עובדי ההסתדרות זכאים לתשלום של 200% מהשכר הרגיל, ובנוסף - תמורה של שעת חופשה בעד כל שעה שבה הועסקו בשעות כאמור.

4.2.5.1 גמול עבודה בחג

סעיף 18א לפקודת סדרי שלטון ומשפט קובע, כי דין עבודה בימי חג, כדין עבודה במנוחה השבועית. על-פי סעיף 17 לחוק שעות עבודה ומנוחה "הועבד עובד בשעות המנוחה השבועית או בחלק מהן: ...ישלם לו המעביד בעד שעות אלה שכר עבודה לא פחות מ- 1.5 משכרו הרגיל. היה שכרו של העובד, כולו או חלקו, לפי כמות התוצרת, ישלם לו המעביד בעד כל יחידה שנעשתה בשעות המנוחה השבועית שכר עבודה לא פחות מ- 1.5 מהשכר המשתלם בעד כל יחידה שנעשתה בשעות העבודה הרגילות";

משילוב שתי ההוראות משתמע, כי יש לשלם לעובדים בעבור עבודתם בחג, לפחות 150% משכרם (תוספת של 50% על שכרם). מובן, שאם חל על העובד ועל המעביד הסכם קיבוצי, צו הרחבה או חוזה אישי, המעניקים גמול גבוה יותר מהמחויב על-פי חוק, יחויב המעביד בשיעור הגמול האמור.

עם זאת, מן הראוי לציין, כי בע"ע 300360/98 נחום צמח נ' ש.א.ש. קרל זינגר צפון (1986) בע"מ נקבע, שאם העובד עובד בחג, שלא מתוך בחירה אלא מתוך כורח, זכאי הוא לתשלום בעבור אותו יום כיום עבודה, בצירוף הגמול בעבור עבודה בחגים, דהיינו, יהיה זכאי לתוספת של 150% לשכרו.

בסוגיית המונח "כורח" בית הדין הארצי הדגיש כי העסקה מכוח "כורח", בהעדר ראייה לסתור, היא גם במצב שבו שיבוץ עובדים נעשה באמצעות סידור עבודה שנקבע על ידי המעסיק, וזאת גם אם לצורך שיבוץ סידור העבודה מתבקשים העובדים לשלוח מראש את בקשותיהם, העדפותיהם או משמרות ספציפיות שבהן אין באפשרותם

לעבוד. כל עוד לא הוכח על ידי המעסיק אחרת הרי שגם אם השיבוץ נעשה בשיתוף עם העובדים ובהתחשב בבקשותיהם והעדפותיהם, בסופו של דבר, המעסיק הוא זה שקובע את סידור העבודה ומסכים לו, ועל כן נראה בכך "כורח" לצורך הזכאות לדמי חגים.

כמו כן, פסק ביה"ד הארצי כי גם במקומות שבהם נהוג בדרך קבע לעבוד בימי חג, אין די בכך שבעת קבלת עובד לעבודה מובא הדבר לידיעתו כדי ללמד כי עסקינן בעובד אשר ידע על כך ועבד שלא מתוך כורח. לא ניתן לזהות באופן גורף, בין "ידיעה" על היקף העבודה במקום עבודה, לבין "בחירה" של עובד לעבוד בימי חג, וההכרעה תהיה תמיד בהתאם לנסיבות כל מקרה ומקרה [נע"ע 38313-03-18 איל"ן איגוד ישראלי לילדים נפגעים (ע"ר) נגד מיכאל מוחדינוב].

4.2.6 ימי שמחה ואבל - כללי

4.2.6.1 ימי שמחה

חוקי העבודה אינם מקנים לעובד זכות להיעדר בתשלום, לרגל ימי שמחה. זכות זו מעוגנת בהסכמים קיבוציים/צווי הרחבה סקטוריאליים, הסכם או נהוג במקום העבודה. עובד שלא חל עליו הסכם קיבוצי/צו הרחבה המקנה זכות זו אינו זכאי לתשלום עבור ימי שמחה אלא אם קיים הסכם או נהוג במקום העבודה.

4.2.6.2 ימי אבל

החל מ-1 ביולי 2000 בהתאם לצו ההרחבה לקיצור שבוע עבודה ל 43 שעות עבודה, חלה חובה על כלל המעבידים במשק לשלם לעובד שעבד במקום העבודה לפחות 3 חודשים והמקיים חובת אבלות (במות הורים, ילדים, בן זוג, אחים ואחיות) מטעמי דת או נהוג ("שבעה"), ואשר אינו עובד באותם ימים, לשלם את שכרו עבור ימי העבודה שנעדר בהם, ולא יותר משבעה ימים קלנדריים.

יש לציין, כי מעבידים הכפופים להסכם קיבוצי, צו הרחבה ענפי, חוזה אישי, או נהוג אשר קובעים הוראה המיטיבה עם העובד, מעבר לקבוע בצו ההרחבה האמור, יהיו מחויבים על-פי ההוראה המיטיבה.

4.2.7 ימי בחירה

הזכות ליום בחירה אינה מוכרת בחוק. זכות זו מעוגנת במסגרת הסכם קיבוצי, או הרחבה, או חוזה אישי, נהוג או הסכם במקום העבודה - ומעניקה לעובד זכות להיעדר מעבודתו יום נוסף, בתשלום, בנוסף על ימי החג המגיעים לכל עובד, מבלי שיום זה ינוכה מסך ימי החופשה העומדים לרשותו. ההסכמים הקיבוציים

שבהם נקבעה זכות זו, מפרטים בדרך-כלל אלו ימים ייחשבו כימי בחירה. עובד אשר לא חל עליו הסכם קיבוצי ו/או הרחבה כאמור, ולא נקבעה זכות זו בחוזהו האישי, אינו זכאי ליום בחירה, והיעדרות ביום כאמור תנוכה משכרו או מימי החופשה שלו.

עם זאת יצוין, כי על פי סעיף 6(ב) לחוק חופשה שנתית, התשי"א-1951, רשאי עובד לקחת יום אחד מתוך ימי החופשה השנתית לה הוא זכאי במועד שיבחר, ובלבד שהודיע על כך למעבידו 30 ימים מראש לפחות.

על פי תיקון לחוק חופשה שנתית מיום 31.05.2010, בנוסף לאמור בסעיף 6(ב) לחוק כמפורט לעיל, העובד יהיה רשאי לבחור יום חופשה נוסף **מתוך** ימי החופשה השנתית לה הוא זכאי באחד מהימים המנויים בתוספת. ברשימת הימים בתוספת נכללים, בין היתר, את ימים אלה: ערבי החג, פורים, ל"ג בעומר, ערב חג המולד, ערב חג הפסחא, ערב חג הפסקת הצום (ערב עיד אלפיטר), ערב חג הקורבן (ערב עיד אלדחא), יום האישה הבינלאומי, יום הזיכרון לשואה ולגבורה, יום ירושלים, אחד במאי וראש השנה האזרחית.

4.2.8 דמי מחלה

זכאות דמי מחלה על-פי חוק דמי מחלה		
שעור התשלום	דמי מחלה	יום היעדרות
-	אין תשלום	ראשון
50% משכר יום רגיל*	תשלום מחצית דמי מחלה	שני
50% משכר יום רגיל*	תשלום מחצית דמי מחלה	שלישי
100% משכר יום רגיל**	תשלום מלא דמי מחלה	רביעי +
צבירה		
1. חודש עבודה מלא מזכה ב-1.5 ימים לדמי מחלה.		
2. חודש עבודה חלקי מזכה בחלק היחסי.		
3. ניתן לצבור 90 ימי זכאות לכל היותר.		

* עד ליום 01.04.2011 היה שעור התשלום 37.5% משכר העבודה הרגיל.

** עד ליום 01.04.2011 היה שעור התשלום 75% משכר העבודה הרגיל.

4.2.8.1 חוק דמי מחלה (תיקון מס' 6), התשפ"ב-2022

בהתאם לתיקון לחוק, החל מיום 1.6.2022, עובד שחלה במחלה ממארת או מחלה שנדרש בשלה טיפול קבוע בדיאליזה, ונעדר בשל כך מעבודתו לשם טיפול תקופתי או בדיקות תקופתיות, אף לאחר החלמתו, יהיה זכאי לקבל ממעסיקו תשלום דמי מחלה החל מהיום הראשון להיעדרו או מחלקו, בכפיפות לתקופת הזכאות המקסימלית (90 ימים), ובלבד שמסר למעסיקו אישור רפואי בכתב כי הטיפול או הבדיקה נדרשים בקשר לאותה מחלה.

4.2.8.2 פיטורי עובד בזמן מחלה

נקבע בחוק דמי מחלה, כי מעביד לא יפטר עובד, שנעדר מעבודתו עקב מחלה כל עוד העובד זכאי לנצל את התקופה הצבורה לו לדמי מחלה, וזאת עד לתקופת הזכאות המקסימאלית כמשמעותה בסעיף 4 לחוק דמי מחלה.

הכלל האמור, לא יחול כאשר מקום העבודה של העובד פסק מלפעול או אם המעביד פשט את הרגל ואם הוא תאגיד, ניתן בעניינו צו פירוק. כמו כן, הכלל לא יחול במצבים שבהם המעביד הודיע על כוונתו לפטר את העובד, בהודעה מוקדמת כמשמעותה בחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א-2001, בטרם נעדר העובד מעבודתו עקב מחלתו (החל מיום 15.7.09, על פי חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009).

4.2.8.3 צבירת ימי מחלה

על פי סעיף 4 לחוק דמי מחלה עובד צובר תקופת זכאות לדמי מחלה של יום וחצי לכל חודש עבודה מלא ולא יותר מ-90 יום, בניכוי התקופה בעדה קיבל דמי מחלה.

בחודש עבודה חלקי בו העובד עבד רק חלק מימי העבודה יצבור העובד ימי מחלה יחסיים.

בהתאם לתיקון חוק דמי מחלה, אשר נכנס לתוקף ביום 01.04.2011, אופן צבירת ימי מחלה בחודש עבודה חלקי יהיה כדלקמן:

יש לחלק את מספר ימי העבודה בפועל של העובד בחודש ב-25 כאשר העובד מועסק שישה ימי עבודה בשבוע וב-21 ו-2/3 כאשר העובד מועסק חמישה ימי עבודה בשבוע, ולהכפיל ב-1.5.

4.2.9 במגזר הציבורי

(1) אורך שבוע העבודה יקוצר כך ששבוע העבודה לעובדים המועסקים במשרה מלאה יעמוד על 40 שעות עבודה בשבוע ו-173.333 שעות עבודה בחודש החל מיום 1 בספטמבר, 2024 ללא הפחתה בשכר בשל קיצור שבוע העבודה.

(2) החל מיום 01.09.2024 יקוצר שבוע עבודתם של העובדים המועסקים 42 שעות עבודה בשבוע על ידי הפחתת חצי שעת עבודה (30 דקות) בכל יום בימים א' עד ד'.

4.2.10 חוק עבודת נשים

חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954 עוסק בהגנה על האישה העובדת בשלושה תחומים:

א. עבודות אסורות ומגבלות; ב. עבודת לילה; ג. הריון, לידה וטיפול פוריות. החוק מעניק לאשה זכויות בתקופת טיפול בהפריה חוץ גופית, בתקופת ההיריון, ובתקופה שלאחר ההיריון. במסגרת החוק נקבעה זכות האישה לחופשת לידה וזכות האישה להיעדר מן העבודה במהלך ולאחר ההיריון בהתאם לתנאים שנקבעו בחוק. כמו כן הוגבלו פיטורי אישה במהלך ההיריון ובתנאים מסוימים אף לאחריו.

גם גבר יכול לצאת לחופשת לידה, בכפוף ובהתאם לתנאים הקבועים בחוק עבודת נשים (תיקון 14) הוראת שעה התשנ"ז-1997 (תקף עד שנת 2001) ובחוק הביטוח הלאומי.

חופשת לידה

חופשת הלידה לה העובדת זכאית תלויה בותק של העובדת טרם יציאתה לחופשת לידה:

עובדת שעבדה 12 חודשים או יותר אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה - עפ"י סעיף 6 (ב(1)) לחוק, אורך חופשת הלידה של עובדת, שעבדה 12 חודשים או יותר אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה, הינו 26 שבועות. העובדת יכולה להקדים את חופשת הלידה ב-7 שבועות או פחות מזה, כרצונה, לפני יום הלידה המשוער, והשאר אחרי יום הלידה.

לפי סעיף 6(ב2) לחוק, עובדת רשאית לקצר את חופשת הלידה, ובלבד שחופשת הלידה לא תפחת מ-15 שבועות, או מתקופה זו בתוספת הארכות של חופשת הלידה, אם מימשה את זכותה להאריכה (בשל אישפוז העובדת בתוך חופשת הלידה ו/או אישפוז הילוד ו/או לידה של יותר מילד אחד).

עובדת, שהודיעה על רצונה לקצר את חופשת הלידה, לא יוכל המעביד לדחות את החזרתה לעבודה למשך 3 שבועות מיום שהודיעה כאמור.

עובדת שעבדה פחות מ-12 חודשים אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה - חופשת הלידה של עובדת, שעבדה פחות מ-12 חודשים אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה, היא 15 שבועות. העובדת יכולה להקדים את חופשת הלידה ב-7 שבועות או פחות מזה, כרצונה, לפני יום הלידה המשוער, והשאר אחרי יום הלידה.

חופשה ללא תשלום - בהתאם לסעיף (ד7) לחוק, עובדת תהיה רשאית להיעדר מהעבודה, מתום חופשת הלידה, מספר חודשים כ-1/4 ממספר החודשים שבהם עבדה אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה, אך לא יותר מ-12 חודשים מיום הלידה (כאשר חלק של חודש לא יבוא במניין). במידה והעובדת בוותק של 12 חודשים ומעלה, ממספר החודשים שהעובדת תהיה רשאית להיעדר, יופחתו מספר השבועות בהם חופשת הלידה שנוצלה ע"י העובדת לפי סעיף (ב6(ו)) לחוק עלתה על 14 שבועות, או על תקופה של 14 שבועות בתוספת הארכות.

עובדת שנעדרה מכוח פסיקה זו והתייצבה לעבודה לפני תום תקופת חופשתה, או הביעה רצונה לחזור לעבודה כאמור, לא יוכל המעביד לדחות את החזרתה לעבודה יותר מ-4 שבועות מיום שהתייצבה או הביעה רצונה לחזור.

חופשת לידה חלקית לעובד - החוק קובע את זכאותו של העובד לחופשת לידה חלקית בתקופת חופשת הלידה שנותרה לאשתו, מתום ששת השבועות הראשונים שלאחר יום הלידה. לשם כך נדרש שאשתו תהיה זכאית לחופשת לידה, שהיא הסכימה בכתב לוותר על החלק האמור מחופשת הלידה וכן שהיא תעבוד בתקופה זו.

כמו כן, עובד יהיה זכאי לצאת לחופשת לידה אם ילדו נמצא בהחזקתו ובטיפולו הבלעדי, מחמת נכות או מחלה של בת הזוג. זכאות העובד לחופשת לידה תחל ביום שבו החלו להתקיים לעניינו תנאים אלה, ותקופת חופשת הלידה תהא למשך יתרת חופשת הלידה שלא נוצלה על ידי בת הזוג כל עוד מתקיימים תנאים אלו. כפוף לכך, העובד יכול להיות זכאי לחופשת לידה מלאה של 26 שבועות, וכן להארכות הקבועות בחוק בשל אשפוז הילד ולידה של יותר מילד אחד.

חופשת הלידה החלקית של עובד לא תעלה על 15 שבועות בתוספת הארכות (בשל אשפוז היולדת או הנולד כמפורט בחוק או בשל לידה של יותר מילד אחד), אם מתקיימים שני תנאים מצטברים כלהלן:

1) העובד עבד אצל המעביד או באותו מקום עבודה פחות מ-12 חודשים עד יציאתו לחופשת הלידה;

2) אשתו עבדה במשך 12 חודשים לפחות אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה לפני יציאתה לחופשת לידה.

ביום 2.4.17 פורסם ברשומות חוק שינויים בהסדר תקופת הלידה וההורות (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017 שבמסגרתו תוקנו שני חוקים עיקריים: חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954 (תיקון מס' 57) וחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995 (תיקון מס' 193) התיקון לחוק עבודת נשים, כי עובד שאשתו ילדה, יוכל לנצל 7 ימים מתוך תקופת הלידה וההורות של אשתו, בתנאי שהיא הסכימה לוותר בכתב על דמי הלידה בעד השבוע האחרון.

בהתאם לתיקון לחוק הביטוח הלאומי, עובד יהיה זכאי לצאת לחופשת לידה בת שבוע אחד ומעלה במקום פרק זמן מינימלי של שלושה שבועות. ובלבד שפרק זמן זה הוא השבוע האחרון לתקופת הלידה וההורות של בת זוגו.

תקנות עבודת נשים (חופשת לידה חלקית לעובד שאשתו ילדה), התשנ"ט, 1999 קובעות כי על עובד המעוניין לצאת לחופשת לידה למסור למעבידו הצהרה חתומה בידו ובידי אשתו, 30 ימי עבודה לפחות לפני היום שבו הוא מעוניין להתחיל את חופשת הלידה. אם לא היה באפשרותו למסור הודעה כאמור במועד מסיבות שלא יכול היה לצפותן מראש, עליו למסור את ההודעה במועד המוקדם ביותר האפשרי.

תיקון 60 לחוק - הארכת חופשת לידה לגבר שבת זוגו ילדה יותר מילד אחד חוק עבודת נשים (תיקון מס' 60) התשע"ח-2018

ביום 31.5.2018 פורסם ברשומות חוק עבודת נשים (תיקון מס' 60), התשע"ח, 2018 שעניינו הארכת חופשת הלידה של אבות עד שלושה שבועות.

בהתאם לתיקון לחוק, עובד שבת זוגו ילדה בלידה אחת יותר מילד אחד יהיה רשאי לממש בתוך תקופת הלידה וההורות של בת זוגו, החל מיום הלידה ואילך, תקופה אחת רצופה של לפחות 7 ימים ולכל היותר שבועיים מתוך שלושת השבועות האמורים בעד כל ילד נוסף שנולד באותה לידה, לצורך טיפול בילדו במקום בת זוגו ובהסכמתה.

בהתאם לדברי ההסבר להצעת החוק, התיקון לחוק מאפשר החלפה בין האב לאם, גם לעניין זכאותם לדמי לידה מהביטוח הלאומי עבור שלושת השבועות האמורים.

תחילתו של התיקון לחוק הוא ב-1 בחודש שלאחר תום חודשיים מיום פרסומו, קרי ביום ה-1.8.2018 והוא יחול על עובדת שילדה ביום תחילתו של חוק זה ואילך ועל בן זוגה של עובדת כאמור.

חוק עבודת נשים (תיקון מס' 61), התשע"ט-2019

ביום 6.1.2019 פורסם ברשומות חוק עבודת נשים (תיקון מס' 61), התשע"ט, 2019 שעניינו בין היתר היעדרות עובדת בשל בדיקות הריון.

היעדרות עובדת בהריון לא תעלה על 40 שעות במשך חודשי הריונה לעובדת במשרה מלאה כנהוג במקום העבודה או על החלק היחסי מ-40 שעות כאמור, בהתאם לשיעור חלקיות המשרה. שיעור חלקיות המשרה יחושב כיחס שבין שעות העבודה של העובדת בחודש ובין מספר שעות עבודה בחודש במשרה מלאה כנהוג במקום העבודה או 182 שעות, לפי הנמוך.

אורך חופשת הלידה

חופשת הלידה לעובדת בוותק של 12 חודשים ומעלה	חופשת הלידה לעובדת שעבדה פחות מ-12 חודשים ומשך הזכאות לדמי לידה	
26 שבועות	15 שבועות	1. לידת ילד יחיד
26 שבועות + 3 שבועות נוספים בעד כל ילד נוסף החל מהילד השני באותה לידה	15 שבועות + שלושה שבועות נוספים בעד כל ילד נוסף החל מהילד השני באותה לידה	2. לידה של יותר מילד אחד
נוסף לחופשת הלידה כאמור לעיל - תקופת האשפוז עד למקסימום של 4 שבועות		3. אשפוז היולדת לתקופה העולה על שבועיים במהלך חופשת הלידה
נוסף לחופשת הלידה כאמור בסעיפים 1+2 לעיל - תקופת האשפוז עד למקסימום של 20 שבועות		4. אשפוז הנולד לתקופה העולה על שבועיים במהלך חופשת הלידה

עבודת נשים - היעדרויות מותרות

דין היעדרות	משך היעדרות	היעדרות
מחלה	בחמישה ימי עבודה - עד 16 יום לכל סדרה טיפולית בשישה ימי עבודה - עד 20 יום לכל סדרה טיפולית כמו כן, עובדת זכאית להביא בחשבון לפי בחירתה, גם חלקי ימים שבהם נעדרה. היעדרות של חלקי ימים לא תעלה על 40 שעות בשנה לעובדת המועסקת במשרה מלאה כנהוג במקום עבודה או על החלק היחסי מ-40 שעות בהתאם לחלקיות המשרה.	טיפול פוריות (1) עד 4 סדרות טיפוליות בשנה
ללא ניכוי בשכר	היעדרות עובדת בהריון לא תעלה על 40 שעות במשך חודשי הריונה לעובדת במשרה מלאה כנהוג במקום העבודה או על החלק היחסי מ-40 שעות כאמור, בהתאם לשיעור חלקיות המשרה.	פיקוח רפואי / בדיקות רפואיות בתקופת ההיריון
חופשה ללא תשלום	אין הגבלה	היעדרות עובדת בהריון כאשר מקום העבודה מסכן את העובדת או את עובריה (2)
מחלה, במידה והעובדת לא זכאית לגמלת שמירת הריון מביטוח לאומי (3)	אין הגבלה	שמירת הריון
מחלה	שבוע עד שישה שבועות (4)	הפלה
מחלה	עד ששה חודשים מתום חופשת הלידה	היעדרות לאחר חופשת לידה באישור רופא

דין היעדרות	משך היעדרות	היעדרות
ללא ניכוי בשכר	עד ארבעה חודשים מתום חופשת הלידה	הפחתת שעת עבודה ביום לאחר חופשת לידה(5)
חופשה ללא תשלום	עד שישה חודשים מתום חופשת הלידה	זכאות עובדת מניקה להיעדר אם עבודתה נאסרה בשל ההנקה(6)
חופשה ללא תשלום(8)	רבע מתקופת עבודתה - עד שנה	חופשה לאחר חופשת הלידה(7)
חופשה ללא תשלום	עד שישה חודשים בתקופת 12 החודשים שלאחר תחילת שהייתה במקלט	שהייה במעון לנשים מוכות(9)

1. עובדת העוברת טיפולי פוריות לרבות הפריה חוץ גפית רשאית להיעדר מעבודתה אם אישר בכתב רופא המטפל בה כי הטיפול מחייב זאת, ובלבד שהודיעה על כך למעבידה מראש.

2. החל מיום 6.9.2007, עובדת בהריון רשאית להיעדר מעבודתה, אם על-פי אישור רופא בכתב, סוג העבודה, מקום ביצוע העבודה או אופן ביצוע העבודה, מסכנים את העובדת בשל היותה בהריון או את העובר. דינה של היעדרות זו כדין חופשה ללא תשלום, אשר לא תפגע בזכויות התלויות בוותק. הוראה זו לא תחול על עובדת שנמצאה לה עבודה חלופית מתאימה.

3. היעדרות בגין שמירת הריון לא תפגע בזכויות התלויות בוותק העובדת.

מבוטחת הזכאית לדמי לידה מהביטוח הלאומי, זכאית במקרה של שמירת הריון, לקצבה מן הביטוח הלאומי בהתאם לתנאים שנקבעו בחוק הביטוח הלאומי. מבוטחת שהייתה בשמירת הריון לפחות 30 יום רצופים, תהא זכאית לגמלה בעד התקופה האמורה, ובעד כל תקופה נוספת של 14 ימים רצופים לפחות, בהם הייתה בשמירת הריון. שיעור הקצבה הוא שכרה הרגיל של העובדת עד למקסימום של 100% מהשכר הממוצע במשק.

יצוין, כי בית הדין הארצי שינה לאחרונה את ההלכה הקיימת וקבע, כי היעדרות מהעבודה לשם קבלת גמלת שמירת הריון הנה על בסיס יומי ולא על בסיס צמצום היקף שעות העבודה ברמה היומית. גמלת שמירת הריון נועדה למצב של היזקקות להשגחה תמידית, ולא מדובר במצב של עבודה

חלקית. משכך עובדת בהריון, אשר נעדרת באופן חלקי, לא תהיה זכאית לגמלת שמירת הריון (עבל 746/08 ביטוח לאומי נ' פזית סאיג-אבוקסיס. ניתן ביום 15.12.09).

החל מיום 6.9.2007, עובדת הנעדרת מהעבודה אם מצבה לרגל ההריון מחייב זאת ובכפוף לאישור רפואי, תהיה זכאית לדמי מחלה מהמעביד בגין תקופת היעדרות זו, בתנאי כי אין היא זכאית לגמלת שמירת הריון מהמוסד לביטוח לאומי או לתשלום עבור היעדרות מכוח דין אחר, הסכם קיבוצי או חוזה עבודה.

4. היעדרות לאחר הפלה העולה על שבוע, מצריכה אישור רופא כי מצב בריאותה של העובדת בעקבות ההפלה מחייב היעדרות ממושכת יותר. מיום 01.04.2016 לידה לאחר השבוע ה-22 נחשבת לידה ולא להפלה ותזכה בדמי לידה.

5. שעת ההורות תהא למי שעובד/ת במשרה מלאה כנהוג במקום העבודה או שהעובד/ת מועסק/ת במשרה שהיקפה 174 שעות בחודש לפחות, לפי הנמוך.

6. עובדת תהיה רשאית להיעדר מעבודתה מתום חופשת הלידה ועד שישה חודשים מיום הלידה, בתקופה שבה היא מניקה, אם הודיעה למעבידה שהיא מניקה, עבודתה נאסרה בשל ההנקה בהתאם לאישור רופא בכתב ולא נמצאה לה עבודה חלופית. דין היעדרות זו כדין חופשה ללא תשלום והיעדרות זו לא תבוא במניין לגבי זכויות התלויות בוותק. זכות זו הינה בנוסף לזכות העובדת לשעת היעדרות במהלך ארבעה חודשים מתום חופשת הלידה.

7. החל מיום 22.03.2010 הזכאות להארכת חופשת הלידה אינה מותנית בוותק (עד למועד זה הזכאות הייתה מוקנית לעובדת שעבדה עד תחילת חופשת הלידה אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה לפחות שנים עשר חודשים רצופים. כמו כן, עד ליום 27.3.2008 תקופת העבודה הנדרשת לצורך זכאות לחופשה ללא תשלום, הייתה עשרים וארבעה חודשים). החל מיום 6.9.2007, תחילתה של החופשה ללא תשלום תהא מתום חופשת הלידה; אב עובד זכאי לחופשה ללא תשלום בתנאים שנקבעו, ובלבד שבת זוגו לא ניצלה זכותה זו במלואה או בחלקה.

8. זמן היעדרות בחופשה ללא תשלום לאחר חופשת הלידה לא יבוא במניין לגבי זכויות התלויות בוותק.

9. הזכות להיעדר עקב שהיה במקלט לנשים מוכות חלה על עובדת השוהה במקלט באישור לשכת הסעד או משרד העבודה והרווחה, ושעבדה אצל אותו מעסיק או באותו מקום עבודה תקופה של שישה חודשים רצופים לפחות. תוקף הזכאות מותנה בהודעה של העובדת על מימושה למעביד בדרך ובמועד שקבע שר העבודה והרווחה.

זכאות להיעדרות עובדת מעבודה עקב שירות בן זוגה במילואים חוק עבודת נשים (תיקון מס' 58) התשע"ז-2017

ביום 3.7.2017 פורסם ברשומות חוק עבודת נשים (תיקון מס' 58), התשע"ז-2017. בהתאם לתיקון לחוק, עובדת תהא רשאית להיעדר ממקום עבודתה שעה אחת ביום, בתקופה שבה בן זוגה שוהה בשירות מילואים, כהגדרתו בחוק שירות המילואים, התשס"ח, 2008 החל ביום הראשון לשירות, בהתקיים כל התנאים המפורטים:

1. תקופת המילואים של בן הזוג לא תפחת מ-5 ימים רצופים.
2. לעובדת ילד שטרם מלאו לו 13 שנים.
3. העובדת מועסקת במשרה מלאה לפי הנהוג במקום עבודתה.
4. העובדת הודיעה למעסיקה על מימוש הזכות והציגה לפניו אישור המעיד על שירות המילואים של בן זוגה.

עוד קובע התיקון לחוק, כי לא ניתן לקבל במקביל גם את זכות ההיעדרות לפי התיקון לחוק וגם זכויות נוספות המקצרות את יום העבודה של העובדת, כגון מימוש הזכות לשעת הורות לפי הוראות סעיף (ג) 3 (3) לחוק או לפי הנהוג במקום עבודתה בעניין שעת הורות. במידה והעובדת זכאית להיעדר מעבודתה פחות משעה ביום, בהתאם לתיקון היא תהיה זכאית להיעדר מעבודתה ביתרת הזמן שבין ההסדר הנהוג במקום עבודתה, ובין שעה אחת.

הוראות אלה יחולו גם על עובד שבת זוגו שוהה בשירות מילואים.

בהתאם לתיקון לחוק, ראש רשות ביטחון רשאי בהחלטה מנומקת בכתב לקבוע כי הוראות אלה לא יחולו על חלק מעובדי אותה הרשות, בשל צורך מבצעי חיוני. "רשות ביטחון" - שרות הביטחון הכללי, המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר או הרשות הארצית לכבאות והצלה. ההיעדרות המותרת לפי התיקון לחוק היא בנוסף על ההפסקות על פי חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951 ואין מנכים אותה משכר עבודה

צבירת זכויות בזמן חופשת לידה

מחלה	הבראה	חופשה	פיצויי פיטורים	הפרשות לפנסיה ולקרן השתלמות
כן (1)	כן (2)	לא (3)	כן - ביחס לחופשת הלידה בגינה קמה זכאות לדמי לידה בלבד (4)	כן - ביחס לחופשת הלידה בגינה קמה זכאות לדמי לידה בלבד (בתנאים הקבועים בחוק (ובתקנות(6)

* בהתאם לתיקון מספר 46 לחוק עבודת נשים, תשי"ד, 1954 החל מיום 22.3.2010 משך חופשת הלידה הוארך מארבעה עשר שבועות לעשרים ושישה שבועות. עם זאת, משך חופשת הלידה לעובדת, שהוותק שלה בעבודה פחות משנים עשר חודשים נותר ארבעה עשר שבועות. בנוסף, תקופת חופשת הלידה המזכה בדמי לידה ותנאי הזכאות לדמי לידה לא שונו.

1. **מחלה** - עפ"י תקנות דמי מחלה, גם בתקופה של חופשת לידה צוברת העובדת זכאות לימי מחלה. מלשון התקנות עולה, כי העובדת תצבור ימי מחלה במשך התקופה בה היא שוהה בחופשת לידה, כאמור בסעיף (ב6) לחוק עבודת נשים. עם זאת יודגש, כי סוגיה זו טרם נידונה בבית הדין לעבודה, וייתכן שבית הדין יפסוק אחרת לכשנושא זה יובא בפניו.

2. **הבראה** - בצו ההרחבה בדבר תשלום דמי הבראה נקבע, כי חופשת לידה נחשבת כוותק לצורך זכאות לדמי הבראה. לאור האמור, נראה, כי העובדת תהיה זכאית לתשלום דמי הבראה עבור התקופה שבה הייתה בחופשת לידה על פי החוק (כאמור בסעיף (ב6) לחוק עבודת נשים). עם זאת יודגש, כי סוגיה זו טרם נידונה בבית הדין לעבודה, וייתכן שבית הדין יפסוק אחרת לכשנושא זה יובא בפניו.

3. חופשה - סעיף 3 לחוק חופשה שנתית קובע, כי באם היה קשר משפטי בין העובד והמעביד כל שנת העבודה, והעובד עבד באותה שנה לפחות 200 ימים בפועל, יהיה העובד זכאי למלוא מכסת ימי החופשה על-פי חוק, בהתאם לוותק העובד. בשנה בה נעדרה עובדת עקב חופשת לידה, אם עבדה 200 ימי עבודה בפועל - תהיה זכאית למכסה המלאה.

אם עבדה כחות מ-200 ימים, תחושב צבירת החופשה באופן יחסי לפי הנוסחה הבאה:

ימי עבודה בפועל × זכאות מלאה
200

כאשר יחסי העבודה אינם מתקיימים משך שנת עבודה מלאה, החישוב יעשה על בסיס של 240 ימי עבודה.

4. **פיצויי פיטורים** - עפ"י תקנות פיצויי פיטורים, חופשת לידה שבעדה זכאית העובדת לדמי לידה תחשב כוותק מלא לצורך חישוב פיצויי פיטורים. בגין התקופה בגינה אין זכאות לדמי לידה, יבואו במניין עד 14 יום כוותק לפיצויי פיטורים.

5. בהתאם לתקנות עבודת נשים (מועדים וכללים לתשלומים לקופת גמל), התשס"ח-2008 חובת ההפקדה לקופת גמל חלה ביחס לתקופה בה העובד או העובדת זכאים לדמי לידה.

חוק עבודת נשים קובע, כי במידה ומתקיימים 3 תנאים מצטברים המעביד מחויב בהפרשות לגמל (ובכלל זה לקרן השתלמות) גם בתקופת חופשת הלידה:

א. העובדת או העובד עבדו אצל המעביד שישה חודשים לפחות בתכוף לפני תחילת ההיריון של העובדת או של בת זוג של העובד, לפי העניין והתקיימו יחסי עובד ומעביד ביניהם בכל תקופת ההיריון.

ב. העובדת או העובד והמעביד או המעביד בלבד נהגו לשלם תשלומים לקופת גמל (כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005). יצוין, כי עד ליום 08/09/01, החובה הייתה רק לגבי קופות גמל בהם היה קיים חסכון לפנסיה ולקרן השתלמות.

ג. העובדת או העובד שילמו בעד התקופה האמורה את התשלומים החלים עליה.

עבודת נשים - הגבלת פיטורים⁽¹⁾

חריגים	אופי ההגבלה	התקופה
<p>מותר לפטר בהיתר מאת שר התעשייה, המסחר והתעסוקה (להלן: "שר התמ"ת") (2) איסור זה לא חל על עובדת, אשר הוותק שלה אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה אינו עולה על ששה חודשים (3).</p>	<p>איסור פיטורים ואיסור מתן הודעת פיטורים למועד החל בתקופה זו.</p>	<p>מהלך ההיריון</p>
<p>מותר לפגוע בהיקף המשרה בהיתר מאת שר התמ"ת (5). איסור זה לא חל על עובדת, אשר וותקה אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה אינו עולה על ששה חודשים (6).</p>	<p>איסור על פגיעה בהיקף המשרה ובהכנסתה של העובדת (4).</p>	
<p>איסור כאמור אינו חל לגבי עובדת, אשר הועסקה בפועל אצל הקבלן פחות מששה חודשים.</p>	<p>איסור על קבלן כח אדם להפסיק באופן זמני העסקתה של עובדת בהריון. הפסקה כאמור תחשב כפיטורים (6).</p>	
<p>----</p>	<p>איסור פיטורים ואיסור מתן הודעת פיטורים בתקופת היעדרות העובדת בשל ההפלה (7).</p>	<p>הפלה</p>
<p>שר התמ"ת רשאי ליתן היתר לפיטורים בתקופות אלו כאשר שוכנע, כי הפיטורים אינם בקשר ללידה, לחופשת הלידה או להיעדרות כאמור ועסקו של המעביד חדל לפעול או שהמעביד הוכרז כפושט רגל (9).</p>	<p>איסור פיטורים ואיסור מתן הודעת פיטורים למועד החל בתקופה זו.</p>	<p>חופשת הלידה + 60 יום מתום חופשת הלידה (8)</p>

חריגים	אופי ההגבלה	התקופה
----	איסור לפטר עובדת, אשר נעדרת מעבודתה בשל מצבה עקב הלידה, ואיסור מתן הודעת פיטורים למועד החל בתקופה זו.	6 חודשים מתום חופשת הלידה + 60 יום מתום היעדרות זו(10)
מותר לפטר בהיתר מאת שר התמ"ת.	איסור פיטורים ואיסור מתן הודעת פיטורים למועד החל בתקופה זו.	חופשה ללא תשלום לאחר חופשה הלידה(11) + 60 יום מתום היעדרות זו
מותר לפטר בהיתר מאת שר התמ"ת.	איסור פיטורים ואיסור מתן הודעת פיטורים למועד החל בתקופה זו.	חופשה ללא תשלום לצורך הנקה + 60 יום מתום היעדרות זו(12)
מותר לפטר בהיתר מאת שר התמ"ת.	איסור פיטורים ואיסור מתן הודעת פיטורים למועד החל בתקופה זו.	שהיה במקלט לנשים מוכות + 90 יום מתום היעדרות זו(13)
מותר לפטר בהיתר מאת שר התמ"ת(15).	איסור פיטורים בימי היעדרות + 150 ימים מתום היעדרות.	טיפול הפריה חוץ גופית או טיפולי פוריות זו של עובד או עובדת שנעדרו מעבודתם(14)

חריגים	אופי ההגבלה	התקופה
מותר לפטר בהיתר מאת שר התמ"ת(16).	<p>1. העובד או העובדת עבדו אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה שישה חודשים לפחות.</p> <p>2. איסור פיטורים חל בתקופת הטיפולים או 150 ימים לאחר מועד תחילת הטיפולים, לפי המאוחר.</p> <p>3. העובד או העובדת הודיעו למעבידם על הטיפולים לא יאוחר משלושה ימי עבודה ממועד ההודעה המוקדמת לפיטורים או ממועד הפיטורים, ומסרו למעביד אישור רופא תוך 14 ימים מאותו המועד, לפי העניין.</p>	טיפולי הפריה חוץ גופית או טיפולי פוריות של עובד או עובדת שלא נעדרו מעבודתם(16)

1. **חוק עבודת נשים התשי"ד-1954 (להלן: "חוק עבודת נשים"), סעיפים 9א-9א.**
2. שר העבודה והרווחה לא יתיר פיטורים כאמור אם הפיטורים הם לדעתו, בקשר להיריון.
3. האיסור חל הן לגבי עובדת קבועה/ארעית/זמנית ובלבד שעבדה אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה לפחות ששה חודשים.
- פיטורי עובדת בהריון, אשר הוותק שלה אינו עולה על ששה חודשים, אינם אסורים על פי **חוק עבודת נשים**. אולם, אם הפיטורים הם בשל ההיריון, יראו בכך אפליה אסורה על פי **חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988**.
4. תחולה של הגבלה זו היא מ-1 במרץ 1998. ביום 7.8.2007 פורסם ברשומות **חוק עבודת נשים** (תיקון מס' 39), התשס"ז-2007. עד לתיקון זה, חל איסור על מעביד לפגוע בהיקף המשרה של עובדת בהריון באופן העלול להקטין את הכנסתה.

5. שר העבודה והרווחה לא יתיר פגיעה בהיקף משרה או בשכר כאמור, אם הפגיעה היא לדעתו בקשר להריון.
6. האיסור חל הן לגבי עובדת קבועה/ארעית/זמנית, ובלבד שעבדה אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה לפחות ששה חודשים.
7. סעיף (לא) לחוק קובע, כי עובדת שהפילה רשאית להיעדר מעבודתה שבוע לאחר ההפלה, ובאישור רופא עד שישה שבועות. על פי ברשומות **חוק עבודת נשים** (תיקון מס' 39), התשס"ז-2007 מיום 7.8.2007, חל איסור לפטר עובדת בתקופת היעדרותה כאמור בסעיף (לא) לחוק.
8. הארכת התקופה בה חל איסור לפטר ל-45 יום הינה מ-1 במרץ 1998. החל מיום 15.2.2007 הוארכה התקופה שבה נאסר לפטר מ-45 יום ל-60 יום.
9. בהתאם **לחוק עבודת נשים** (תיקון מס' 39), התשס"ז-2007 מיום 7.8.2007.
10. היעדרות זו תותר אם אישר רופא כי מצבה עקב הלידה מחייב זאת. דין היעדרות כדין מחלה.

.5

חישוב המס מיגיעה אישית וטבלאות מידע

5. חישוב המס מיגיעה אישית וטבלאות מידע

עמוד	תוכן עניינים
135	5.1 תקרות ההכנסה ושיעורי המס מיגיעה אישית
136	5.2 דמי ביטוח לאומי - ממעבידים
136	5.2.1 עובדים שכירים
141	5.2.2 עובדים "תושבי חוץ" - שיעורי דמי הביטוח (באחוזים)
141	5.3 גביית דמי ביטוח לאומי - מ"לא שכירים"
143	5.4 מדד מחירים לצרכן (לפי בסיס ספטמבר 1951)
149	5.5 מדד תשומה בבנייה למגורים (לפי בסיס אפריל 1975)
154	5.6 שערי חליפין יציגים - ממוצעים חודשיים
154	5.6.1 שער השקל ביחס לדולר
1157	5.6.2 שער השקל ביחס לאירו
159	5.7 תוספת יוקר
159	5.7.1 מה-3/1990 עד היום
160	5.8 שיעורי ריבית
160	5.8.1 שיעורי הריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה
162	5.8.2 הריבית הבסיסית החודשית מפברואר 1999 (פריים רייט)
166	5.8.3 ריבית החשב הכללי

5.1 תקרות ההכנסה ושיעורי המס מיגיעה אישית

מובאות להלן טבלאות לחישוב המס על הכנסתו של יחיד מיגיעה אישית לשנת 2024
בהשוואה לשנת 2023, בחישוב חודשי ובחישוב שנתי, מצטבר.

לשנת המס 2024				שיעור המס (%)
שנתי		חודשי		
מס מצטבר	הכנסה שנתי	מס מצטבר	הכנסה חודשית	
8,412	עד 84,120	701	עד 7,010	10
13,534	ת- 84,121 עד 120,720	1,128	ת- 7,011 עד 10,060	14
28,150	ת- 120,721 עד 193,800	2,346	ת- 10,061 עד 16,150	20
51,548	ת- 193,801 עד 269,280	4,296	ת- 16,151 עד 22,440	31
153,398	ת- 269,281 עד 560,280	12,783	ת- 22,441 עד 46,690	35
229,192	ת- 560,281 עד 721,560	19,099	ת- 46,691 עד 60,130	47
	מעל 725,560 (*)		מעל 60,130 (*)	50
2,904		242	נקודת זכות	
6,534		545	2.25 נקודות זכות	
7,986		666	2.75 נקודות זכות	

(*) מס יסף 3%

לשנת המס 2023				שיעור המס (%)
שנתי		חודשי		
מס מצטבר	הכנסה שנתי	מס מצטבר	הכנסה חודשית	
8,148	עד 81,480	679	עד 6,790	10
13,087	ת- 81,481 עד 116,760	1,091	ת- 6,791 עד 9,730	14
27,223	ת- 116,761 עד 187,440	2,269	ת- 9,731 עד 15,620	20
49,877	ת- 187,441 עד 260,520	4,157	ת- 15,621 עד 21,710	31
148,451	ת- 260,521 עד 542,160	12,372	ת- 21,711 עד 45,180	35
221,827	ת- 542,161 עד 698,280	18,487	ת- 45,181 עד 58,190	47
	מעל 698,280 (*)		מעל 58,190 (*)	50
2,280		235	נקודת זכות	
6,345		529	2.25 נקודות זכות	
7,755		646	2.75 נקודות זכות	

(*) מס יסף 3%

(*) המידע הניתן בחוזר זה ניתן כשרות ואינו מהווה תחליף למקור. אף נעשו מאמצים להקפיד על דיוק המידע
בחוזר זה אין לשכת רווי חשבון אחראית בצורה כלשהיא לתוכנו. כל שימוש בו מחייב בדיקה או קבלת יעוץ
על בסיס מקצועי

5.2 דמי ביטוח לאומי - ממעבידים

החל מיום 1.1.2019 עד יום 31.12.2019	החל מיום 1.1.2020 עד יום 31.12.2021	החל מיום **1.1.2022	החל מיום 1.1.2023	החל מיום 1.4.2023	החל מיום 1.1.2024	החל מיום 1.4.2024	בסיס ההכנסה (ש"ח)
43,890	44,020	45,075	47,465	47,465	49,030	49,030	מקסימום ההכנסה לתשלום משכר העובד
5,300	5,300	5,300	5,300	5,571.75	5,571.75	5,880.02	מינימום ההכנסה לתשלום
212	212	212	212	222.87	222.87	*235.2	מינימום ההכנסה ליום*
6,164	6,331	6,331	7,122	7,122	7,522	7,522	בסיס ההכנסה לתשלום דמי ביטוח מופחתים (60% מהשכר הממוצע=12,536)

* לעובד המועסק שבוע עבודה בן 6 ימים (שכר המינימום החודשי מחולק ב-25). לעובד המועסק שבוע עבודה בן 5 ימים, 257.16 ש"ח.
** בחודש ינואר 2022 לא חלו שינויים בסכומים כיוון שהמדד ירד.

5.2.1 עובדים שכירים

להלן טבלת שיעורי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח בריאות עבור עובדים שכירים, החל מיום 1.1.2019 (באחוזים)

עדכון דמי ביטוח לאומי למעסיקים בענף נפגעי עבודה החל מ-1.1.2019:
עפ"י חוק "ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להגשת יעדי התקציב לשנת התקציב 2019) (התשע"ח 2018 נקבע חיוב חדש, נוסף לדמי ביטוח לאומי וזאת בשיעור של 0.1% לגבי המעסיק משכר העבודה של עובד שכיר (החיוב לא יוחל על שכר עצמאים). החיוב ייגבה החל מינואר 2019 וזאת בהוראת שעה ל-5 שנים, בהתאם להוראות החוק.

מלא			מופחת			
מעסיק	עובד	סה"כ	מעסיק	עובד	סה"כ	
טור 1						
7.60	12.00	19.60	3.55	3.50	7.05	עובד תושב ישראל שמלאו לו 18 שנה וטרם הגיע לגיל פרישה
טור 2						
7.38	11.79	19.17	3.51	3.49	7.00	בעלי שליטה בחברת מעטים שמלאו להם 18 שנה וטרם הגיעו לגיל פרישה
טור 3						
						בטור זה יש לדווח על יתר העובדים שהם תושבי ישראל ואינם כלולים בטור 1 ועל בעלי שליטה שאינם כלולים בטור 2
טור 3 (המשך)						
2.12	5.00	7.12	0.48	3.10	3.58	אישה וגבר מעל גיל הזכאות שנעשו לראשונה תושבי ישראל מעל גיל 62
2.06	5.00	7.06	0.47	3.10	3.57	בעלי שליטה בחברת מעטים
2.95	7.28	10.23	0.82	3.24	4.06	אישה וגבר מתחת לגיל הפרישה שנעשו לראשונה תושבי ישראל מעל גיל 62
2.47	5.35	7.82	0.55	3.12	3.67	אישה בין גיל הפרישה לגיל פרישה לגבר שנעשתה לראשונה תושבת ישראל מעל גיל 62
2.31	5.14	7.45	0.52	3.11	3.63	גבר ואישה בין "גיל פרישה לגבר" ל גיל הזכאות לקצבת אזרח ותיק שנעשו לראשונה תושבים מעל גיל 62
2.12	5.00	7.12	0.48	3.10	3.58	מקבלי קצבת נכות מעבודה או נכות כללית ויש להם אישור שנתי מהביטוח הלאומי

מלא			מופחת			
מעסיק	עובד	סה"כ	מעסיק	עובד	סה"כ	
2.06	5.00	7.06	0.47	3.10	3.57	בעלי שליטה בחברת מעטים
7.12	10.07	17.19	3.28	3.38	6.66	אישה בין גיל פרישה ל " גיל פרישה לגבר" שאינה מקבלת קצבת אזרח ותיק
6.96	9.86	16.82	3.25	3.37	6.62	נשים וגברים בין גיל פרישה לגיל הזכאות (לקצבת אזרח ותיק), שאינם מקבלים קצבת אזרח ותיק
6.90	9.86	16.76	3.24	3.37	6.61	בעלי שליטה בחברת מעטים
2.12	-	2.12	0.48	-	0.48	מי שטרם מלאו לו 18 שנה
2.06	-	2.06	0.47	-	0.47	בעל שליטה בחברת מעטים
2.12	-	2.12	0.48	-	0.48	נשים וגברים המקבלים קצבת אזרח ותיק
2.06	-	2.06	0.47	-	0.47	בעלי שליטה בחברת מעטים
7.60	7.00	14.60	3.55	0.40	3.95	חיילים בשרות סדיר, תורם אברים, תושב זר ממדינת אמנה
7.38	6.79	14.17	3.51	0.39	3.90	בעלי שליטה בחברת מעטים

מלא			מופחת			
מעסיק	עובד	סה"כ	מעסיק	עובד	סה"כ	
טור 1						
7.50	12.00	19.50	3.45	3.50	6.95	עובד תושבת/ ישראל שמלאו לו 18 שנה וטרם הגיע לגיל פרישה
טור 2						
7.28	11.79	19.07	3.41	3.49	6.90	בעלי שליטה בחברה שמלאו להם 18 וטרם הגיעו לגיל פרישה
טור 3						
בטור זה יש לדווח על יתר העובדים שהם תושבים/ות ישראל ואינם כלולים בטור 1 ועל בעלי שליטה שאינם כלולים בטור 2						
2.02	5.00	7.02	0.38	3.10	3.48	אישה וגבר מעל גיל הזכאות לקצבת זקנה ושאינם מקבלים קצבת זקנה
1.96	5.00	6.96	0.37	3.10	3.47	בעלי שליטה
1.85	5.00	6.85	0.38	3.10	3.48	אישה וגבר שנעשו לראשונה "תושבי ישראל" מעל גיל 62
2.02	5.00	7.02	0.38	3.10	3.48	מבוטחים המקבלים קצבת נכות יציבה מעבודה בשיעור 100%, או קצבת נכות כללית יציבה בשיעור 100% או קצבת נכות כללית בלתי יציבה בשיעור 100% לתקופה רצופה של שנה אחת לפחות
1.96	5.00	6.96	0.37	3.10	3.47	בעלי שליטה
6.86	9.86	16.72	3.15	3.37	6.52	נשים וגברים בין גיל פרישה לגיל הזכאות לקצבת זקנה שאינם מקבלים קצבת זקנה
6.86	9.86	16.44	3.14	3.37	6.51	בעלי שליטה
2.02	-	2.02	0.38	-	0.38	מי שטרם מלאו לו 18 שנה

1.96	-	1.96	0.37	-	0.37	בעלי שליטה
1.85	-	1.85	0.38	-	0.38	נשים וגברים המקבלים קצבת זקנה מהמוסד
1.96	-	1.96	0.37	-	0.37	בעלי שליטה
7.50	7.00	14.50	3.45	0.40	3.85	חיילים בשרות סדיר
7.28	11.79	19.07	3.41	0.39	3.80	בעלי שליטה

5.2.2 עובדים "תושבי חוץ" - שיעורי דמי הביטוח (באחוזים)

מלא *			מופחת		
מעביד	עובד	סה"כ	מעביד	עובד	סה"כ
2.65	0.87	3.52	0.59	0.04	0.63

* מחלק השכר שמעל 60% מהשכר הממוצע ועד ההכנסה המרבית החייבת בדמי ביטוח - 47,465 ש"ח (שיעור מלא) 2.65%

5.3 גביית דמי ביטוח לאומי - מ"לא שכירים"

2018	2019	2020-2021	2022	2023	2024	תיאור
9,906	10,273	10,551	10,551	11,870	12,536	שכר ממוצע (ש"ח)
5,944	6,164	6,331	6,331	7,122	7,522	הסכום לשיעור מופחת לחודש (60% מהשכר הממוצע)
29,724	30,819	31,656	31,656	35,616	37,608	סכום הכנסה מינימלית שנתית לעובד עצמאי
2,477	2,568	2,638	2,638	2,968	3,134	סכום הכנסה מינימלית חודשית לעובד עצמאי
520,440	526,680	528,420	540,900	569,580	588,360	סכום הכנסה מקסימלית שנתית
43,370	43,890	44,020	45,075	47,465	49,030	סכום הכנסה מקסימלית חודשית
148	153	157	157	177	187	מקדמה חודשית מינימלית לעובד עצמאי
7,028	7,095	7,098	7,286	7,618	7,850	מקדמה חודשית מקסימלית לעובד עצמאי

להלן פירוט שיעורי דמי הביטוח ודמי ביטוח בריאות התקפים החל מ-2017:1.1:

עיסוק המבוטח								ענף
הל"ע		עצמאי מקבל ק.אזרח ותיק מותנה**		עצמאי בגיל מותנה**		עצמאי		
		או מעל לגיל מופחת* עד 60% ש"מ		ללא ק.אזרח ותיק מופחת* עד 60% ש"מ		רגיל	מופחת* עד 60% ש"מ	
רגיל	מופחת* עד 60% ש"מ	רגיל	מופחת* עד 60% ש"מ	רגיל	מופחת* עד 60% ש"מ	רגיל	מופחת* עד 60% ש"מ	
0.16	0.11	-	-	0.94	0.24	0.94	0.24	אימהות
3.65	2.4	-	-	5.95	1.32	5.95	1.32	זקנה ושאיירים
1.67	1.1	-	-	2.74	0.59	2.74	0.59	ילדים
1.31	0.87	-	-	-	-	2.12	0.47	נכות
-	-	0.78	0.17	0.78	0.17	0.78	0.17	נפגעי עבודה
0.07	0.04	-	-	-	-	0.09	0.03	נפגעי תאונות
0.14	0.09	-	-	0.21	0.05	0.21	0.05	סיעוד
7	4.61	0.78	0.17	10.62	2.37	12.83	2.87	סה"כ ב.לאומי
5	5	-	-	5	3.1	5	3.1	סה"כ ב.בריאות
12	9.61	0.78	0.17	15.62	5.47	17.83	5.97	סה"כ

* עד 60% מהשכר הממוצע במשק - [12,536*60%=7,522 ש"ח (בשנת 2024)].

** גיל מותנה: החל מיום 1 ביולי 2004 חל שינוי בגיל הזכאות לקצבת אזרח ותיק. לשינוי זה יש השלכה על שיעורי דמי הביטוח של המבוטחים שאינם שכירים, בהתאם לגיל הזכאות הקבוע לגביהם בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004.

5.4 מדד מחירים לצרכן (לפי בסיס ספטמבר 1951)

1960	1959	1958	1957	1956	1955	1954	1953	1952	1951	חודש/שנה
278.6	275.3	267.0	254.0	238.0	228.0	214.0	181.0	113.0	90.0	ינואר
279.2	277.5	269.0	259.0	239.0	228.0	216.0	182.0	120.0	92.0	פברואר
281.9	277.8	268.0	261.0	244.0	229.0	217.0	184.0	132.0	93.0	מרץ
278.6	276.4	272.0	265.0	246.0	230.0	217.0	187.0	144.0	94.0	אפריל
284.1	287.1	276.0	270.0	249.0	230.0	218.0	191.0	150.0	96.0	מאי
277.5	273.4	267.0	258.0	249.0	232.0	214.0	197.0	157.0	95.0	יוני
278.9	269.8	274.0	264.0	244.0	233.0	217.0	200.0	162.0	96.0	יולי
279.4	269.5	274.0	269.0	247.0	231.0	222.0	201.0	165.0	98.0	אוגוסט
286.6	275.6	280.0	268.0	260.0	239.0	227.0	205.0	169.0	100.0	ספטמבר
292.4	280.5	280.0	268.0	259.0	238.0	227.0	207.0	173.0	103.0	אוקטובר
291.3	281.1	273.0	267.0	248.0	236.0	228.0	208.0	175.0	105.0	נובמבר
289.3	279.7	274.0	263.0	250.0	239.0	228.0	212.0	178.0	107.0	דצמבר

1970	1969	1968	1967	1966	1965	1964	1963	1962	1961	חודש/שנה
465.6	451.7	445.0	439.8	413.5	384.5	367.8	347.7	316.6	295.9	ינואר
467.4	450.6	444.6	435.7	417.9	386.4	367.8	347.7	318.2	293.5	פברואר
472.0	456.9	448.0	437.6	425.0	394.2	367.3	347.7	325.4	294.0	מרץ
475.7	459.8	452.0	444.3	432.8	397.5	363.9	343.8	331.2	293.7	אפריל
481.7	457.2	451.3	445.4	434.6	405.7	376.3	355.1	327.9	314.7	מאי
480.7	461.7	446.5	440.5	433.1	403.8	365.9	352.1	323.5	303.9	יוני
478.9	462.1	448.0	437.2	434.2	400.9	370.8	352.4	326.2	297.3	יולי
481.2	453.2	443.9	433.1	429.4	396.4	367.3	346.6	330.1	294.8	אוגוסט
500.5	456.1	445.7	432.8	435.7	401.6	370.0	353.5	337.8	304.8	ספטמבר
510.6	461.7	448.7	436.1	439.4	405.7	374.1	356.2	341.4	308.9	אוקטובר
510.6	465.0	447.6	437.9	437.2	407.9	377.4	363.1	343.8	311.4	נובמבר
514.2	466.9	449.4	440.9	440.2	408.3	381.3	365.0	347.7	315.5	דצמבר

מדד מחירים לצרכן (לפי בסיס ספטמבר 1951) (המשך)

1979	1978	1977	1976	1975	1974	1973	1972	1971	חודש/שנה
4,885.4	3,214.2	2,199.4	1,618.8	1,318.3	857.3	667.4	591.3	523.4	ינואר
5,004.2	3,265.1	2,220.1	1,630.3	1,338.1	926.6	673.9	588.1	522.9	פברואר
5,285.2	3,385.8	2,263.5	1,689.0	1,370.6	951.4	690.4	600.0	529.8	מרץ
5,743.6	3,572.5	2,318.2	1,785.8	1,394.0	977.1	717.0	606.9	533.9	אפריל
6,017.1	3,638.6	2,372.9	1,823.8	1,413.8	1,003.2	727.1	613.3	536.7	מאי
6,230.3	3,710.2	2,429.5	1,827.5	1,408.7	1,006.4	729.4	604.6	537.6	יוני
6,573.5	3,798.9	2,465.3	1,920.6	1,415.1	1,020.2	741.7	608.7	534.9	יולי
7,124.3	3,889.4	2,561.5	1,944.0	1,415.6	1,025.2	746.3	611.5	537.6	אוגוסט
7,694.0	4,006.4	2,659.6	1,988.5	1,445.0	1,045.4	758.7	620.2	555.0	ספטמבר
8,295.7	4,236.5	2,755.8	2,055.0	1,536.2	1,071.6	772.5	634.9	567.0	אוקטובר
9,103.0	4,500.6	3,082.1	2,146.8	1,584.9	1,196.3	806.4	645.9	576.1	נובמבר
9,840.5	4,655.2	3,142.5	2,204.6	1,597.2	1,293.1	828.0	655.0	583.0	דצמבר

1986	1985	1984	1983	1982	1981	1980	חודש/שנה
4,801,765	1,782,697	357,216.6	116,001.3	50,032.0	24,598.7	10,561.1	ינואר
4,843,755	2,023,645	399,972.9	123,040.7	52,882.5	25,953.0	11,081.7	פברואר
4,918,165	2,267,742	442,634.8	129,985.7	55,559.7	27,197.2	11,647.5	מרץ
5,081,159	2,707,117	533,816.9	147,230.0	61,481.0	30,094.8	12,835.9	אפריל
5,162,656	2,891,371	610,132.7	155,356.1	65,307.8	31,102.7	14,050.6	מאי
5,247,696	3,322,871	691,614.0	160,946.7	69,244.9	31,953.1	14,699.5	יוני
5,247,696	4,236,267	777,032.2	171,009.8	75,622.9	33,890.1	15,342.7	יולי
5,304,390	4,401,624	905,033.7	183,261.9	81,575.7	35,213.0	16,608.3	אוגוסט
5,407,146	4,535,483	1,098,437.4	199,734.5	87,764.8	38,079.2	17,815.5	ספטמבר
5,534,707	4,746,509	1,365,778.9	241,813.7	95,134.9	41,512.3	19,775.3	אוקטובר
5,694,157	4,768,557	1,632,679.5	278,507.0	101,308.2	43,921.7	21,629.5	נובמבר
5,779,198	4,829,975	1,693,688.1	310,838.1	106,930.3	46,189.5	22,923.5	דצמבר

מדד מחירים לצרכן (לפי בסיס ספטמבר 1951) (המשך)

1992	1991	1990	1989	1988	1987	חודש/ שנה
13,088,324	11,232,939	9,528,501	8,176,271	6,817,752	5,903,215	ינואר
13,220,402	11,302,123	9,578,816	8,314,639	6,874,357	5,959,908	פברואר
13,415,375	11,440,490	9,698,316	8,352,375	6,987,567	6,037,862	מרץ
13,654,373	11,692,068	9,943,604	8,566,216	7,176,251	6,172,509	אפריל
13,604,058	11,912,197	10,100,840	8,641,689	7,264,303	6,211,486	מאי
13,622,926	12,144,908	10,176,313	8,748,610	7,283,171	6,271,723	יוני
13,717,267	12,509,695	10,339,838	8,798,926	7,289,460	6,285,896	יולי
13,824,188	12,767,562	10,503,364	8,905,846	7,346,065	6,363,850	אוגוסט
14,006,582	12,968,824	10,723,494	9,044,214	7,471,854	6,424,087	ספטמבר
14,075,766	13,025,429	10,905,888	9,207,739	7,647,958	6,523,300	אוקטובר
14,163,818	13,044,298	11,044,256	9,327,239	7,773,747	6,626,057	נובמבר
14,314,764	13,088,324	11,088,282	9,427,870	7,811,483	6,711,098	דצמבר

1998	1997	1996	1995	1994	1993	חודש/ שנה
23,388,262	21,880,816	19,870,887	18,256,853	16,033,750	14,497,158	ינואר
23,373,035	22,139,670	20,053,608	18,287,307	16,125,110	14,673,263	פברואר
23,327,355	22,352,844	20,251,555	18,272,080	16,292,605	14,861,946	מרץ
23,647,117	22,520,338	20,586,543	18,439,574	16,612,366	15,069,497	אפריל
23,738,477	22,626,926	20,936,758	18,622,295	16,810,313	15,113,523	מאי
23,829,837	22,870,553	21,089,025	18,683,202	17,038,714	15,151,260	יוני
23,799,384	23,098,954	21,149,932	18,728,882	17,221,435	15,170,128	יולי
23,921,198	23,190,315	21,226,066	18,957,283	17,404,156	15,314,785	אוגוסט
24,256,186	23,175,088	21,317,427	19,140,004	17,602,104	15,465,732	ספטמבר
24,987,069	23,449,169	21,484,921	19,337,951	17,845,731	15,685,862	אוקטובר
25,306,830	23,388,262	21,621,961	19,474,992	18,074,132	15,805,362	נובמבר
25,322,057	23,312,129	21,789,455	19,703,393	18,226,400	15,924,861	דצמבר

מדד מחירים לצרכן (לפי בסיס ספטמבר 1951) (המשך)

2004	2003	2002	2001	2000	1999	חודש/ שנה
27,137,083	27,766,269	26,305,750	25,511,710	25,541,946	25,204,918	ינואר
27,191,795	27,875,693	26,510,663	25,486,096	25,421,579	25,012,330	פברואר
27,164,439	27,930,405	26,638,734	25,537,324	25,349,358	24,964,183	מרץ
27,465,354	27,875,693	27,048,560	25,767,852	25,469,726	25,036,404	אפריל
27,574,778	27,738,913	27,304,702	25,870,309	25,686,387	25,156,771	מאי
27,574,778	27,574,778	27,663,300	25,947,151	25,758,607	25,228,991	יוני
27,520,066	27,383,286	27,842,600	26,049,608	25,830,828	25,301,211	יולי
27,574,778	27,437,998	27,740,143	26,126,450	25,686,387	25,421,579	אוגוסט
27,520,066	27,301,219	27,842,600	26,177,679	25,541,946	25,541,946	ספטמבר
27,520,066	27,301,219	28,021,899	26,203,293	25,686,387	25,710,460	אוקטובר
27,492,710	27,246,507	27,791,371	26,049,608	25,686,387	25,662,313	נובמבר
27,520,066	27,191,795	27,714,527	26,023,994	25,662,314	25,662,313	דצמבר

2010	2009	2008	2007	2006	2005	חודש/ שנה
31,186,587	30,052,529	29,105,342	28,111,501	28,094,540	27,355,930	ינואר
31,097,056	30,022,686	29,048,551	28,026,315	28,258,676	27,410,642	פברואר
31,126,900	30,171,904	29,133,738	28,083,106	28,340,744	27,355,980	מרץ
31,395,492	30,470,340	29,559,669	28,225,083	28,586,947	27,547,422	אפריל
31,515,867	30,589,715	29,758,438	28,225,083	28,586,947	27,629,490	מאי
31,604,398	30,858,307	29,786,833	28,423,851	28,614,303	27,656,846	יוני
31,753,616	31,186,587	30,127,579	28,736,201	28,641,659	27,957,761	יולי
31,902,834	31,335,805	30,383,138	28,934,969	28,641,659	28,012,473	אוגוסט
31,992,365	31,246,274	30,383,138	28,792,992	28,395,456	28,039,829	ספטמבר
32,081,896	31,305,962	30,411,533	28,821,388	28,203,964	28,258,676	אוקטובר
32,111,739	31,395,492	30,241,160	28,934,970	28,149,252	28,231,320	נובמבר
32,231,114	31,395,492	30,212,765	29,105,342	28,149,252	28,176,608	דצמבר

מדד מחירים לצרכן (לפי בסיס ספטמבר 1951) (המשך)

2016	2015	2014	2013	2012	2011	חודש/ שנה
33,501,154	33,705,015	33,876,898	33,410,549	32,930,648	32,297,367	ינואר
33,399,224	33,467,177	33,810,277	33,410,549	32,930,648	32,392,359	פברואר
33,331,270	33,569,108	33,910,209	33,477,171	33,057,305	32,455,687	מרץ
33,467,177	33,772,969	33,943,519	33,610,413	33,342,282	32,645,672	אפריל
33,569,108	33,840,922	33,976,829	33,643,724	33,342,282	32,803,902	מאי
33,671,038	33,942,853	34,076,761	33,910,209	33,247,289	32,930,648	יוני
33,806,946	34,010,807	34,110,072	34,010,140	33,278,953	32,835,656	יולי
33,705,015	33,942,852	34,076,762	34,076,762	33,627,258	32,993,977	אוגוסט
33,671,038	33,806,945	33,976,830	34,076,762	33,627,258	32,930,648	ספטמבר
33,738,992	33,840,922	34,076,762	34,176,693	33,563,930	32,962,313	אוקטובר
33,603,085	33,705,015	34,010,140	34,043,451	33,405,610	32,930,648	נובמבר
33,603,085	33,671,038	34,010,140	34,076,762	33,468,938	32,930,648	דצמבר

2022	2021	2020	2019	2018	2017	חודש/ שנה
34,994,079	33,938,810	34,074,872	33,973,055	33,569,482	33,535,878	ינואר
35,232,365	34,040,933	34,040,933	34,006,994	33,603,085	33,535,878	פברואר
35,436,611	34,245,178	34,176,689	34,176,689	33,703,894	33,636,688	מרץ
35,708,939	34,347,301	34,074,872	34,278,507	33,838,306	33,703,894	אפריל
35,913,184	34,483,465	33,973,055	34,516,080	34,006,322	33,838,306	מאי
36,049,348	34,517,506	33,939,115	34,312,446	34,039,925	33,603,085	יוני
36,457,839	34,653,670	34,006,994	34,210,628	34,039,925	33,569,482	יולי
36,355,716	34,755,792	34,006,994	34,278,507	34,073,528	33,670,291	אוגוסט
36,423,798	34,823,874	33,973,055	34,210,628	34,107,131	33,703,894	ספטמבר
36,628,044	34,857,915	34,074,872	34,346,385	34,207,940	33,804,703	אוקטובר
36,662,085	34,823,874	34,006,994	34,210,628	34,107,131	33,703,894	נובמבר
36,764,207	34,925,997	33,973,055	34,210,628	34,006,322	33,737,497	דצמבר

מדד מחירים לצרכן (לפי בסיס ספטמבר 1951) (המשך)

				2024	2023	חודש/ שנה
				37,851,815	36,878,483	ינואר
				37,996,013	37,058,730	פברואר
				38,212,309	37,202,927	מרץ
				38,536,753	37,491,322	אפריל
				38,608,852	37,563,420	מאי
				38,644,901	37,563,420	יוני
				38,861,197	37,671,569	יולי
				39,221,690	37,851,815	אוגוסט
					37,815,766	ספטמבר
					37,996,013	אוקטובר
					37,887,865	נובמבר
					37,851,815	דצמבר

5.5 מדד תשומה בבנייה למגורים (לפי בסיס אפריל 1975)

1980	1979	1978	1977	1976	1975	חודש/ שנה
790.80	346.80	215.40	149.20	114.60	96.65	ינואר
805.90	352.40	222.30	150.30	115.50	97.67	פברואר
827.10	370.50	227.70	151.10	116.60	98.95	מרץ
942.20	413.90	253.20	158.40	126.30	100.00	אפריל
1002.60	439.40	258.90	162.10	128.40	100.10	מאי
1085.80	484.90	270.90	169.10	133.30	103.30	יוני
1229.30	532.20	282.30	178.00	138.50	108.60	יולי
1304.20	572.80	290.90	183.50	140.90	109.30	אוגוסט
1305.30	596.50	298.60	182.10	140.80	106.20	ספטמבר
1452.00	635.70	305.00	185.70	141.40	109.90	אוקטובר
1557.30	680.70	320.40	203.90	144.90	112.40	נובמבר
1650.00	705.00	325.60	205.70	147.20	113.30	דצמבר

1986	1985	1984	1983	1982	1981	חודש/ שנה
304536.15	133407.77	25735.45	8911.30	3916.20	1889.80	ינואר
312849.87	148199.48	30130.60	9334.40	4154.70	2003.10	פברואר
315674.06	165885.98	32425.25	9572.40	4263.90	2053.10	מרץ
321234.19	186855.60	40721.32	10640.40	4715.10	2334.30	אפריל
326829.62	198628.95	45769.56	11178.70	5025.10	2412.00	מאי
340862.32	221981.49	53659.65	12094.70	5364.30	2550.00	יוני
345681.10	277070.89	64197.41	13660.20	6279.40	2906.00	יולי
349246.64	289744.45	74982.30	14767.50	6635.30	3006.30	אוגוסט
358337.01	282489.80	86490.88	15031.40	6758.40	3135.40	ספטמבר
359925.62	283425.32	101247.28	17651.20	7342.30	3231.80	אוקטובר
371081.18	292992.27	121034.28	19628.13	7731.30	3351.40	נובמבר
373481.74	301200.08	127706.43	22169.91	7961.20	3454.80	דצמבר

מדד תשומה בבנייה למגורים (לפי בסיס אפריל 1975) (המשך)

1992	1991	1990	1989	1988	1987	חודש/ שנה
866515.06	758366.16	649069.93	554547.75	473687.60	383560.58	ינואר
871714.15	758277.90	655512.61	568492.20	480324.45	392280.27	פברואר
877779.75	778153.15	662890.82	571845.93	490756.31	402288.50	מרץ
883845.36	787773.06	675864.45	578941.71	494127.69	405977.60	אפריל
886444.91	795680.79	682589.56	586319.91	499140.63	409472.54	מאי
910707.33	832748.31	705500.81	604006.41	514479.53	422322.61	יוני
945367.93	860849.02	727670.72	625805.64	531424.68	443557.00	יולי
959232.17	879947.62	735172.48	636661.13	536031.64	449470.16	אוגוסט
959232.17	857195.23	752276.49	652600.17	525723.34	446804.83	ספטמבר
929770.66	852817.73	740909.12	631948.26	528265.11	447528.52	אוקטובר
932370.20	857989.53	744615.87	637225.97	535237.34	459178.32	נובמבר
936702.78	861943.40	750440.77	641409.31	539491.28	461826.00	דצמבר

1992	1991	1990	1989	1988	1987	חודש/ שנה
866515.06	758366.16	649069.93	554547.75	473687.60	383560.58	ינואר
871714.15	758277.90	655512.61	568492.20	480324.45	392280.27	פברואר
877779.75	778153.15	662890.82	571845.93	490756.31	402288.50	מרץ
883845.36	787773.06	675864.45	578941.71	494127.69	405977.60	אפריל
886444.91	795680.79	682589.56	586319.91	499140.63	409472.54	מאי
910707.33	832748.31	705500.81	604006.41	514479.53	422322.61	יוני
945367.93	860849.02	727670.72	625805.64	531424.68	443557.00	יולי
959232.17	879947.62	735172.48	636661.13	536031.64	449470.16	אוגוסט
959232.17	857195.23	752276.49	652600.17	525723.34	446804.83	ספטמבר
929770.66	852817.73	740909.12	631948.26	528265.11	447528.52	אוקטובר
932370.20	857989.53	744615.87	637225.97	535237.34	459178.32	נובמבר
936702.78	861943.40	750440.77	641409.31	539491.28	461826.00	דצמבר

מדד תשומה בבנייה למגורים (לפי בסיס אפריל 1975) (המשך)

1998	1997	1996	1995	1994	1993	חודש/ שנה
1435815.45	1332700.16	1242582.59	1141200.33	1016422.16	942768.38	ינואר
1437548.48	1350896.98	1254713.81	1148998.97	1027686.86	956632.63	פברואר
1440148.03	1355229.55	1259046.38	1157664.12	1034761.98	960965.20	מרץ
1450546.21	1367360.76	1266845.02	1171528.36	1045853.68	965297.78	אפריל
1446213.63	1363894.70	1273777.14	1178460.48	1047616.71	967030.81	מאי
1468743.03	1398555.31	1303238.65	1208788.51	1073612.16	993026.26	יוני
1489539.39	1434082.42	1331833.65	1245182.14	1114338.37	1014689.13	יולי
1499071.05	1446213.63	1345697.89	1253847.29	1136867.76	1027686.86	אוגוסט
1490405.90	1453145.75	1326634.56	1246915.17	1106539.25	1021621.25	ספטמבר
1499017.05	1435815.45	1310170.77	1215720.63	1106539.73	1006023.98	אוקטובר
1519000.90	1433215.91	131885.92	1216587.14	1113471.85	1002557.92	נובמבר
1524199.99	1435815.45	1325768.04	1226985.32	1126469.58	1010356.56	דצמבר

2004	2003	2002	2001	2000	1999	חודש/ שנה
1774622.84	1726098.00	1617783.62	1594387.81	1551928.47	1525066.50	ינואר
1797692.94	1733896.63	1629048.31	1589188.62	1554528.02	1519867.41	פברואר
1824312.28	1737362.69	1631647.86	1586589.07	1558860.59	1525933.02	מרץ
1831410.77	1733030.12	1643779.07	1584856.04	1559727.11	1527666.05	אפריל
1838509.26	1721765.42	1655910.28	1586589.07	1565792.71	1532865.14	מאי
1840283.89	1735629.66	1685371.79	1605652.40	1591788.16	1554528.02	יוני
1847382.38	1757292.54	1709634.21	1624715.74	1616050.59	1576190.89	יולי
1842058.51	1764224.66	1715699.82	1627315.28	1613451.04	1579656.95	אוגוסט
1843833.13	1774622.84	1698369.52	1622116.19	1609984.98	1561460.14	ספטמבר
1831410.77	1747760.87	1691437.40	1603052.86	1580523.47	1553661.50	אוקטובר
1834960.02	1757292.54	1700102.55	1603919.37	1586589.07	1552794.99	נובמבר
1838509.26	1752959.96	1712233.76	1606518.92	1590055.13	1557994.07	דצמבר

מדד תשומה בבנייה למגורים (לפי בסיס אפריל 1975) (המשך)

2010	2009	2008	2007	2006	2005	חודש/ שנה
2,202,306.95	2,184,560.70	2,134,871.30	2,081,632.60	1,969,831.36	1,852,706.25	ינואר
2,212,954.68	2,184,560.70	2,125,998.20	2,085,181.80	1,976,929.85	1,854,480.87	פברואר
2,227,151.67	2,184,560.70	2,131,322.00	2,090,505.70	1,987,577.59	1,859,804.74	מרץ
2,246,672.52	2,186,335.30	2,159,716.00	2,090,505.70	2,001,774.57	1,865,128.61	אפריל
2,251,996.39	2,186,335.30	2,193,433.80	2,086,956.50	2,014,196.03	1,868,677.86	מאי
2,246,672.52	2,188,110.00	2,216,503.90	2,101,153.40	2,033,717.78	1,877,550.97	יוני
2,244,897.89	2,195,208.50	2,251,996.40	2,124,223.50	2,051,464.00	1,930,789.66	יולי
2,255,545.63	2,193,433.84	2,255,545.60	2,129,547.40	2,065,660.99	1,082,253.72	אוגוסט
2,259,094.88	2,193,433.84	2,241,348.70	2,131,322.00	2,074,534.10	1,987,577.59	ספטמבר
2,260,869.51	2,188,109.96	2,204,081.60	2,127,772.80	2,067,435.60	1,976,929.85	אוקטובר
2,267,968.00	2,191,659.21	2,198,757.70	2,125,991.20	2,067,435.60	1,959,183.62	נובמבר
2,280,390.36	2,195,208.45	2,195,208.50	2,125,998.20	2,062,111.70	1,946,761.26	דצמבר

2016	2015	2014	2013	2012	2011	חודש/ שנה
2,528,608.52	2,500,434.72	2,486,347.75	2,455,826.02	2,373,652.11	2,294,587.34	ינואר
2,523,912.98	2,498,086.89	2,486,347.75	2,460,521.67	2,385,391.24	2,308,784.32	פברואר
2,523,912.98	2,502,782.54	2,483,999.93	2,460,521.67	2,392,434.72	2,308,784.32	מרץ
2,530,956.46	2,502,782.54	2,486,347.75	2,455,826.02	2,408,869.50	2,308,784.32	אפריל
2,535,652.10	2,502,782.54	2,488,695.58	2,462,869.49	2,411,217.32	2,326,530.55	מאי
2,537,999.93	2,502,782.54	2,486,347.75	2,467,565.15	2,418,260.80	2,342,502.16	יוני
2,547,391.23	2,505,130.36	2,483,999.93	2,467,565.15	2,425,304.28	2,347,826.03	יולי
2,547,391.23	2,509,826.01	2,486,347.75	2,469,912.97	2,434,695.59	2,354,869.50	אוגוסט
2,554,434.71	2,512,173.84	2,483,999.93	2,474,608.62	2,434,695.59	2,361,912.98	ספטמבר
2,554,434.71	2,514,521.67	2,491,043.41	2,476,956.45	2,434,695.59	2,364,260.81	אוקטובר
2,559,130.36	2,512,173.84	2,495,739.07	2,479,304.28	2,441,739.07	2,368,956.46	נובמבר
2,559,130.36	2,521,565.14	2,498,086.89	2,479,304.28	2,444,086.89	2,366,608.63	דצמבר

מדד תשומה בבנייה למגורים (לפי בסיס אפריל 1975) (המשך)

2022	2021	2020	2019	2018	2017	חודש/ שנה
2,876,086.87	2,718,782.53	2,692,956.44	2,676,521.66	2,622,521.66	2,559,130.36	ינואר
2,890,173.83	2,723,478.18	2,692,956.44	2,678,869.49	2,629,565.14	2,563,826.01	פברואר
2,918,347.74	2,737,565.13	2,697,652.10	2,678,869.49	2,631,912.97	2,563,826.01	מרץ
2,946,521.65	2,758,695.57	2,695,304.27	2,681,217.31	2,638,956.45	2,568,521.66	אפריל
2,960,608.61	2,777,478.18	2,692,956.44	2,683,565.14	2,641,304.27	2,568,521.66	מאי
2,977,043.39	2,793,912.96	2,692,956.44	2,683,565.14	2,643,652.10	2,573,217.32	יוני
2,991,130.35	2,800,956.44	2,692,956.44	2,683,565.14	2,650,695.58	2,577,912.97	יולי
2,993,478.17	2,817,391.22	2,695,304.27	2,685,912.97	2,655,391.23	2,589,652.10	אוגוסט
2,993,478.17	2,824,434.70	2,692,956.44	2,685,912.97	2,655,391.23	2,594,347.75	ספטמבר
2,993,478.17	2,831,478.18	2,690,608.62	2,683,565.14	2,657,739.05	2,599,043.40	אוקטובר
2,988,782.52	2,845,565.14	2,690,608.62	2,683,565.14	2,657,739.05	2,601,391.23	נובמבר
2,988,782.52	2,852,608.61	2,702,347.75	2,688,260.79	2,660,086.88	2,608,434.71	דצמבר

				2024	2023	חודש/ שנה
				3,056,869.47	3,023,999.91	ינואר
				3,049,825.99	3,019,304.26	פברואר
				3,056,869	3,026,347.74	מרץ
				3,054,522	3,035,739.04	אפריל
				3,068,609	3,033,391.22	מאי
				3,080,348	3,042,782.22	יוני
				3,092,087	3,035,739.04	יולי
				3,099,130	3,038,086.87	אוגוסט
					3,040,434.69	ספטמבר
					3,045,130.35	אוקטובר
					3,047,478.17	נובמבר
					3,047,478.17	דצמבר

5.6 שערי חליפין יציגים - ממוצעים חודשיים

5.6.1 שער השקל ביחס לדולר

ממוצעים חודשיים בשקלים חדשים לדולר משנת 1987

1995	1994	1993	1992	1991	1990	1989	1988	1987	חודש/ שנה
3.0117	2.9846	2.7811	2.2984	2.0286	1.1945	1.8157	1.5679	1.5738	ינואר
3.0096	2.9763	2.8036	2.3306	2.0077	1.9441	1.8027	1.5861	1.6134	פברואר
2.9761	2.9721	2.7893	2.4019	2.1638	2.0127	1.8081	1.5722	1.6168	מרץ
2.9589	2.9930	2.7433	2.4042	2.2614	2.0062	1.8147	1.5660	1.6001	אפריל
3.0042	3.0151	2.7348	2.4360	2.3627	2.0181	1.8733	1.5715	1.5877	מאי
2.9810	3.0473	2.7670	2.4535	2.3986	2.0605	1.9509	1.5964	1.6021	יוני
2.9553	3.0273	2.8215	2.4458	2.3800	2.0627	1.9800	1.6296	1.6119	יולי
3.0308	3.0351	2.8590	2.4406	2.3395	2.0301	1.9947	1.6419	1.6140	אוגוסט
3.0356	3.0231	2.8569	2.4486	2.3309	2.0505	2.0141	1.6410	1.5978	ספטמבר
3.0103	3.0180	2.8848	2.5012	2.4190	2.0246	1.9990	1.6202	1.5956	אוקטובר
3.0420	3.0155	2.9465	2.6479	2.3490	2.0084	1.9884	1.5914	1.6830	נובמבר
3.1197	3.0268	2.9727	2.6999	2.3087	2.0313	1.9586	1.6031	1.5542	דצמבר
3.0113	3.0112	2.8300	2.4591	2.2782	2.0162	1.9168	1.5989	1.5946	ממוצע שנתי

ממוצעים חודשיים בשקלים לדולר (המשך)

2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	חודש/שנה
4.3787	4.4235	4.8363	4.5371	4.1193	4.1049	4.0798	3.5772	3.2761	3.1295	ינואר
4.3703	4.4638	4.8659	4.6620	4.1215	4.0536	4.0677	3.5943	3.3366	3.1131	פברואר
4.3290	4.5031	4.7810	4.6644	4.1646	4.0041	4.0309	3.5863	3.3666	3.0991	מרץ
4.3715	4.5523	4.6185	4.8062	4.1780	4.0403	4.0610	3.7051	3.3899	3.1649	אפריל
4.3737	4.5955	4.4779	4.8940	4.1400	4.1456	4.1176	3.6655	3.3988	3.2528	מאי
4.4849	4.5166	4.3780	4.9393	4.1625	4.1069	4.0892	3.6642	3.4530	3.2555	יוני
4.5605	4.4912	4.3710	4.7210	4.1982	4.0895	4.0966	3.6600	3.5440	3.1795	יולי
4.5093	4.5341	4.4522	4.6762	4.2333	4.0480	4.2026	3.7076	3.53013	3.1461	אוגוסט
4.5384	4.4975	4.4649	4.7750	4.3225	4.0386	4.2467	3.8449	3.5079	3.1669	ספטמבר
4.6255	4.4596	4.4480	4.7983	4.3148	4.1052	4.2640	4.1940	3.5218	3.2253	אוקטובר
4.6998	4.4052	4.4937	4.6867	4.2389	4.1097	4.2262	4.2263	3.5334	3.2444	נובמבר
4.6117	4.3418	4.3928	4.6937	4.2757	4.0812	4.1928	4.1764	3.5355	3.2765	דצמבר
4.4878	4.4820	4.5483	4.7378	4.2031	4.0781	4.1396	3.8002	3.4494	3.1878	ממוצע שנתי

2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	חודש/שנה
3.9464	3.4934	3.7394	3.8090	3.5843	3.7126	3.9133	3.7509	4.2283	4.6188	ינואר
3.8929	3.5186	3.6927	3.7408	3.6567	3.7466	4.1031	3.6084	4.2180	4.7032	פברואר
3.9978	3.4799	3.6922	3.7632	3.5627	3.7439	4.1590	3.6084	4.2001	4.6891	מרץ
3.9384	3.4758	3.6200	3.7513	3.4338	3.7126	4.1959	3.5197	4.0692	4.5797	אפריל
3.8623	3.4654	3.6287	3.8273	3.4681	3.7855	4.0916	3.3788	4.0010	4.4740	מאי
3.8245	3.4536	3.6300	3.8928	3.4224	3.8523	3.9436	3.3623	4.1827	4.4723	יוני
3.7890	3.4215	3.6068	3.9911	3.4202	3.8544	3.8924	3.3711	4.2543	4.4328	יולי
3.8449	3.5000	3.5786	4.0153	3.5433	3.7908	3.8320	3.5587	4.2244	4.3793	אוגוסט
3.9129	3.6272	3.5617	3.9586	3.6806	3.7376	3.7659	3.5457	4.0872	4.3528	ספטמבר
3.8630	3.7360	3.5374	3.8511	3.6661	3.6112	3.7262	3.6872	4.0139	4.2720	אוקטובר
3.8893	3.8290	3.5366	3.8935	3.7255	3.6442	3.7790	3.8904	3.9134	4.3009	נובמבר
3.8814	3.9347	3.5050	3.7771	3.7739	3.6040	3.7896	3.8700	3.9052	4.2016	דצמבר
3.8869	3.5779	3.6107	3.8559	3.5781	3.7330	3.9326	3.5878	4.1081	4.4565	ממוצע שנתי

ממוצעים חודשיים בשקלים לדולר (המשך)

2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	חודש/ שנה
3.7133	3.4453	3.1343	3.2221	3.4602	3.6870	3.4232	3.8182	3.9509	ינואר
3.6459	3.5432	3.2139	3.2697	3.4337	3.6263	3.4944	3.7291	3.9080	פברואר
3.6278	3.6200	3.2433	3.3112	3.6179	3.6186	3.4688	3.6493	3.8676	מרץ
3.7433	3.6384	3.2422	3.2755	3.5678	3.5946	3.5386	3.6497	3.7784	אפריל
3.7075	3,6601	3.3820	3.2623	3.5175	3.5932	3.5910	3.5974	3.8135	מאי
3.7247	3,6446	3.4140	3.2517	3.4583	3.5973	3.6045	3.5319	3.8566	יוני
3.6814	3,6684	3.4655	3.2706	3.4332	3.5447	3.6453	3.5509	3.8574	יולי
3.7318	3.7459	3.2988	3.2237	3.4009	3.5112	3.6664	3.6011	3.7954	אוגוסט
	3.8202	3.4422	3.2075	3.4175	3.5241	3.5925	3.5374	3.7657	ספטמבר
	3.9783	3.5479	3.2155	3.3950	3.5192	3.6560	3.5124	3.8217	אוקטובר
	3.8058	3.4796	3.1205	3.3594	3.4826	3.7055	3.5172	3.8429	נובמבר
	3.671	3.4516	3.1320	3.2475	3.4754	3.7529	3.5034	3.8287	דצמבר
	3.6897	3.3595	3.2302	3.4345	3.5444	3.6259	3.5623	3.8406	ממוצע שנתי

5.6.2 שער השקל ביחס לאירו

ממוצעים חודשיים בשקלים חדשים לאירו משנת 2000

2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	חודש/ שנה
5.5194	5.4976	5.6001	5.7475	5.5827	5.1332	4.0085	3.8664	4.1650	ינואר
5.3207	5.5122	5.6177	5.6893	5.6457	5.2427	4.0564	3.7945	3.9906	פברואר
5.4501	5.5637	5.6371	5.7108	5.5210	5.1795	4.0859	3.7815	3.8627	מרץ
5.5482	5.5051	5.6250	5.6546	5.4546	4.9980	4.2601	3.7249	3.8415	אפריל
5.2579	5.4093	5.7142	5.5563	5.5071	5.1894	4.4846	3.6263	3.7518	מאי
5.2242	5.6119	5.6595	5.4566	5.4800	5.1047	4.7186	3.5527	3.8952	יוני
5.3181	5.8339	5.6239	5.4913	5.5122	4.9708	4.6812	3.6116	3.8448	יולי
5.3293	5.7523	5.6132	5.5441	5.5226	4.9553	4.5714	3.8135	3.6619	אוגוסט
5.0972	5.6675	5.5405	5.5643	5.4863	5.0052	4.6848	3.9199	3.5151	ספטמבר
4.8728	5.7117	5.3890	5.5726	5.5761	5.2040	4.7073	3.9030	3.5089	אוקטובר
4.9657	5.7424	5.5343	5.5397	5.7216	5.2573	4.6915	3.7645	3.5170	נובמבר
5.2071	5.6836	5.5524	5.4690	5.8232	5.3939	4.7860	3.8136	3.6602	דצמבר
5.2585	5.6243	5.5922	5.5830	5.5694	5.1362	4.4780	3.7644	3.7679	ממוצע שנתי

2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	חודש/ שנה
4.0571	4.2931	4.5866	4.7572	4.9698	4.9175	4.7921	5.3031	5.1869	ינואר
3.9684	4.3347	4.4211	4.8044	4.9371	4.9483	4.9928	5.1254	5.2436	פברואר
3.8990	4.2924	4.3292	4.8090	4.7900	4.9674	4.9861	5.0860	5.4436	מרץ
3.9199	4.2840	4.2503	4.8021	4.7128	4.9354	4.9651	4.9780	5.5349	אפריל
3.9740	4.3137	4.3143	4.7598	4.7191	4.9023	4.9801	4.7683	5.5572	מאי
3.9652	4.3317	4.2912	4.6953	4.7871	4.8784	4.9200	4.7059	5.5270	יוני
4.0865	4.2690	4.1675	4.6343	4.7190	4.9089	4.8817	4.9215	5.4843	יולי
4.2510	4.2548	4.2813	4.6595	4.7640	4.9766	5.0850	4.8930	5.4662	אוגוסט
4.2134	4.2222	4.3952	4.6886	4.7601	5.0748	5.0850	4.8875	5.4802	ספטמבר
4.1271	4.2080	4.3402	4.7317	4.8243	4.9985	5.0299	5.0175	5.5229	אוקטובר
4.1275	4.1509	4.1765	4.7769	4.7732	4.9970	5.0497	4.9805	5.6381	נובמבר
4.1465	4.0393	4.2190	4.8532	4.8024	4.9526	4.9695	4.7683	5.5376	דצמבר
4.0752	4.2495	4.3144	4.7477	4.7966	4.9551	4.9781	4.9529	5.4685	ממוצע שנתי

ממוצעים חודשיים בשקלים לאירו (המשך)

2026	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	חודש / שנה
		4.0493	3.7112	3.5467	3.9217	3.8413	4.2105	4.1757	ינואר
		3.9340	3.7965	3.6448	3.9551	3.7451	4.1164	4.3173	פברואר
		3.9458	3.8800	3.5725	3.9418	3.9885	4.0889	4.2817	מרץ
		4.0211	3.9924	3.5094	3.9197	3.8709	4.0417	4.3436	אפריל
		4.0040	3.9844	3.5764	3.9626	3.8316	4.0190	4.2484	מאי
		4.0075	3.9499	3.6072	3.9183	3.8922	4.0618	4.2102	יוני
		3.9918	4.0542	3.5284	3.8666	3.9302	3.9778	4.2583	יולי
		4.1097	4.0864	3.3410	3.7950	4.0238	3.9059	4.2337	אוגוסט
			4.0834	3.4203	3.7717	4.0321	3.8811	4.1905	ספטמבר
			4.2025	3.4876	3.7303	3.9956	3.8924	4.1987	אוקטובר
			4.1104	3.5501	3.5618	3.9771	3.8493	4.2117	נובמבר
			4.0044	3.6543	3.5406	3.9507	3.8621	4.2731	דצמבר
			3.9895	3.5366	3.8238	3.9520	3.9922	4.2445	ממוצע שנתי

5.7 תוספות יוקר

5.7.1 מה-3/1990 עד היום *

תוספת מרבית	עד תקרה ש"ח	אחוז תוספת	תקופה
86.58	2,220	3.90	03/1990
142.50	2,500	5.70	09/1990
105.30	2,700	3.90	03/1991
145.00	2,900	5.00	08/1991
43.40	3,100	1.40	02/1992
48.00	3,200	1.50	08/1992
74.70	3,248	2.30	02/1993
46.50	3,323	1.40	08/1993
87.40	3,800	2.30	02/1994
159.10	4,300	3.70	08/1994
156.00	6,000	2.60	02/1995
32.50	6,500	0.50	08/1995
156.00	6,500	2.40	02/1996
214.40	6,700	3.20	08/1996
41.70	6,950	0.60	02/1997
168.00	7,000	2.40	08/1997
36.00	7,200	0.50	08/1998
18.09	7,236	0.25	01/1999
68.60	3,267	2.10	01/2003
87.20	7,700-3,335	2.00	01/2004
3.12	7,856-7,700	2.00	03/2004
תוספת יוקר של 2.1% לכל העובדים במגזר הציבורי			1.6.2006

* בהתאם להסכם מסגרת בין ההסתדרות למשרד האוצר מתאריך 17.7.2023 המגזר הציבורי יקבל תוספת שכר בשנים 2023 - 2027 על פי החלוקה הבאה:
תוספת שקלית: יולי 2023 תוספת של 400 ש"ח

ההסכם חל על עובדים אשר שכרם מחושב לפי הסכמים קיבוציים החלים על דירוגים המיוצגים על ידי ההסתדרות למעט:

1. משפטיים ששכרם צמוד לשכר נושר משרה שיפוטית
2. סגנון ציבורי ששכרו צמוד לשכר נושר משרה שיפוטית
3. פרקליטים ששכרם צמוד לשכר נושר משרה שיפוטית
4. המחקר האזרחי
5. רופאים וטרינרים
6. כבאים
7. עובדים בדירוג סטודנטים בהתאם להסכם קיבוצי מ 17.7.23
8. סייעות

5.8 שיעורי ריבית

5.8.1 שיעורי הריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה מ 1/2014

ריבית הפיגורים לשנה	ריבית במטבע חוץ לשנה	ריבית שקלית לשנה	ריבית צמודה לשנה	תאריך
7.5	1.247	2.9	1	01/01/2014
7.5	1.233	2.7	1	01/04/2014
7.5	1.235	2.7	1	01/07/2014
7.5	1.235	2.2	1	01/10/2014
7.5	1.255	2.2	1	01/01/2015
7.5	1.274	2.1	1	01/04/2015
7.5	1.284	2.1	1	01/07/2015
7.5	1.326	2.1	1	01/10/2015
7.6	1.612	2.1	1.1	01/01/2016
7.5	1.625	2.1	1	01/04/2016
7.5	1.646	2.1	1	01/07/2016
7.5	1.846	2.1	1	01/10/2016
7.5	1.998	2.2	1	01/01/2017
7.5	2.148	2.1	1	01/04/2017
7.5	2.299	2.1	1	01/07/2017
7.5	2.335	2.1	1	01/10/2017
7.5	2.695	2.1	1	01/01/2018
7.5	3.302	2.1	1	01/04/2018
7.5	3.334	2.1	1	01/07/2018
7.5	3.386	2.2	1	01/10/2018
7.5	3.803	2.4	1	01/01/2019
7.5	3.601	2.3	1	01/04/2019
7.5	3.33	2.3	1	01/07/2019
7.5	3.099	2.2	1	01/10/2019
7.5	2.945	2.2	1	01/01/2020
7.8	2.45	2.2	1.3	01/04/2020
7.5	1.308	2.03	1	01/07/2020
7.5	1.22	2	1	01/10/2020

שיעורי הריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה מ 1/2014 (המשך)

ריבית הפיגורים לשנה	ריבית במטבע חוץ לשנה	ריבית שקלית לשנה	ריבית צמודה לשנה	תאריך
7.5	1.254	2	1	01/01/2021
7.5	1.202	2	1	01/04/2021
7.5	1.145	2.02	1	01/07/2021
7.5	1.131	2.01	1	01/10/2021
7.5	1.214	2.01	1	01/01/2022
7.5	1.967	2.3	1	01/04/2022
7.5	3.277140	3.10	1	01/07/2022
7.6	4.74286	4.4	1.1	01/10/2022
8.28	5.7673	5.55	1.78	01/01/2023
8.55	6.1591	6.56	2.05	01/04/2023
8.73	6.5378	6.74	2.23	01/07/2023
8.95	6.65711	6.75	2.45	01/10/2023
8.61	6.59301	6.25	2.11	01/01/2024
8.7	6.55984	6.21	2.2	01/04/2024
9.26	6.58621	6.33	2.76	01/07/2024

5.8.2 הריבית הבסיסית החודשית מפברואר 1999 (פריים רייט)

ריבית תעריפית (באחוזים)			
שנתית	חודשית	היום	השנה
13.50	1.1250	29 באפריל	1999
13.00	1.0833	29 ביולי	
12.70	1.0580	25 בנובמבר	
12.20	1.0167	30 בדצמבר	
11.80	0.9833	27 בינואר	2000
11.40	0.9500	24 בפברואר	
11.10	0.9250	30 במרץ	
10.80	0.9000	27 באפריל	
10.60	0.8833	27 ביולי	
10.40	0.8666	31 באוגוסט	
10.10	0.8417	28 בספטמבר	
9.90	0.8250	26 באוקטובר	
9.70	0.8083	30 בנובמבר	
9.50	0.7917	28 בדצמבר	
9.20	0.7667	1 בפברואר	2001
9.00	0.7500	1 במרץ	
8.70	0.7250	29 במרץ	
8.50	0.7083	31 במאי	
8.30	0.6917	21 ביוני	
8.00	0.6667	28 ביוני	
7.80	0.6500	26 ביוני	
7.60	0.6333	1 בנובמבר	
7.30	0.6083	29 בנובמבר	
5.30	0.4417	25 בדצמבר	
5.90	0.4917	3 במרץ	2002
6.10	0.5083	26 באפריל	
7.10	0.5917	31 במאי	
8.60	0.7167	13 ביוני	
10.60	0.8833	28 ביוני	
10.40	0.8667	26 בדצמבר	

הריבית הבסיסית החודשית מפברואר 1999 (פריים רייט) (המשך)

ריבית תעריפית (באחוזים)			
שנתית	חודשית	היום	השנה
10.20	0.8500	27 במרץ	2003
9.90	0.8250	1 במאי	
9.50	0.7917	29 במאי	
9.00	0.7500	26 ביוני	
8.50	0.7083	31 ביולי	
8.00	0.6667	28 באוגוסט	
7.60	0.6333	25 בספטמבר	
7.10	0.5917	30 באוקטובר	
6.70	0.5583	27 בנובמבר	
6.30	0.5250	1 בינואר	2004
6.00	0.5000	29 בינואר	
5.80	0.4833	26 בפברואר	
5.60	0.4667	1 באפריל	
5.40	0.4500	25 בנובמבר	
5.20	0.4333	30 בדצמבר	
5.00	0.4167	27 בינואר	2005
5.25	0.4438	30 בספטמבר	
5.50	0.4583	30 באוקטובר	
6.00	0.5000	2 בדצמבר	
6.25	0.5208	27 בינואר	2006
6.50	0.5420	2 באפריל	
6.75	0.5630	28 באפריל	
7.00	0.5830	28 ביולי	
6.75	0.5625	26 באוקטובר	
6.50	0.5417	30 בנובמבר	
6.00	0.5000	28 בדצמבר	
5.75	0.4792	1 בפברואר	2007
5.50	0.4583	1 במרץ	
5.25	0.4375	26 באפריל	
5.00	0.4160	31 במאי	

הריבית הבסיסית החודשית מפברואר 1999 (פריים רייט) (המשך)

ריבית תעריפית (באחוזים)			
שנתית	חודשית	היום	השנה
5.25	0.4375	29 ביולי	
5.50	0.4580	31 באוגוסט	
5.75	0.4792	28 בדצמבר	
5.25	0.4375	28 ינואר	2008
4.75	0.3958	27 במרץ	
5.00	0.4167	30 במאי	
5.25	0.4375	27 ביוני	
5.50	0.4580	1 באוגוסט	
5.75	0.4792	29 באוגוסט	
5.25	0.4375	12 באוקטובר	
5.00	0.4167	30 באוקטובר	
4.50	0.3750	14 בנובמבר	
4.00	0.3330	28 בנובמבר	
3.25	0.2083	1 בינואר	2009
2.50	0.2708	29 בינואר	
2.25	0.1875	26 בפברואר	
2.00	0.1667	26 במרץ	
2.25	0.1875	28 באוגוסט	
2.50	0.2083	27 נובמבר	
2.75	0.2292	1 בינואר	2010
3.00	0.2500	1 באפריל	
3.25	0.2700	30 ביולי	
3.50	0.2900	3 באוקטובר	
3.75	0.3125	28 בינואר	
4.00	0.3333	25 בפברואר	2011
4.50	0.3750	1 באפריל	
4.75	0.39583	27 במאי	
4.50	0.3750	2 באוקטובר	
4.25	0.3542	1 בדצמבר	
4.00	0.3333	26 בינואר	2012

הריבית הבסיסית החודשית מפברואר 1999 (פריים רייט) (המשך)

ריבית תעריפית (באחוזים)			
שנתית	חודשית	היום	השנה
3.75	0.3125	28 ביוני	
3.50	0.2926	1 בנובמבר	
3.25	0.2708	27 בדצמבר	
3.00	0.2500	17 במאי	2013
2.75	0.2292	30 במאי	
2.50	0.2083	27 בספטמבר	
2.25	0.1875	27 בפברואר	2014
2.00	0.1667	31 ביולי	
1.75	0.1458	28 באוגוסט	
1.60	0.1333	26 בפברואר	2015
1.75	0.1458	29 בנובמבר	2018
1.60	0.1333	10 באפריל	2020
1.85	0.1542	14 באפריל	2022
2.25	0.1875	26 במאי	
2.75	0.2292	7 ביולי	
3.50	0.2916	25 באוגוסט	
4.25	0.3542	9 באוקטובר	
4.75	0.3958	24 בנובמבר	
5.25	0.4375	5 בינואר	2023
5.75	0.4792	23 בפברואר	
6.00	0.5	7 באפריל	
6.25	0.5208	25 במאי	
6.00	0.5	5 בינואר	2024

5.8.3 ריבית החשב הכללי*

החל מ-5 בינואר 2024 יהיו שיעורי הריבית של החשב הכללי כדלקמן:

1. "ריבית החשב הכללי"

1.1 שיעור "ריבית החשב הכללי" יעמוד על 6.00% לשנה, דהיינו 0.5% לחודש. ריבית מצטברת תחושב לפי חישוב רבעוני.

1.2 שיעור ריבית זה יחול על כל ההסדרים של המדינה עם גופים שונים, המבוססים על שיעור "ריבית החשב הכללי".

* הריבית מחושבת על בסיס רבעוני. ריבית התעריפית = "הפריים" ריית מובחרים לא כולל עמלת הקצאה, דמי ניהול חשבון, חיובים שונים וריבית חריגה. הריבית נבדקת ביום התאריך הרשום.

2. "ריבית פיגורים"

החל מיום 1.2.2017*

תוספת לריבית עד 90 יום ממועד תחילת הפיגור 0%

תוספת לריבית עד שנה ממועד תחילת הפיגור 1.50%

תוספת לריבית עד שנתיים ממועד תחילת הפיגור 3.00%

תוספת לריבית מעל שנתיים ממועד תחילת הפיגור 4.50%

עד ליום 31.1.2017

שיעור "ריבית פיגורים" 8.1% לשנה, דהיינו 0.675% לחודש.

* עבור גופים שאינם משרדי ממשלה ויחידות סמך השינוי בתוקף מה-1.7.2017.

3. להלן שיעורי הריבית השנתית כפי שהיו החל מיום 30 במאי 2008:

ריבית באחוזים	עד יום	מיום
6.00		5.1.2024
6.25	4.1.2024	25.5.2023
6.00	25.5.2023	7.4.2023
5.75	7.4.2023	23.2.2023
5.25	23.2.2023	5.1.2023
4.75	5.1.2023	24.11.2022
4.25	23.11.2022	9.10.2022
3.50	8.10.2022	25.8.2022
2.75	24.8.2022	7.7.2022
2.25	6.7.2022	26.5.2022
1.85	25.5.2022	14.4.2022
1.60	13.4.2022	10.4.2020
1.75	9.4.2020	29.11.2018

ריבית באחוזים	עד יום	מיום
1.60	28.11.2018	26.2.2015
1.75	25.2.2015	28.8.2014
2.00	27.8.2014	31.7.2014
2.25	30.7.2014	27.2.2014
2.50	26.2.2014	27.9.2013
2.75	26.9.2013	30.5.2013
3.00	29.5.2013	17.5.2013
3.25	16.5.2013	27.12.2012
3.50	26.12.2012	1.11.2012
3.75	31.10.2012	28.6.2012
4.00	27.6.2012	26.1.2012
4.25	25.1.2012	1.11.2011
4.50	30.11.2011	2.10.2011
4.75	1.10.2011	27.5.2011
4.50	26.5.2011	1.4.2011
4.00	31.3.2011	25.2.2011
3.75	24.2.2011	27.1.2011
3.50	27.1.2011	3.10.2010
3.25	2.10.2010	30.7.2010
3.00	29.7.2010	1.4.2010
2.75	31.3.2010	1.1.2010
2.25	27.11.2009	28.8.2009
2.00	27.8.2009	26.3.2009
2.25	25.3.2009	26.2.2009
2.50	25.2.2009	29.1.2009
3.25	28.1.2009	1.1.2009
4.00	31.12.2008	27.11.2008
4.50	26.11.2008	14.11.2008
5.00	13.11.2008	30.10.2008
5.25	29.10.2008	12.10.2008
5.75	11.10.2008	29.8.2008
5.50	28.8.2008	1.8.2008
5.25	31.7.2008	27.6.2008
5.00	26.6.2008	30.5.2008

